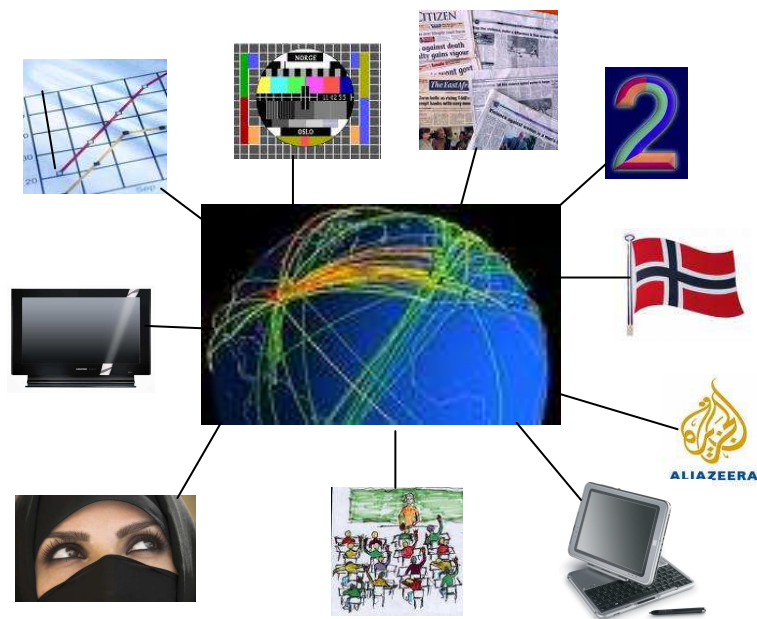

MEDIE- OG NYHETSVANER BLANT FREMMEKULTURELLE UNGDOMMER

Masteroppgave i medievitenskap
Institutt for informasjons- og medievitenskap
Universitet i Bergen vår 2008

Ingeborg Susanne Abelsen Sæther

Forord

Så er endelig oppgava ferdigskrevet. Det ble en lengre prosess enn først antatt, og godt oppstykk, men følelsen av å ha fullført er enorm. Jeg vil takke Universitetet i Bergen og Institutt for medievitenskap for deres forståelse og tålmodighet i gjennomføringa av denne masteroppgava. Takk til min veileder Tone Kolbjørnsen for råd og veiledning gjennom hele skriveprosessen. Jeg vil også rette en stor takk til mamma som velvillig ikke bare har lånt ut spisestua si, men også har holdt ut med en egosentrisk skrivende datter i flere måneder og hennes rot. Takker også for tilbakemeldinger og korrekturlesninga hennes. Venninna mi, Lise, fortjener også en stor takk, som leste korrektur på kort varsel, samt bistod i den praktiske koordineringa i forhold til gjennomføringa av undersøkelsene. Til slutt vil jeg uttrykke taknemlighet til min kjære Anders for hans faglige hjelp, men mest for hans enorme støtte og kjærighet. Dere har alle en del av æren for denne oppgava.

Tranby 01.06.08

Ingeborg Susanne Abelsen Sæther

Innhold

Forord	2
Innhold	3
1 Innledning	5
1.1 Problemstilling	6
1.2 Avgrensninger og presiseringer	7
1.3 Oppgavas struktur	8
2 Fremmedkulturelle og media	10
2.1 Hva er en innvandrer?	10
2.2 Innvandrere i Norge i dag og deres integrering	11
2.3 Diaspora og den transnasjonale medieutviklingen	12
2.4 Hvorfor medier? Om behov og funksjoner	14
2.5 Medienes betydning for fremmedkulturelle	15
2.6 Nyheters utvikling og betydning	17
2.7 Medieomtale av fremmedkulturelle	19
2.8 Idealer medier og fremmedkulturelle	21
3 Metode og materiale	23
3.1 Kvantitativ analyse og metode	23
3.1.1 Effektforskningen	25
3.2 Kvalitativ analyse og metode	25
3.2.1 Uses & Gratification og Cultural Studies	26
3.3 Mine undersøkelser	27
3.3.1 Bakgrunn for valg av metode og utvalg	27
3.3.2 Fremdrift og presentasjon	28
3.4 Informasjon spørreundersøkelsen (kvantitativ data)	29
3.4.1 Respondenter	29
3.4.2 Tid, sted	29
3.4.3 Bearbeiding av materiale	30
3.4.4 Kritikk	30
3.5 Informasjon intervjuene (kvalitativ data)	31
3.5.1 informanter	31
3.5.2 Tid, sted	31
3.5.3 Intervjusituasjonen	32
3.5.4 Kritikk	32
3.5.5 Oppfølgingsspørsmål til de pakistanske informantene	33
3.5.6 Presentasjon av informantene	33
4 Resultater	35
4.1 Presentasjon av resultatene fra den kvantitative undersøkelsen	35
4.1.1 Oppsummering	44
4.2 Presentasjon av resultatene fra den kvalitative undersøkelsen	45
4.2.1 Generelle medievaner	45
4.2.2 Nyheter	46
4.2.3 Internett	50
4.2.4 Fremmedkulturelles syn på mediepresentasjoner	50
4.2.5 Oppsummering	53

5	Diskusjon	55
5.1	Medievaner og mediebruk	55
5.2	Nyheter	60
5.3	Fremmedkulturelle – Om identitet og kultur i mediesammenheng	72
5.4	Kritikk	74
6	Oppsummering og konklusjon	76
6.1	Veier videre	78
	Litteraturliste	79
	Vedlegg	
1	Statistiske figurer referert til i oppgava	85
2	Spørreundersøkelse	92
3	Intervjuguide	94
4	Transkriberte intervjuer	97

Liste over figurer og tabeller i oppgavedelen

Figur 1	Nasjonalitet
Figur 2	Norsk eller fremmedkulturell
Figur 3	Medietilgang hjemme
Figur 4	Medietilgang hjemme * norsk eller fremmedkulturell
Figur 5	Mest brukte medium daglig * norsk eller fremmedkulturell
Figur 6	Total tid alle medier daglig
Figur 7	Total tid alle medier daglig * norsk eller fremmedkulturell
Figur 8	Viktigste grunn mediebruk
Figur 9	Viktigste grunn mediebruk * norsk eller fremmedkulturell
Figur 10	I hvilken grad følger en med i nyhetsbildet
Figur 11	Hvorfor nyheter * norsk eller fremmedkulturell
Figur 12	Mest seriøse nyhetsmedium * norsk eller fremmedkulturell
Figur 13	Mest seriøse tv-medium * norsk eller fremmedkulturell
Figur 14	Oppfatning norsk presse * norsk eller fremmedkulturell
Figur 15	Egen pc * norsk eller fremmedkulturell
Figur 16	Hvor ofte Internett * norsk eller fremmedkulturell
Figur 17	Daglig tid Internett * norsk eller fremmedkulturell
Figur 18	Hovedårsak Internettbruk * norsk eller fremmedkulturell

1. Innledning

Norges befolkning består i dag av ca 4 740 000 mennesker. I verdensammenheng er vi et lite land, men når det gjelder befolkningens tilgang på og bruk av medier er vi blant verdens ledende nasjoner. Tall fra Statistisk Sentralbyrå viser at ungdom mellom 16-19 år en gjennomsnittelig dag i 2007 bruker 22 minutter på avislesning, 147 minutter på fjernsyn og 127 minutter på Internett. For tv og aviser, men spesielt for Internett, er gutter noe mer aktive enn jenter, men dette er forskjeller som er på vikende front. Forskningen på medievaner er bred, og den differensierer blant annet mellom kjønn og alder, bosted og utdanning, men det er påfallende mindre forskning rundt innvandrerbefolkningenes spesifikke medievaner. Dette til tross for at personer med innvandringsbakgrunn i 2007 teller over 459 000 personer, og andelen innvandrere i Norge de siste åra har vokst med 72 % (<http://www.ssb.no>¹). Representerer disse menneskene med ulike kulturbakgrunner andre medievaner enn den gjennomsnittelige nordmann? Og hvis det er tilfelle, på hvilken måte bruker de mediene? Som en motvekt til en ”fornorska forskning” vil denne oppgava fokusere på innvandrerungdoms mediebruk for å finne ut om de fremmedkulturelle bruker medier annerledes og mer aktivt enn en gjennomsnittlig norskøttet ungdom, noe som jeg antok som sannsynlig. Nyheter er også noe vi er svært opptatt av i Norge; Vi har mange papiraviser, samtidig som nettavisenes oppslutning også øker. Forekomsten av nyhetskanaler på tv, samt raskt nyhetsoppdaterte sider på nettet er også tiltaende. Hvilken rolle har nyhetsmediene for fremmedkulturelle? Hvilke medier har de tilgang på, hvilke medier bruker de, og hvorfor er de eventuelt opptatt av nyheter? Dette er spørsmål som jeg er særlig interessert i, og oppgava vil derfor fokusere spesielt på fremmedkulturelles anvending av og interesse for nyheter. Det innbefatter bruk av aviser, Internett og tv-nyheter.

Fremmedkulturelles medievaner er et tema som lenge har fanget min interesse, og jeg har tidligere i utdannelsen min skrevet oppgaver som omhandler nettopp medievaner hos denne gruppa. I begge oppgavene stod innvandrerne fram som aktive og bevisste mediebrukere til tross for eventuelle språkvansker. Ut ifra erfaringer fra disse to oppgavene, ville jeg i masteroppgava følge opp samme tema, men denne gangen med fokus på fremmedkulturelle ungdommer i Norge. Et annet motiv for oppgavevalget var muligheten til å bidra med informasjon til dette forskningsfeltet ettersom jeg i mine tidligere oppgaver hadde møtt på

¹ <http://www.ssb.no/emner/02/01/10/innvbef/>
<http://www.ssb.no/emner/07/02/30/medie/sa96/oversikt.html>

flere problemer når det gjaldt tilgangen på litteratur. Jeg opplevde den som svært knapp, noe som også støttes av Gentikow som kaller medieforskningen rundt etnisitet og medieerfaringer ”et grovt forsømt område” (Gentikow 2005: 183). Det samme konkluderer Fogt med når hun presiserer at ”få norske undersøkelser der mediebrukere og – produsenter med minoritetsbakgrunn blir dybdeintervjuet om forhold som knytter seg til minoriteter og medier” (Fogt 2006a: 3). Jeg vil allikevel påstå at man de siste åra kan øyne en viss forbedring rundt fremmedkulturell medieforskning, og forhåpentligvis er dette en utvikling som vil fortsette. Mitt analysemateriale vil hovedsakelig komme fra dybdeintervjuer av flerkulturelle ungdommer i tillegg til en mindre spørreundersøkelse av etnisk norske og fremmedkulturelle ungdommer.

1.1 Problemstilling

Følgende oppgave søker å undersøke medievanene hos fremmedkulturelle ungdommer med spesielt fokus på nyhetsvanene deres. Ut ifra ungdommenes fremmedkulturelle bakgrunn, er det rimelig å anta at deres medievaner skiller seg fra norske ved at de velger andre typer utenlandske medier. På den andre siden kan det være nærliggende å tro at ettersom de fremmedkulturelle ungdommene bor i Norge, kan medievanene deres være lik andre norske. Uansett blir spørsmålet hvilke medier de bruker, hvorfor, og hvorvidt visse mediene erstatter eller kompletterer hverandre. Denne problematikken vil danne utgangspunkt for diskusjoner i oppgava. På bakgrunn av følgende blir oppgavas overordnede problemstilling derfor:

Hvordan ser medie- og nyhetsvanene til fremmedkulturelle ungdommer ut, og hva er grunnen til mediebruken deres?

I første omgang vil jeg finne ut om litt om deres generelle medievaner; hvilke medier de har tilgang på, hvor mye tid de bruker på dem, og hvorfor de benytter mediene som de gjør. Jeg vet av statistikker fra SSB at ungdommer er aktive mediebrukere, men der foreligger det ingen egen statistikk rundt de fremmedkulturelles bruk, så dette vil bidra til å få oversikt over dem. Altså blir første forskningsspørsmål; *Hvilke medier bruker og foretrekker fremmedkulturell ungdom, hva brukes de til, og hvor mye tid bruker de på dem?*

Videre fokus blir på nyheter og nyhetsvanene deres, samt å se nærmere på hva som ligger til grunn for deres eventuelle interesse for nyheter. Dette leder meg inn på det neste og svært

viktige forskningsspørsmålet: *Hvilke nyhetskanaler bruker de fremmedkulturelle, hvor ofte, og på hvilken måte bruker de nyhetsmedier?* Jeg vil vite hvilke nyhetsprogrammer de ser eller leser, når, sammen med hvem, og selvsagt hvorfor. Her menes kanaler i betydningen av medietyper som tv, aviser og Internett. Dette tar meg videre til: *Hvilken betydning har deres fremmedkulturelle bakgrunn når det kommer til nyhetsvaner, og hvorvidt har kulturbakgrunnen noe å si for hvordan de oppfatter norsk journalistikk?* I tillegg til å se om det er en sammenheng mellom nyhetsbruk og deres kulturelle bakgrunn, søker jeg her de fremmedkulturelles synspunkter på norsk nyhetsjournalistikk; hvordan de opplever at stoff presenteres, og i hvilken grad de opplever det som troverdig og tillitsvekkende.

Jeg er også interessert i å se nærmere på hvordan de fremmedkulturelle ser på seg selv, og hva slags rolle de mener at mediene har i dag. Det fører meg videre til det siste forskningsspørsmålet: *I hvilken utstrekning har deres fremmedkulturelle bakgrunn sammenheng med deres syn på egen identitet og medienes rolle i verden i dag?*

1.2 Avgrensninger og presiseringer

Jeg vil i hovedsak konsentrere meg om aviser, tv og Internett, og følgelig legge mindre vekt på eller se helt bort i fra andre medier som radio, telefon, bøker, magasiner osv. Dette fordi jeg vurderer disse mediene som mindre toneangivende og viktige i det jeg undersøker, samtidig som det er enklere å konsentrere seg om færre aspekter for å finne antydninger og mønstre i medievanene. I denne oppgava er kanaler ensbetydende med mediekilder såfremt ikke kanaler er nevnt i forbindelse med tv, da henviser det følgelig til tv-kanaler.

Jeg har sett bort ifra innvandrere fra geografisk nærliggende land, og valgt å legge vekt på de innvandrere som har en vesentlig annen kulturell bakgrunn enn nordmenn. Dette fordi jeg antar at deres medievaner vil skille seg mer ut på grunn av kulturelle og språkmessige omstendigheter. Informantene vil altså være unge innvandrere med en fremmedkulturell bakgrunn som følgelig bor langt fra sitt opprinnelige hjemland. De er alle enten første eller andregenerasjons innvandrere.

Det hersker mange ulike benevnelser på våre nye landsmenn. De vanligste betegnelsene i dag er sannsynligvis innvandrer, fremmedkulturell, asylsøker, flerkulturell, flyktning, etnisk minoritet, utlending, person med minoritetsbakgrunn og mørkhuda. Også norskpakistaner,

norskiraker osv. er merkelapper som brukes. Fra nå vil jeg benytte meg av ”fremmedkulturell” så lenge det henviser til mine egne studier og uttalelser. Ved at jeg eksempelvis skulle benyttet meg av ordet innvandrere, ville dette inkludert den store andelen vestlige innvandrere som for tiden er den største grupperingen i Norge. Men ettersom jeg antar at mange av deres medievaner er rimelige like de norske, velger jeg å fokusere på de som har en mer sannsynlig annerledes kulturbakgrunn og understreker dette med betegnelsen fremmedkulturell. Oppgavas definisjon av fremmedkulturelle blir derfor: Første og andregenerasjons innvandrere med en vesentlig annen kulturell bakgrunn enn norsk som kommer fra land som ligger geografisk sett langt unna Norge.

Det synes vanskelig å finne et egna felles ord for å referere til landet den fremmedkulturelle opprinnelig kommer fra eller har tilknytning til. I et forsøk på å løse dette har jeg valgt å bruke enten opprinnelige eller andre hjemland, til tross for at dette i mine øyne ikke er presist nok. Men i mangel av andre alternativer, er dette benevnelse jeg har valgt. I individuelle tilfeller brukes selvsagt det aktuelle landets navn. Jeg vil også ved flere tilfeller omtale de etnisk norske som kun ”norske”. Dette gjøres bare fordi det er forenkende, og er ikke terminologisk korrekt ettersom alle informanter og respondenter i denne oppgava faktisk er norske selv om de har ulike kulturelle og geografiske opprinnelser.

1.3 Oppgavas struktur

Kapittel 2 danner den teoretiske ramma for oppgava der jeg kommer nærmere inn på terminologien rundt innvandreren samt en beskrivelse av innvandrerbefolkningen i Norge i dag. Jeg ser også nærmere på diaspora som henviser til mennesker som bor utenfor sitt opprinnelige hjemland. Videre følger jeg opp med hvilke behov og funksjoner media har, samt dennes og nyheters betydning for fremmedkulturelle. Hvordan de fremmedkulturelle omtales i media og forslag til hvordan dette kan forbedres avrunder den teoretiske delen. Derfra ledes oppgava inn på den empiriske delen, kapittel 3. Der tar jeg for meg hvilke metoder jeg har brukt, hvilke forskningstradisjoner jeg har valgt for å forklare medievanene, og informasjon rundt undersøkelsene. I kapittel 4 presenteres resultatene fra henholdsvis den kvantitative og kvalitative undersøkelsen. Disse danner utgangspunkt for en større diskusjon i kapittel 5. Avslutningsvis i kapittel 6 oppsummer jeg oppgava, og ser hvorvidt jeg får svar på problemstillinga mi og om det kan trekkes noen konklusjoner. I en egen vedleggsdel finnes det empiriske materialet i form av spørreundersøkelsen, intervjuguiden, de transkriberte

intervjuene, samt det statistiske materialet jeg har produsert ut fra spørreundersøkelsene, men som ikke ble tatt med i selve oppgavedelen.

Relevant litteratur og forskning belyser temaene i oppgava, og er bidragsgivende som informasjonskilder og som utgangspunkt for argumenter og diskusjoner. Det er spesielt informasjon og forskningsresultater fra offentlige studier og institutter som har vist seg nyttig (SSB og NOVA), sammen med en del annen enkeltstående litteratur i form av bokutgivelser, og noen mindre undersøkelser. Sistnevnte danner også grunnlag for sammenligninger mellom mine og deres data, og er viktige bidrag i denne oppgava.

2 Fremmedkulturelle og media

Media er ikkje allmektige. Også mottakaren har makt til å definere medieinnhaldet. Media kan ikkje bestemme kva vi skal meine, og dei er ikkje lette å bruke for dei som vil få oss til å skifte standpunkt. Mye tyder likevel på at media har svært sterk kontroll over kva vi får kunnskapar om, og i mange tilfelle gir dei oss også sjølve tolkningsrammene for ny kunnskap (Schwebs & Østbye 2007: 218).

Sitatet over viser til det gjensidige avhengighets- og maktspillet som utspiller seg mellom medier og brukere, og understreker det komplekse mediebildet med brukere på den ene siden og medieaktørene på den andre. Følgende kapittel vil fokusere på fremmedkulturelle i Norge og deres bruk av og forhold til media og nyheter.

2.1 Hva er en innvandrer?

Betegnelsen *innvandrer* er det vanligste brukte begrepet både i offentlige institusjoner, forskning, i media og blant journalister. Selve ordet henviser til innvandring som betyr innflytting til et land for varig bosetting, uavhengig av årsak (www.caplex.no²). SSB benytter seg av følgende definisjon når det gjelder innvandrer: ”personer født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre, og de barna foreldrepår med slik bakgrunn får etter at de er kommet til Norge” (www.ssb.no³). Det eksisterer i dag flere alternative navn til innvandrer, men mange er ufullstendige og lite dekkende, og derfor søker man hele tiden etter en bedre benevning. Den må omfatte både det aspektet at de har en annen kulturell og geografisk bakgrunn, samtidig som de nå, enten som norske statsborger eller kommende, bor i Norge og følgelig er en del av den norske befolkningen. Men viktigst av alt; det må være et ord og en definisjon som man kan enes om. Selv valgte jeg fremmedkulturell i denne oppgava for å utelukke de vestlige innvandrerne.. SSB har en egen benevning for disse som er ”ikke-vestlig innvandrer”. Som alternativer til innvandrer er det i SSB foreslått ”personer med utenlandskfødte foreldre” eller etterkommere. Kunnskapsdepartementet har den siste tiden tatt til orde for å benytte seg av første - og andregenerasjonsnordmenn i stedet for ordet innvandrer. Dette fordi de mener at det generelt gir mer positive assosiasjoner, og at det muligens forenkler integreringa deres samtidig som det forhindrer en negativ stigmatisering

² <http://www.caplex.no/Web/ArticleView.aspx?id=9801548>

³ <http://www.ssb.no/emner/00/00/10/innvandring/>

der alle innvandrere sees på som en ikke-norsk gruppe (www.regjeringen.no⁴). I Drammens Tidende var det i januar 2007 en diskusjon rundt nettopp bruken av ordet innvandrere. Det kom som en følge av et utspill fra Drammen Innvanderråd som mente at ordet innvandrere var foreldet, og at betegnelsen gikk i familiearv uavhengig om man var født i Norge eller ikke. De følte at ordet var stigmatiserende og skaper en dem-oss-holdning som dermed er ”til hinder for en helhetlig inkludering av dem i samfunnet” (Havnaas i DT s. 4-5). Som erstatning foreslo de å bruke minoritetsgruppe, nye landsmenn eller flerkulturelle. Påfølgende dag gikk FrP til motangrep på denne saken i avisa der de mente terminologidiskusjonen var et unødvendig fokus ettersom ”de [innvandrerne] heller burde forsøke tilpasse seg det norske samfunnet enn det norske språket” (Kopland i DT 08.01.07: s. 7). Jeg vil ikke gå videre inn på denne terminologiproblematikken, bare presisere at det er vanskelig å finne en dekkende betegnelse som samtidig skal være nøytral. Da jeg valgte å bruke fremmedkulturell i denne oppgava, var det også aktuelt å benytte seg av ordet flerkulturell ettersom det muligens innbyr til en mer positiv tone i motsetning til ordet fremmed som kan åpne for en økt distansering. Mitt valg hadde sin begrunnelse i å understreke at medievanene til dem jeg undersøker, er personer med en fremmed kulturbakgrunn for de fleste etnisk norske.

2.2 Innvandrere i Norge i dag og deres integrering

I 2007 utgjorde innvandrere i Norge 9,7 % av Norges befolkning. Innvandrerne kommer fra hele 213 ulike land, men flesteparten er fra Polen, Pakistan, Sverige og Irak. Blant de ikke-vestlige folkegruppene topper Somalia, Pakistan, Bosnia-Hercegovina og Irak. De fleste av bosetter seg i Oslo der 24 % av Norges totale antall innvandrere bor. De utgjør et svært sammensatt mønster når det gjelder integrering, utdanningsnivå, religion, sysselsetting og likestilling, men et hovedtrekk er at graden av integrering og tilpasning til norsk levemønster øker med lang botid, og at andre generasjon er mer tilpasset enn sine foreldre (www.ssb.no⁵). Dette er naturlig ettersom man sannsynligvis praktiserer språket bedre, og dessuten er blitt sosialisert i det norske samfunnet via barnehage, skole og senere jobb; faktorer som vil forenkle integreringa. SSB's undersøkelse vedrørende holdninger til innvandrere i 2007 viser at det er en generell positiv holdning til innvandrere blant Norges befolkningen (Blom 2007).

⁴ <http://odin.dep.no/archive/kdvedlegg/01/02/utkas026.pdf>

⁵ <http://www.ssb.no/emner/02/01/10/innvbef/>
<http://www.ssb.no/spp/utg/200604/04/>

2.3 Diaspora og den transnasjonale medieutviklingen

Diaspora er opprinnelig gresk og betyr spredning og såing av frø. I utgangspunktet refererte dette begrepet til jødene som bodde utenfor Palestina, men i dag brukes ordet om alle mennesker som lever utenfor sitt moderland eller historiske kulturområde både av frivillige eller tvangsmessige årsaker. Det er også et uttrykk for kulturproduksjonene som skjer som følge av globaliseringa (Ember mfl. 2005). Man kan også si at diaspora handler om å skape en ny tilværelse, noe som Karim uttrykker som at: "Diasporas (re)create home by innstilling such resonance into the spaces they occupy: they do it with their languages, customs, art forms, arrangement of objects and ideas. Their electronic media reterritorialize the diaspora..." (Karim 2003: 10). Innvandrere i Norge er således også en diasporabefolkning. En diasporaidentitet kan ha sin lojalitet både i sitt opprinnelige hjemland, i det nye landet eller begge steder. Denne muligheten innebærer at folk kan ha "multiple hjem" (Fogt 2006b: 8). Takket være moderne kommunikasjonsteknologier kan man heller ikke si at man forlater et land til fordel for et annet på samme måte som før ettersom mulighetene for kontakt på tvers av landegrenser i dag er enorme. Identitetsutviklingen for de som flytter er en stadig pågående prosess i en kulturell smeltedigel, samtidig som deres kulturelle base er gjenstand for evige utfordringer og forandringer. Dette kan også bety at det innenfor familier, generasjoner og folkegrupper utvikler seg ulike medievaner og identiteter ettersom en diaspora ikke er homogen. I familiesammenheng kan dette ende i ulike retninger som konflikter innad i familier mellom hva man skal se og hvor lojaliteten skal ligge, eller at de i familien tilpasser seg hverandre på bekostning av egeninteresser (Karim 2003). Dette er noe jeg ser konturene av mine intervjuer, og som vil bli belyst nærmere i diskusjonsdelen.

Diasporaforskningen "giver et frugtbart supplement til minoritets / majoritets - dikotomien, som hovedsakelig fokuserer på graden av eksklusion og inklusion i forhold til det forestillede nationale fællesskab i bosættelseslandet", hevder Marselis som samtidig understreker at kulturene ikke trenger å være eller oppleves i et motsetningsforhold (Marselis 2003: 11). Media på sin side har en dobbel rolle for menneskene både for de nasjonale mediene som bidrar til det nasjonale forestilte fellesskap, men særlig for de transnasjonale kommunikasjonsformer som satellitt-tv, telefon og Internett som er med på å skape og vedlikeholde individets opplevelse av å tilhøre et diasporisk fellesskap (ibid). Den transnasjonale medieutviklingen har med andre ord hatt stor betydning for diasporabefolkninger.

Framveksten av transnasjonale media stammer fra det 19. århundre da nyhetsbyråer etablerte seg i en kolonial kontekst, og dette førte til starten på en global kulturutvikling (Karim 2003). I dag hevder man at "...new technologies of communication and transport, but also their social uses and applications has important implications for diaspora as transnational and social formation" (Ember 2005: 565). Globaliseringa har altså vært svært viktig for diaspora. Nye globale kommunikasjonsmetoder samt transportmuligheter forenkliggjør kontakten for diasporasamfunn, både med det opprinnelige hjemlandet og mellom folk med samme kulturbakgrunn som bor rundt i verden (ibid). Dette fører til at diasporaidentiteten styrkes i takt med at de transnasjonale medianettverk fører til økt bevissthet rundt diaspora og bidrar til denne styrkingen. Midt i dette forandres og utvikles kulturen (Gillespie 2000). Som en direkte konsekvens av dette satser mediekanaler stadig mer ressurser mot brukere rundt om i verden. Et eksempel på dette er den arabiske mediekanalen Al Jazeera som selv hevder å være den eneste politiske uavhengige tv-stasjonen i Midtøsten. Den har i dag egen nettside, engelskspråklig tv-versjon, 42 lokale kontorer rundt i verden, og et samla seertall på ca 50 millioner på verdensbasis, noe som er på linje med BBC. For arabere ble kanalen tidlig kjent for den tillot frie debattprogram i land der ytringsfriheten er strengt begrensa, men i dag representerer den også en viktig informasjons- og nyhetskanal for arabere og andre; både i Midtøsten og kanskje enda viktigere, fra andre deler av verden. I Vesten ble kanalen først og fremst kjent for å vise videoer av Osama bin Laden etter terrorangrepet i USA 11. september 2001. Etter det har den fått økt oppmerksomhet og seertall, mye takket være at den har blitt kjent for å være tidlig på plass i urolige feltområder samt at skaffer til veie informasjon som andre mediekanaler ikke har klart (Miles 2005, Zayani 2005).

Det finnes i dag flere typer tv for fremmedkulturelle ifølge Naficy. Dette er *etnisk* tv som hovedsakelig produserer lokale show retta mot minoritetsbefolkninger i ett land, *transnasjonal* media som importerer program som er produsert i hjemlanda, og til slutt *diasporamedia* som er "produced in diaspora, usually by local, independent, minority entrepreneurs for consumption by a small cohesive population which because of its diaspora status, is cosmopolitan, multicultural and multilingual" (Naficy 2003: 53). Denne typen programmer tar både hensyn til hjem- og vertsstrukturer og er derfor ekstra populære for folk i diaspora. Al Jazeera med sine mange seere og gjester fra verden om fremstår delvis som en slik diaspora-tv samtidig som den også kan tolkes som både transnasjonal og internasjonal ettersom de sender fra flere land.

Både tv og Internett er altså viktige bidragsytere i diasporautviklingen. Utenlandsk tv får man tilgang til via satellitt eller kabel avhengig av hvor man befinner seg i verden, mens Internett kun krever nettoppkobling. I så måte har fremmedkulturelle i dagens Norge et potensielt bredt medietilbud som strekker seg fra nasjonale og transnasjonale til utenlandske kanaler. For nasjonal tv kan det derimot bety en særlig utfordring å representere det multietniske samfunnet ettersom det innebærer mer arbeid og økte produksjonskostnader (Marselis 2003). I Norge er programmet Migrapolis et ensomt eksempel på tv laga av innvandrere, retta mot hele Norges befolkning.

2.4 Hvorfor medier? Om behov og funksjoner

Det er tydelig at vi som mennesker har behov som vi behøver fylle. Maslow fremma på 50-tallet en femstegs behovspyramide som strekker seg fra fysiologiske behov, behov for trygghet, fellesskap, godkjenning og til behov for utvikling (Schwebs & Østbye 2007). Her er verken informasjonsbehovet eller medier nevnt eksplisitt, men på bakgrunn av dagens aktive mediebruk fremstår således vårt behov for kommunikasjon, informasjon og medier som tydelig. Dette kan være noe av grunnen til at nevnte behov stadig har blitt diskutert i tiden etter Maslow, blant annet hos McQuail. Han er en kjent medieforsker med røtter i forskningstradisjonen Uses & Gratification, som formulerte fire hovedfunksjoner som mediene fyller for individer; Behovet for informasjon, personlig identitet, sosialt fellesskap og underholdning. Målet var å identifisere hvilke personlige og psykologiske behov som media kan tilfredsstille for menneskene samt hvordan (ibid). Spør man folk i dag hvorfor de bruker visse medier eller ser bestemte programmer, forklarer de dette ofte med egeninteresse. I tillegg finnes det også andre variabler som bør tas med i betraktning som ledig tid, tilgjengelige medier og sosial kontekst. Alle disse sidene er mottakerorienterte, det vil si at de tar utgangspunkt i brukernes behov. Samtidig fyller også mediene behov for staten og samfunnet ved å spre informasjon, være et talerør for individer eller grupper, sette agenda, følge opp saker i samfunnet, og i mange sammenhenger opptre som kontrollorgan (ibid). Den kjente sosiologen Luhmann så på massemedienes viktigste oppgave å skille relevant samfunnsinformasjon fra ikke-interessant, samt å sørge for et kontinuerlig våkent samfunn fordi mediene hele tida bearbeider samfunnssystemer. Rasmussen mener at mediene totalt sett har en svært viktig rolle i samfunnet. På tross av differensiering og oppdeling av samfunnet, holdes det sammen, mye takket være mediene. Det innebærer at samfunnet har

ulike behov som mediene tilfredsstill, og at ”massemediene er en normativ kraft som skal trekke individene i samme retning trass i differensieringen” (Rasmussen 2003: 23). Det fører til at i takt med differensieringa øker også integrasjonen via massemediene (ibid). Forskningsteoretisk forklarer man mediens bruk og eksistens ut ifra ulike forskningstradisjoner som har oppstått og blitt revurdert gjennom tidene. Disse vil forklares kort i metodedelen i kapittel 3.

2.5 Medienes betydning for innvandrere

Regjeringa har formulert flere målsetninger for hvordan norsk mediedekning skal være og hvilke virkemidler de skal bruke for å oppnå disse målene i norsk mediepolitikk. Dette innebærer fokus på mangfold, pluralisme, demokrati, offentlighet, kultur, identitet, språk, etikk, personvern og beskyttelse av minoriteter. I tillegg skal norske medier beskytte forbrukere og motvirke kommersialisering, tilby et likeverdig tilbud til alle, ta produksjonshensyn, og vise støtte til nasjonal og europeisk medieindustri (www.regjeringen.no⁶)

Mange av disse punktene kan relateres til fremmedkulturelle. I Stortingsmelding nr 57, ”I ytringsfrihetens tjeneste, mål og virkemidler i mediepolitikken”, redegjør Stortinget blant annet for mediepolitiske tiltak i forhold til minoriteter. Den viser til støtteordninger for publikasjoner og til at informasjonsbehovet hos innvandrere er en internasjonal menneskerettighet som den norske staten plikter å sørge for. Ifølge Ytringsfrihetskommisjonen kan minoritetenes vilkår sies å være en ”test case” på ytringsfrihetens vilkår i samfunnet, og den mener at det er behov for å styrke ytringsfriheten for minoritetene så de ikke blir ”de andre”, som majoritetsbefolkningen definerer seg selv i forhold til. Dette vil minske faren for ensidig medieomtale som lett gir grobunn for fordommer og stereotypiske oppfatninger overfor minoriteter. Mediene har gjennom sitt utvalg og vinkling av informasjon en viktig rolle i forhold til å definere samfunnets holdninger til minoriteter, samtidig som det må finnes kanaler der minoritetene kan nå frem til bredere lag av folket med sitt syn og sin informasjon. Dette vil bidra til synliggjøring og ”normalisering” av gruppen, og dermed lette integrasjonen i det norske samfunnet. (www.odin.no⁷). Dette støttes av Blomquist som allerede i 1982 fremheva

⁶ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kkd/dok/regpubl/stmeld/20002001/Stmeld-nr-57-2001-.html?id=195313&showdetailedtableofcontents=true>

⁷ <http://odin.dep.no/archive/kdvedlegg/01/02/utkas026.pdf>

innvandrerminderhetenes behov av medier til å holde gruppene sammen, samtidig som de tilpasser seg et nytt samfunn med en ny kultur. Han mente at den kulturelle friheten skal innebære valgmuligheter blant medier. Derfor er det viktig at minoritetene har tilgang til egne medier og språkrør, men at de i tillegg er med i produksjonen av massemedier for slik å bidra til en mer rettvis og riktig framstilling både når det gjelder saksvinklinger og utvalg av stoff. Og til det trenger de utdanning. Blomquist mener dette er et spørsmål om "demokratens möjligheter att överleva i ett samhälle som består av flera olika etniska och språkliga befolkningsgrupper" (Blomquist 1982: 132). Han fortsetter med at innvandrere behøver medier både som kart og kompass i samfunnet, som et kulturelt lim og en informasjonsaktør. I første hånd betyr dette at det må finnes kanaler som er en informasjonskilde til nyankomne som skal hjelpes til rette i sitt nye land, og på den andre siden må innvandrerne selv etter hvert ta del av medieproduksjonen for på den måten å sette sitt preg på mediene (ibid). Dette er også et uttalt mål i integrasjonspolitikken der regjeringen ønsker at innvandrere selv skal være representert i alle deler av samfunnet, noe som også innebærer media (www.regjeringen.no⁸). Dette betyr at innvandrere i mediasammenheng både skal kunne være med å produsere og benytte seg av alle typer norske medier, og slik bidra til et medietilbud som skal innebære noe de kan identifisere seg med, ha nytte av, og som informerer dem på lik linje med hvilken som helst norsk innbygger. I Norge i dag finnes det flere eksempler på mindre mediekonstellasjoner for minoriteter, fortrinnsvis lokalradioer og nettsider som for eksempel desi.no, samora.no og x-plosiv.no. Felles for disse er at mange sliter økonomisk og mye arbeid er basert på frivillig basis, men de er et viktig bidrag i det norske mediemangfoldet. Christiansen peker på tre ulike mediepolitiske strategier og konsekvenser når det gjelder minoriteters mediebruk. Om strategien er assimilering, oppfattes hjemlig mediebruk som et problem og vil således motarbeides mediepolitisk. Hvis strategien er pluralistisk integrasjon, (multikulturalisme), mener man det er naturlig for minoritetene å supplere med hjemlige medier, mens ved strategien ghetto-dannelse (etnisk segregering) så støttes bruken av hjemlige medier sterkt og vil således over tid føre til egne etniske mediesektorer (Christiansen 2003). I det offisielle Norge i dag har vi et multikulturalistisk syn på minoriteters mediebruk der en både vil ha nasjonale og transnasjonale medier, samtidig som en søker å integrere flere flerkulturelle i medieproduksjonen.

⁸ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kkd/dok/regpubl/stmeld/20002001/Stmeld-nr-57-2001-.html?id=195313&showdetailedtableofcontents=true>

På samme måte som konkrete medier er viktige for fremmedkulturelle, innehar også Internett viktige funksjoner, særlig når det gjelder nyhetsoppdateringer. Dette understreker Fogt slik:

For mennesker som av ulike grunner har forlatt sitt hjemland, kan Internett bety en fort og effektiv måte å holde seg orientert i nyhetsbildet i det området der de har familie og venner. Spesielt ungdommer er, uavhengig av nasjonalitet, flinke til å utnytte nettets fordeler til å holde kontakt med hverandre og få tilfredsstilt behovene sine for underholdning og kunnskap (Fogt 2006b: 2).

Internett kan også benyttes til å opprette nye relasjoner til andre og nye mennesker i lignende situasjoner som enten har samme bakgrunn eller bor på samme plass nå. Således er Internett viktig for å opprette sosiale nettverk og til å bygge transnasjonale forbindelser (Rasmussen 2002). Internett tilbyr også mye informasjon i form av ulike nettsider, tv-programmer og diskusjonssider, både av norsk og utenlandsk karakter. Dette kan være et bra bidrag i medietilbudet, spesielt for minoriteter. Den økte tilgangen på satellitt-tv bidrar også til et bredere medieutbud i form av utenlandske og hjemlige tv-kanaler, noe som er populært blant de fremmedkulturelle (Fogt 2006b).

2.6 Nyheters utvikling og betydning

En nyhet er informasjon om en aktuell hendelse som formidles til mennesker av journalister gjennom ulike mediekanaler. Det kan være aviser, tv, magasiner, ukeblader, internett, tekst-tv eller radio. Det er ikke alltid slik at det eksplisitt handler om noe nytt, men at det gir oss noe nytt å snakke om (Olstad 2000). Det som gjør at en nyhet slår igjennom, nyhetsverdien, avhenger av hvorvidt hendelsen oppfyller nyhetskriteriene. Disse kriteriene er helst *aktualitet*, at det er en ny fersk hendelse, og om den er *vesentlig/ har informasjonsverdi* for mange. For at den skal ha det, må den ha konsekvenser for de eventuelle lesere/seerne, (fra nå kalt brukere), eller at den inngår i deres interesse. Videre vil det *sensasjonelle*, det som blir sett på som uvanlige eller merkelige hendelser for majoriteten av brukerne, ofte medføre stor nyhetsverdi. *Nærhet, identifikasjon, personifisering* er også viktig. Det innebærer både geografisk og psykologisk nærhet til brukerne, samt det faktum at det er lettere å identifisere seg med enkeltpersoner enn større grupper. Sånn sett er det hensiktsmessig å la enkeltpersoner fronte saker. *Konflikter*, da spesielt krig og storpoltiske krangler, blir også slått stort opp. Ofte kan også grupper settes opp mot hverandre, polarisering selger. I *eliteperson/-*

nasjonsrelatert stoff er det ledere og stormakter innen politikk, næringsliv eller organisasjoner som dominerer i nyhetene fordi de har makt og tar avgjørelser som er viktige for alle. I tillegg til nevnte kriterier, finnes det også andre som hendelsenes grad av dramatikk, kuriositet, positivitet, bruk av kjendiser, annerledeshet, barmhjertighet, eksklusivitet, klarhet, bilder med mer (www.ntnu.no)⁹, Sand & Helland 1998). Hvorvidt en sak blir presentert i nyhetene vil også variere ut ifra om nyhetsbildet er mettet eller at det i mangel av større saker lar mindre viktige saker få plass. I enkelte tilfeller ser man at enkeltpersoner og grupper aktivt bruker mediene til å sette en sak på dagsorden. På den måten fungerer nyhetsmediene ikke bare som informatør, men også som bidragsyter og talerør i samfunnsdiskusjonen. Selv om nyhetsmedienes hovedoppgave er å informere om det som skjer rundt oss, kan brukernes ønsker ofte i flere tilfeller overstyre hvilke saker som får mest oppmerksomhet. Dette er en direkte årsak av at mediene er avhengige av å tjene penger og således gjerne fronter saker som selger godt. Sand & Helland framlegger fire ulike teoretiske tilnæringsmetoder til hva som bestemmer hvilke saker som blir nyheter. Den *hendelsesorienterte* tilnærmingen legger vekt på nyhetskriteriene, den *produksjonsorienterte* tar for seg de journalistiske vurderingene, den *produktorienterte* fokuserer på innholdet, mens hos den *markedsorienterte* ligger mediens eiere og annonsemarkedet til grunn for om en sak skal bli en nyhet (Sand & Helland 1998).

Når de fremmedkulturelle blir omtalt i norske medier, er det fordi at de tilfredsstillende ulike nyhetskriterier. De vanligste omstendighetene er: Om de er delaktige i kriminelle handlinger (dramatikk, aktualitet), som den ene parten i en samfunnskonflikt mellom etnisk norske og dem selv, eller dem mot staten (polarisering), eller de kan også være frontfigurer i enkeltsaker der de både søker hjelp (barmhjertighet) eller støtte for et synspunkt. De fremheves også som gjenstand for identifisering og personifisering ved saker som angår de fremmedkulturelle (Wiik 2001). En nærmere utgreiing av hvordan mediene omtaler fremmedkulturelle følger i kapittel 2.7.

Historisk sett har nyhetsutviklinga gått igjennom mange stadier fra enkle avisreferater på tidlig 1800-tallet, via en mer bevisst nyhetsrapportering mynta på ulike lesere, fram mot dagens digitalisering av nyhetene der også faktorer som økonomi, etikk, teknologi og underholdning har blitt en del av nyhetsbildet (Rasmussen 2002). Internett åpnet for et globalt informasjons- og kommunikasjonsnettverk som også betydde digitalisering av nyheter.

⁹ http://www.ntnu.no/info/selvhjelp/kap3_3_mediens_nyhetskriterier.htm

Ettersom Internett i nyhetssammenheng innebærer at allerede virksomme kringkastere kan benytte seg av et sitt eksisterende materiale i langt større grad, oppnår de økt antall brukere uten at det opptar mye kapasitet fordi de benytter seg av flere plattformer (ibid). Rasmussen mener i dag at ”mye av nettbruken vår bør betraktes som medieaktivitet, ikke bare fordi Internett kan betegnes som ett eller flere medier, men også fordi mye av tiden på nettet går med til å oppsøke nyhetsmedier der” (ibid: 8). Han definerer nyhetsjournalistikk som ”produksjon og formidling av nyhetsrelatert informasjon via tekniske medier (ibid: 8).

En fellesnevner for nyheter i dag er at de ikke lenger begrenser seg til typiske journalistiske medier, men strekker seg til andre spesialiserte presentasjonsformer som lysaviser, e-post, mobil, nettannonser og tv-skjermer på tog og buss. Dette grunner i at folk kan virke som å ha et umettelig behov for nyheter, og markedet responderer med flere utgivere, noe som i mange tilfeller har ført til en oppsplitting mellom nyheter og journalistikk. Spørsmålet videre blir hva dette vil bety for den elektroniske nyhetsjournalistikkens kvalitet framover (ibid). Waldahl mfl. på sin side, er opptatt av tv-ens økende status, og retter sitt nyhetsfokus mot tv-mediet når han hevder at nyheter i dag ofte blir sidestilt med tv-nyheter. De uttrykker det som at: ”... tv-mediet [er] i ferd med å overta rollen som det fremste nyhetsmediet i folks bevissthet. Det skjer til fortrenghet for aviser som er i ferd med å utvikle seg til et kommentarmedium og til et medium med bredt stofftilfang, der bare en liten andel kan sies å være dagsaktuelle nyheter” (Waldahl 2002: 16). Når det gjelder nyheter på nettet varierer de ulike mediekanalene også i måten de balanserer mellom grundige artikler eller rask oppdatert og kortfattet informasjon. Dette påvirker sannsynligvis lesernes valg av nyhetsmedier, noe jeg vil komme nærmere inn på i diskusjonsdelen. Det som uansett framstår som klart er at nyheter er viktig for oss og det varierer i stor grad hvilke saker som blir en nyhet, samt at det fortsatt eksisterer relativt store forskjeller innad i nyhetsjournalistikken både når det gjelder tv, papiraviser og nettaviser.

2.7 Medieomtale av fremmedkulturelle

Det finnes mange former for marginalisering av fremmedkulturelle i media, eksempelvis ensidig negativitet, underrepresentasjon, reduksjonisme (et menneske omtales som innvandrer), stereotyper, kumulasjon (en innvandrer går til å gjelde alle) og avindividualisering der egenskaper og identiteter nedtones (Eide 2006). Samla eller hver for seg fører dette til uheldige medieomtaler og uheldige oppfatninger rundt de fremmedkulturelle. I min undersøkelse hevda mange fremmedkulturelle at de stadig føler seg

uthengt i norske medier der journalistene fokuserer på etnisitet framfor sak, noe som ofte fører til at de får et ensidig og negativt fokus som igjen resulterer i uheldige stereotypier og det man kan kalle indirekte diskriminering. Et eksempel er at man ved et ran opplyser om at ransmannen er muslim uten at dette har noe med saken å gjøre, men det vil sannsynligvis bidra til en økt negativ oppfatning av muslimer. Dette bekrefter Wiik i sin undersøkelse av temaet basert på tekstanalyse. Han mener at mediene har en overfokusering på kriminalitet og annerledeshet, og at mediene fortsatt dyrker stereotypier. Dessuten tenderer mediene til direkte eller indirekte å presentere innvandrere som en byrde for samfunnet, og de fremstilles ofte som passive objekter i motsetning til etniske nordmenn som oftere er aktive subjekter. Innvandrere viser seg også sjeldent som hovedkilder i nyhetssaker, uavhengig av tema. Slike opplysninger er spesielt skremmende med tanke på at mediene er ”nordmennes viktigste kunnskapskilde om innvandringsspørsmål” (Wiik 2001: 22). Samtidig påpeker han at han øyner en liten forandring der mediene tenderer i en positiv retning (ibid). Vi ser her et uttrykk for medienes ansvar for å få en rettferdig og korrekt nyhetsberetning. På den politiske arena er dette annerledes. Norges nest største parti, Fremskrittspartiet, representerer ofte et innvandrerkritisk standpunkt i Norge. Dette kan man blant annet se i et skriv i 1998 der de setter søkelyset på konsekvenser innvandring har for byer. De fokuserer der på utgifter som følge av innvandring og setter videre en prislapp på hver fremmedkulturell skolegang. Dette uten jamføring til verken hva det koster for etnisk norske å gå i skole, eller ta med i beregninga at de kan bli verdifulle bidragsyttere og arbeidere i framtida; en ressurs for landet. De hevder videre at de fremmedkulturelle bosetter seg for tett og har ”kulturer og bomønstre som bryter med de nordmenn har, og gir grunnlag for sosiale motsetninger og spenninger i bla. borettslagene” (Oslo Fremskrittsparti 1998: 7). Det fremholdes videre at innvandrene har tilført trusler, hevn og vold i skolemiljøene, og ”den økende mangel på disiplin og orden som preger en del av Oslo-skolene, og som for stor del skyldes innslaget av fremmedkulturelle innvandrere - truer på lengre sikt hele vårt undervisningssystem...” (ibid: 10). Dessuten viser de til erfaringer og undersøkelser der det hevdes at det er en ”meget større kriminalitet” (ibid: 11), blant både første, andre og tredje -generasjons innvandrere. Gjennom hele skrivet bruker de generelt negativt ladde ord som belastninger, økonomiske og sosiale konsekvenser, og milliardkostnader. Ytringsfriheten står sterkt i Norge og slike skriv er helt lovlige og riktige, men som frontfigur og rollemodell, gir partiet uheldige signaler til folket som på sikt kan være svært skadelig for minoriteters rykte som igjen bygger opp under tidligere nevnte stereotypier.

Lindstad & Fjeldstad har gruppert seks ulike bilder av hvordan innvandrere fremstår i norske medier:

- den vellykkede: presenteres oftest i sportsjournalistikken
- den forbryterske: her benyttes helst betegnelsene utenlandsk opprinnelse eller utlending i forbindelse med lovbrudd
- den fortvilte: enkelttilfeller der innvandrere står fram for å vekke sympati og få støtte i kampen mot staten
- den passive: saker der minoritetene er fraværende og innfødte nordmenn løser problemene deres
- den integrerte: framstiller enkeltindivider som har lyktes i integreringa av den norske kulturen
- den fremmedkulturelle innvandreren: fokuserer på annerledesheten, ofte muslimer som forevises (Lindstad & Fjeldstad 1999)

Det er naturlig og viktig at det skjer endringer der fremmedkulturelle er en del mediabildet, særlig med tanke på å løse opp i rollene som Lindstad & Fjeldstad nettopp henviste til. I så måte kan det være greit å oppsummere noen idealer for mediene i denne sammenheng.

2.8 Idealer medier og fremmedkulturelle

Regjeringen har en målsetning om at Norge som en demokratisk stat der ytringsfriheten står sterkt skal ha en rettferdig og informativ mediedekning som fremstår som opplysende og nøytral, og der alle befolkningsgrupper kommer til orde. Dette innebærer at selv om alle skal kunne få si mening si, skal medieomtaler og saksvinklinger være riktige og objektive (www.regjeringen.no¹⁰). Det finnes i dag mange eksempler på at fremmedkulturelle eller andre marginaliserte grupper blir presentert på en stigmatiserende og diskriminerende måte, enten direkte eller indirekte. Journalistene må sørge for å la ulike befolkningsgrupper få uttale seg og komme til orde i forskjellige saker, samtidig som de må bli mer bevisste i hvordan saker legges fram, og hvordan mennesker blir framstilt i media. Innvandrerbegrepet må differensieres for å unngå misforståelser. Videre er det ønskelig med en bred medietilgang i form av ulike aktører innenfor tv, avis, radio og nett sånn at forskjellige mennesker kan kjenne seg igjen i deres medieprodukter. De fremmedkulturelle har spesifikke mediebehov, og trenger både egne og nasjonale mediekanaler for å kunne ta vare på sin opprinnelige kultur

¹⁰ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kkd/dok/regpubl/stmeld/20002001/Stmeld-nr-57-2001-.html?id=195313&showdetailedtableofcontents=true>

samtidig som de skal finne seg til rette i Norge og føle seg som en del av den norske befolkninga (Fogt 2006a). Når det gjelder avsendersida, redaksjonene og journalistene, bør disse reflektere alle lag av befolkningen, også fremmedkulturelle, derfor er det viktig å utdanne flere fremmedkulturelle til journalistyrket. For at de fremmedkulturelle skal kunne identifisere seg med det som blir skrevet, må saker presenteres med ulike innfallsvinkler, gjerne med de fremmedkulturelle selv som frontfigurer og hovedkilder. I tillegg behøver en å øke mengden av ”gladnyheter” som omhandler de fremmedkulturelle for slik å bidra til en positiv omtale av dem overfor andre nordmenn (Wiik 2001, Fogt 2006b).

3 Metode og materiale

I undersøkelsen min har jeg brukt både kvantitativ og kvalitativ metode. Respondentene var norske og fremmedkulturelle elever fra andre klasse på videregående skole, informantene var fremmedkulturelle elever fra samme klasser. I spørreundersøkelsen fikk respondentene spørsmål vedrørende medie-, nyhets- og Internettvaner; hvilke medier de bruker, hvor mye tid de bruker på dem, når de eventuelt benyttes og hvorfor. Målet med det var å kartlegge og å få fram en statistisk oversikt over medievanene, samt sammenligne dataen toveis. Først og fremst innad i klassene mellom de norske og de fremmedkulturelle for å se om elevenes medievaner fordeler seg som følge av deres kulturelle bakgrunn, men også utad for å se om elevene eventuelt reflekterer landsdekkende mediestatistikker fra SSB. Intervjuene var den andre delen, og de sørget for å belyse informantenes medievaner ytterligere for slik å kunne forstå og forklare bakgrunnen for deres medievalg. Særlige fokusområder i intervjuene bortsett fra generelle medievaner, var spørsmål vedrørende nyheter, Internett og betydningen av å være fremmedkulturell i mediasammenheng. Resultatene er presentert i kapittel 4. De statistiske funna har sin funksjon i å gi et bilde på medievanene i gitte undersøkelser. Utvalget er for lite til at analysene er statistisk verifiserbare med grunn til å trekke allmenngyldige slutninger. Det betyr ikke at et sådan samsvar kan finnes.

Det finnes flere måter å studere medias publikum på innenfor forskningstradisjonen. På bakgrunn av mine undersøkelser vil jeg i denne oppgava vektlegge ulike forskningstradisjoner for å forklare ungdommenes medievaner. Det er først og fremst teorier fra Uses and Gratification - og Cultural Studies' forskningsteorier som vil bli brukt og da i kvalitative sammenhenger. Samtidig vil jeg også komme inn på effektforskningen i forbindelse med kvantitativ data.

3.1 Kvantitativ metode og analyse

Kvantitativ metode benyttes innenfor den deskriptive (beskrivende) forskningsinteressen der man søker å undersøke og forklare data, målt eller observert, i form av siffer. Kvantitative variabler er målbare i tall, og man er opptatt av omfang og utbredelse der man fra et slumpmessig utdrag skal kunne generalisere (Rosengren & Arvidson 2002). Jeg har kun foretatt enklere statistisk analyse av univariat og bivariat karakter av dataen fra undersøkelsen, og dermed benyttet få statistiske verktøy. Jeg vil allikevel kort komme inn på terminologier og verktøyene bak.

Univariat analyse er analyse av én variabel der resultatet fremstilles i en frekvenstabell eller i et diagram avhengig av variabeltypen, mens i bivariat analyse sammenstilles to variabler der resultatet fremstilles i en korstabell eller i et spredningsdiagram. Man er opptatt av å finne sentrering og spredning av verdiene, og til det har man ulike målingsverktøy (Byström 1992). I univariat analyse søker man sentralmålet ved å finne fordelings midtpunkt på tre ulike måter: Gjennomsnittet, typeverdi og median. Ut ifra dette midtpunktet, ser man etter hvordan verdiene fordeler seg; spredningsmålet ved hjelp av kvartilavvikelse, variasjonsvidde, varians og standardavvik (Rosengren & Arvidson 2002). I bivariat analyse bruker man avhengig av variabeltypene, Chi2-test, gammatest eller regresjonsanalyse for å se på spredningen. Disse statistiske testene gir svar på i hvilken grad det finnes et samband, og om dette eventuelt er signifikant. Man tar utgangspunkt i en nullhypotese om at det ikke er noe samsvar mellom variablene, så tester man dette ut statistisk som gir et svar; P-verdien. En lav P-verdi gir høy signifikans, og P-verdien må være under 0,05 for å være statistisk signifikant. Signifikansen angir sannsynligheten for at det finnes et statistisk samsvar mellom variablene i utvalget, og hvis så er tilfelle, kan det med stor sannsynlighet generaliseres (Byström 1992).

Innen kvantitativ metode finnes det tre sentrale begreper for å se til at det som undersøkes er det som man virkelig søker å undersøke, og at resultatet er tillitsvekkende:

- Validitet: Hvorvidt det man undersøker har relevans til problemstillinga; at man måler det man har satt som mål på bakgrunn av utvalg, kilder og data (gyldighet). Fravær av systematiske målningsfeil.
- Reliabilitet: Hvorvidt datakvaliteten er bra og resultatet til å stole på; Fravær av sluppmessige målefeil.
- Representativitet: At populasjon, vår stikkprøve, er gyldig for å kunne generalisere? Et sluppmessig utvalg med lite bortfall (Rosengren & Arvidson 2002).

For at en kvantitativ undersøkelse skal bli statistisk korrekt må den ha en høy grad av både reliabilitet og validitet. I min undersøkelse var utvalget er lite og ikke sluppmessig, det gir meg en lav grad av representativitet. Når det gjelder reliabilitet er den grei bortsett fra at noen besvareleser som måtte sees bort ifra pga feilaktige avkryssninger som igjen skyldtes min spørsmålsutforming. Validiteten var etter min mening god.

Kvantitative metoder har ofte blitt betraktet som mer vitenskapelige fordi de er enklere å behandle, og man får et konsist svar på det man undersøker. Men ikke alle begreper kan måles og operasjonaliseres (gis en teoretisk benevning), og derfor er også kvalitative metoder viktige. De gir rom for forklaringer og kommunikasjon under intervjuet, men er vanskeligere å tolke. Slik data kalles mykdata, mens kvantifiserbar data kalles som harddata (ibid).

3.1.1 Effektforskningen

Effektforskningen bygger på oppfatninger om at media har viktige effekter på publikum, og undersøker hvordan medias innhold påvirker brukerne i form av deres holdninger og atferd. Dette måles helst kvantitativt (publikumsmålinger). Historisk har forskningas syn på medienes makt variert i tidssykluser; og i samsvar med at media har blitt tillagt eller fratatt makt, har publikum blitt oppfatta tilsvarende passive eller aktive. De fire viktigste fasene inkluderer synet på mediene som allmektige, maktesløse, mektige, og forhandlende. Publikumsforskninga henger tett sammen med effektforskninga, men den har ofte blitt gjort på oppdrag fra eksempelvis medieinstitusjoner (Hagen 1998, Schwebs & Østbye 2007). Hagen forklarer: ”Publikumsmålinga fokuserer på kva media og medieinnhald folk bruker, og på kor mykje og korleis mediebruk varierer med sosial bakgrunn” (Hagen 1998: 56-57).

3.2 Kvalitativ metode og analyse

Ved kvalitativ metode søker man en forståelse i egenskaper og opplevelser hos intervjuobjektene som ikke kan måles og dermed ikke brukes til å dra generelle konklusjoner. Derfor er kvalitativ metode riktigst hvis man vil forstå menneskers måte å resonere og tenke på, handlingsmønstre, og egenskaper ettersom disse svarene ikke kan måles i tall, men må tolkes og forstås ut ifra utsagn og oppførsel fra intervjuer (Trost 1993). Påstander og slutninger vil tilslutt være basert på forfatterens egne oppfatninger og konklusjoner, og de er dermed ikke nødvendigvis absolutte sannheter (Rosengren & Arvidson 2002).

I kvalitative undersøkelser er det viktigste å finne så stor variasjon som mulig blant intervjupersonene. Dette fordi målet for den kvalitative undersøkelsen ikke er å generalisere, men å oppnå innsikt og forståelse (ibid). For å finne variasjon av karakteristikk hos intervjupersonene, kan man bruke strategisk utvalg. Det innebærer at variabler velges ut ifra det som antas å ha betydning for intervjuobjektens meninger og handlinger (Trost 1993). I denne undersøkelsen betydde dette alderen deres og den fremmedkulturelle bakgrunnen. Det

er viktig å poengtere at et strategisk utvalg altså gjøres for å få så stor variasjon som mulig innenfor valgte rammer. Et bekvemmelighetsutvalg derimot innebærer at man tar det første og beste. Gentikow har tatt til orde for at deltakere i intervjuer bør kalles informanter ettersom den informasjonen de bidrar med er et resultat av egne meninger gitt i en mindre strukturert setting, og de har der status som selvstendig subjekt (Gentikow 2005). Jeg vil derfor bruke denne betegnelsen heretter.

I intervjudelen er det ikke relevant å snakke om reliabilitet og validitet da de først og fremst henger sammen med kvantitative studier, og den ”kvalitative intervjun [...] förutsetter låg grad av standardisering” (Trost 1993: 67). En feilaktig uttalelse eller en misforståelse kan også være en del av informasjonen. Gentikow derimot, mener at man ved reliabilitet kan se etter hvorvidt påliteligheten og troverdigheten er god, men at resultatene kan ikke etterprøves. Ved validitet foreslår Gentikow å heller spørre etter ”truth of observation”; altså se om man utforsker det man faktisk ønsker å utforske. Å Generalisere er på grunn av datatypen ikke mulig (Gentikow 2005: 59).

3.2.1 Uses and Gratification og Cultural Studies

For å forklare medievaner kvalitativt, er det vanlig å ta utgangspunkt i resepsjonsforskningen for å kunne forklare betydningen av mediebruk. En viktig forskningstradisjon herunder er *Uses and Gratification* (heretter kalt U&G). Det er en forskningsteori som søker å undersøke hva publikum bruker ulike medier til og hva slags utbytte de får. Det gjør de ved å ta utgangspunkt i hvordan mennesker bruker media, samtidig som de fokuserer på brukers sosiale og psykologiske behov og ønsker når de forklarer mediebruken. U&G har møtt mye kritikk, blant annet mot deres ensrettede fokus på det individuelle uten å ta hensyn til sosiale prosesser. Videre har mange stilt spørsmålsteget ved antagelsen om publikum som rasjonelle, aktive og selektive, og hvorvidt avgjørelsene er personene bevisste. Det er også nærliggende å hevde at valg av medier etter hvert kan bli mer et resultat av vane enn et personlig behov (Sjöberg 2002, Hagen 1998). *Cultural Studies*, en alternativ og annen viktig forklaringsteori innenfor det kvalitative feltet, responderte på kritikken mot U&G ved å hevde at behov alltid vil være kulturelt betinget og alltid befinner seg i en samfunnskontekst (Sjöberg 2002). For Cultural Studies var utgangspunktet å studere kulturen som sosial praksis: ”Ein søker å forstå korleis det blir opplevd å leva under visse kulturelle og sosiale forhold, og korleis slike kjensler heng saman med og verkar tilbake på sosial praksis” (Hagen 1998: 73). Elementer

som publikums samfunnsklasse, kjønn, sosiale bakgrunn og andre kontekstuelle elementer var viktig, og da særlig interessen for hvordan man gjør hverdagslige enkelthandlinger i forskjellige kulturer, og hvorfor man utfører dem. I praksis betyr dette at medievanene vil være et resultat av den kulturen du omgir deg med, de vanene de rundt deg har, samt hva kulturen og samfunnet du er omgitt av forventer (Schwebs & Østbye 2007). Både U&G og Cultural Studies representerer en alternativ tilnæringsmåte til den kvantitative medieforskningen.

Hall's encoding/decoding modell hører til blant Cultural Studies. Der presenterte han kommunikasjon som noe mer komplisert enn en direkte lineær overføring av et budskap. Hall vektlegger at mottakernes ulike forutsetninger for å motta, behandle og svare på informasjon er avhengige av deres kontekst, kultur og ideologi, noe som fører til at meningen mottaker danner fra et budskap ikke nødvendigvis blir i samsvar med avsenders (hegemoniske) intensjoner. Dette skjer som en følge av at senderen koder teksten på en bestemt måte som er preget av dens tid, kulturelle normer og politiske interesser, mens mottakeren på eget tilsvarende grunnlag dekode teksten. I praksis fører det til at ulike folk får ulike meninger fra samme tekster avhengig av brukerens kulturelle kontekst, noe som kan føre til både misforståelser og konflikter (Hagen 1998). På bakgrunn av at hegemoniet, den ledende klassen, la opp til medietekster med dominerende meninger som et styringsmiddel, fremma Hall tre ulike måter å lese og reagere på en tekst på: Den foretrukne lesninga innebar at man tar til seg den dominerende meninga, men man kan også forhandle om tekstens mening eller innta en opposisjonell lesning, alt avhengig av publikums referanserammer (ibid 1998).

3.3 Mine undersøkelser

3.3.1 Bakgrunn for valg av metode og utvalg

På bakgrunn av problemstillinga, hadde jeg formulert en rekke spørsmål og hypoteser som jeg ønsket å belyse. For å få svar på disse, var det viktig både å velge rett metode for datainnsamlinga og å ha et riktig utvalg.

Jeg var på et tidlig tidspunkt bestemt på å bruke både kvantitative og kvalitative forskningsmetoder som kunne komplettere hverandre, dette for å øke informasjonsmaterialet jeg kunne jobbe med. I tillegg mente jeg det ville øke forutsetningene for en bredere innsikt og forståelse av de fremmedkulturelles mediebruk, til tross for en mer omfattende

bearbeidelse av datamaterialet. Rosengren & Arvidson forklarer at man i forskningsprosessen søker å vitenskapliggjøre ideer, tanker og data, og deretter analysere det slik at man muligens kan legge grunnlag for generaliseringer eller forståelser. Hvilken metode man velger avhenger av hva forskeren ønsker svar på, og iblant kan kvantitative og kvalitative metoder komplimentere hverandre (Rosengren & Arvidson 2002). I denne oppgaven ligger hovedvekten på intervjuene, men det statistiske materialet kompletterer intervjumaterialet i tillegg til at de gir oversiktsbilder av mediebruken. Ved hjelp av begge undersøkelsene får jeg en god forståelse for de fremmedkulturelle ungdommenes mediebruk, samt hva som ligger til grunn for at deres medie- og nyhetsvaner er som de er.

Mitt utvalg i undersøkelsene var elever fra 2.klasse allmennfag på en videregående skole på Oslos østkant. Både informanter og respondenter kom fra de samme to klassene. Det var flere grunner til at jeg valgte akkurat den skolen og de klassene jeg gjorde. Utgangspunktet var at jeg ønska å komme til en skole i Oslo-området ettersom befolkningstettheten for de innvandrere er større der. Videre hadde jeg kontakter ved den aktuelle skolen som satte meg i kontakt med aktuelle lærere, noe som gjorde gjennomføringa enklere. Etter telefonisk kontakt, stilte nevnte klassers samfunnsfaglærer seg svært positiv til å bidra. På forhånd sjekka hun med elevene at de var interessert i å være med på en slik undersøkelse. Det er et viktig etisk aspekt at elevene vet hva de går til, og at de ikke føler seg pressa til å delta, og det er lettere å avslå uten intervjueren tilstede (Trost 1993). Ungdommene var heldigvis positive til å være med på undersøkelsen. Det tredje viktige aspektet var at det både skulle være en skole og klasser der antall norske og fremmedkulturelle var rimelig jevnt fordelt for slik å kunne sammenligne gruppene. Det var ca 35 % innvandrere i begge klassene jeg besøkte.

3.3.2 Fremdrift og presentasjon

Jeg var inne i klassene gjennom fire dager, to dager i to påfølgende uker. Ved å spre dagene slik, fikk jeg god anledning til å få et innblikk i klassemiljøet for å se hvordan elevene interagerer med hverandre i tillegg til den faktiske tida jeg trengte til undersøkelsene. Med andre ord var jeg både observatør og undersøkelsesansvarlig (ibid). Jeg syntes dette var en fin måte å gjøre undersøkelsene på ettersom jeg fikk en oppfatning av elevene i forkant, noe jeg mener var nyttig, spesielt med tanke på de kommende intervjuene. Det var spesielt fordelaktig for meg å se visse elever med dårligere norskkunnskaper fra sidelinja først, slik at jeg kunne

lære av den kommunikasjonen og interaksjonen de hadde i klasserommet. Dette kunne jeg dra nytte av intervjusituasjonene seinere.

Jeg fikk en kort presentasjon av klassens lærer, før jeg tok ordet i klasserommet. Etter en innledning om meg og oppgava, fikk alle i klassen utdelt et spørreskjema vedgående medievanene deres. Skjemaet var anonymt, men de krysset av for kjønn og deres kulturelle bakgrunn. Slik kunne jeg benytte meg av dette materialet i statistiske analyser senere. Spørreundersøkelsen var også en nyttig innledning til intervjuene fordi elevene allerede hadde begynt å tenke over sin mediebruk i hverdagen. Etter spørreundersøkelsene begynte intervjuene i klassens grupperom.

3.4 Informasjon spørreundersøkelsene (kvantitativ data)

3.4.1 Respondenter

Alle elevene som var tilstede den første dagen da undersøkelsen ble foretatt svarte på spørsmålene. Det var til sammen 38 elever i alderen 17-19 år fordelt på to klasser; 27 jenter og 11 gutter. 14 av respondentene var fremmedkulturelle, resten etnisk norske. Det tilsvarer en prosentandel på henholdsvis 39 % – 61 %. Til vanlig har de to klassene henholdsvis 33 og 35 % fremmedkulturelle, men grunnet fravær fremstår prosentfordelingen annerledes. Det var ingen vestlige innvandrere i klassene. Spørreundersøkelsene ble ikke lagt fram de andre dagene for de elevene som ikke hadde vært tilstede. Grunnen var å unngå at noen skulle bli informert om den på forhånd av medelever. Sannsynligvis ville ikke dette hatt noe å si, men jeg syntes det var greit å gjøre det sånn.

3.4.2 Tid, sted

Elevene svarte på spørreskjemaene i sitt vanlige klasserom mens de satt ved pultene sine. Etter at jeg hadde delt ut spørreskjemaene, gikk jeg igjennom hvert spørsmål. Dette fordi jeg av erfaring vet at mange svarer ”feil” ved eksempelvis å gjøre for mange avkryssninger eller at de glemmer å svare på spørsmål. Jeg håpet på den måten og redusere feilmarginen maksimalt. Elevene svarte på spørsmålene i løpet av et kvarter, enkelte rakk opp hånda for å spørre om ting de var usikre på underveis. Det var stille, og elevene jobba konsentrert med spørsmålsarket. Jeg beveget meg noe rundt i rommet, men satt mest ved kateteret.

3.4.3 Bearbeiding av materiale

Elevene fra de to klassene ble behandla som en gruppe. Spørreundersøkelsen som danner grunnlaget for den statistiske informasjonen, ble bearbeida ved hjelp av SPSS programvare. Selve arket de fikk utlevert og den bearbeida statistikken som ikke fremkommer i oppgava, finnes i vedleggsdelen. Ved kodinga av variabler og ved bearbeiding av statistikken, ble det gjort visse forandringer i forhold til det opprinnelige spørreskjema:

- Spm 4: Alle elevene hadde tv, video, Internett og DVD (TVID) så de ble koda som en variabel. Deretter ble de tre andre variablene; TVID + Playstation, TVID + avisabonnement eller TVID + begge deler
- Spm 6: For at de statistiske bergegningene skal være mest mulig korrekt må tidsintervallene være like. Derfor ble alternativ en og to lagt sammen slik at hvert tidsintervall strakk seg over en time
- Spm 16: Jeg ga muntlig beskjed ved utdeling om at alle skulle svare på den daglige bruken og se bort ifra i uka. Dette for å unngå eventuelt rot og forglømmelser.

3.4.4 Kritikk

Visse spørsmål viste seg å være mindre klare, noe jeg oppdaga både under elevenes utfylling og da jeg gikk igjennom spørreskjemaene i ettertid. Det gjaldt først og fremst:

- Spm 5: Måtte underveis presisere flere ganger at jeg bare ville ha et kryss ettersom jeg så flere som valgte mange alternativer. Noen svar måtte forkastes ettersom de hadde kryssa av for flere alternativ
- Spm 9: Burde ha presisert at jeg kun ville ha ett alternativ. Også her måtte enkelte besvarelser vrakes
- Spm 16: Ble i forkant forandra av meg muntlig. Jeg burde selv fysisk kryssa av for ”daglig” for å ha gjort det enklere for elevene. På tross av informasjonen på forhånd, var det enkelte som kryssa av for ”i uka” og disse svarene måtte følgelig forkastes. Dette burde jeg absolutt utforma annerledes da spørreskjemaet ble laget

Det er under en spørreundersøkelse så å si umulig å unngå en viss feilmargin om man ikke da ska stå og henge over respondentene for å se at de gjør det riktig. Dette er selvsagt stressende for respondenten, og helt uaktuelt. Derfor må man i slike undersøkelser både forvente å godta en viss feilmargin og bortfall, det er normalt i alle statistiske analyser. Dessuten må man i en spørreundersøkelse alltid være klar over faren for at respondentene ikke svarer ut ifra eget

synspunkt, men bevisst eller ubevisst søker å svare på en måte som tilfredsstillende det han eller hun oppfatter som "forventa" oppførsel, eller som det han eller hun tror vil være ønskelig for spørreundersøkelsens del, eller at de svarer feilaktig fordi de ikke vil innrømme egne handlinger eller synspunkter. Dette er noe man ikke kan styre eller unngå, men heller være observant i forhold til om visse spørsmål avviker mye etter det man forventer (Rosengren & Arvidson 2002).

3.5 Informasjon intervjuene (kvalitativ data)

3.5.1 Informanter

Det strategiske utvalget bestod av 10 elever med fremmedkulturell bakgrunn fra begge klassene, alle var norske statsborgere. Fem av informantene var andregenerasjonsinnvandrere fra Pakistan (3), Vietnam og India. De resterende fem kom til Norge etter at de ble født. De har varierende norskkunnskaper, men alle intervjuer ble gjennomført uten vesentlige problemer. Vestlige innvandrere eller etnisk norske var ikke gjenstand for intervjuet. Ikke alle de fremmedkulturelle elevene jeg møtte, deltok på både intervjuene og spørreundersøkelsene. Dette skyldes det faktum at jeg var tilstede på skolen flere dager, og det varierte hvilke elever som var der da.

3.5.2 Tid, sted

Alle intervjuene foregikk på et grupperom vis-à-vis klasserommet deres der vi kunne prate uforstyrret. Hele intervjuet ble tatt opp på bånd og transkribert i ettertid, noe samtlige var inneforstått med og godtok. Informantene skrev ned sitt navn og e-postadresse slik at jeg på et senere tidspunkt kunne ta kontakt med dem om nødvendig. Det var selvsagt opp til den enkelte elev om de ville gi disse opplysningene, men det gjorde alle. De ble informert om at all informasjon ville anonymiseres. Både intervjuene og transkriberingsprosessen var relativt uproblematisk, men enkelte ganger var det vanskelig å forstå hva informantene sa på opptaket. I ettertid viste det seg at det ble ønskelig med utfyllende spørsmål til de tre av informantene som var fra Pakistan. Disse ble kontakta, og alle svarte på ytterligere fem spørsmål via e-post.

3.5.3 Intervjusituasjonen

Jeg tilstrebe under intervjuene å holde i gang en god samtale samtidig som spørsmålene stort sett kom i sin opprinnelige rekkefølge. Idet noen prata fritt videre, fikk de i den grad det var interessant for intervjuet, fortsette. Det viktigste var å holde det gående. Det er gode forutsetninger for et vellykka intervju (Trost 1993). De første spørsmålene gikk på generelle medievaner som senere ble spesifisert med spørsmål angående nyheter og Internett. Derfra kom jeg inn på saker vedrørende deres fremmedkulturelle bakgrunn, og mediens og nyhetenes eventuelle betydning for dem før jeg avslutningsvis hadde spørsmål av demografisk karakter. Det er viktig at demografisk data, som oftest innebærer korte spørsmål og svar, kommer til slutt i intervjuet. I motsatt tilfelle kan man få en uønsket effekt av for mye utspørring som kan føre til en tilvenning av å gi korte svar, noe som ikke er optimalt i en intervjusetting. Da er det heller ønskelig at informanten prater mest mulig fritt uten for mye innblanding (ibid). Intervjuguiden hadde heller ikke ferdigskrevne spørsmål, men spørsmålsemner. Det gir intervjueren muligheten til selv å styre samtalen hvilket som fører til en lav grad av standardisering. Samtidig må ikke spørsmålene bli for åpne slik at intervjumaterialet blir for omfattende å bearbeide (Rosengren & Arvidsson 2002). Det finnes mange flere tips for en bra intervjusituasjon som å unngå å stille to spørsmål på en gang, bruke korrekte navn og benevninger, og gjerne forsøke å unngå ordet hvorfor. Det er faktisk informanten som skal svare på hvorfor til spørsmålene som stilles. Til syvende og sist er det viktig å være fleksibel i enhver situasjon, ha innlevelse, og gjerne krydre tiden med litt humor om mulig (Trost 1993). Ely nevner også at det er viktig for intervjueren å være mentalt tilstede, og ikke å anta og forstå alt som sies på et for tidlig tidspunkt, men heller vente og gjerne komme med oppfølgingsspørsmål. Informanten skal alltid oppleve å ha høyest status (Ely1993). Ettersom noen informanter var mindre stødige i norsk, ble visse spørsmål og intervjudeler preget av ledende spørsmål. Dette er ikke optimalt, men viste seg nødvendig i flere situasjoner for å gjøre spørsmålene forståelige. Intervjuguiden finnes som vedlegg.

3.5.4 Kritikk

Et intervju ble avbrutt halvveis fordi skoledagen var over. Selv om intervjuet ble fortsatt uka etter, fikk jeg følelsen av at det ble veldig oppstykket, og dette tidsoppholdet var ikke optimalt for intervjuet.

Også i intervjusammenheng er det viktig å være klar over faren for at informantens svar, bevisst eller ubevisst, kan være mer eller mindre sannferdige. Dette kan skyldes at man svarer som intervjueren forventer eller svarer uriktig for å skjule en atferd, også nevnt i 3.4.4 som vanlig problemer ved kvantitative undersøkelser. Iblant kan man også ubevisst "henge igjen" i tidligere temaer og spørsmålsformuleringer (Gentikow 2005). Dette er noe som intervjuer i liten grad kan styre unna, men man bør ha i bakhodet hele tiden.

3.5.5 Oppfølgingsspørsmål til de pakistanske informantene

I 2007/8 figurerer Pakistan sterkt i nyhetsbildet etter en lengre periode uten større konflikter eller problemer nevneverdige å skrive om for internasjonal presse. Dette til tross for at deres nære beliggenhet til den arabiske verden har ført til at USA har villet knytte dem nærmere seg for å utnytte landet som springbrett i deres krigføring mot Al Qaida. Samtidig har den arabiske verden på sin side forventet deres støtte av religiøse og geografiske årsaker. Rett før et nyvalg blir presidentkandidat Benazir Bhutto drept i et attentat, noe som utløser enorme folkeopprør og protester, samt fengsling av dommerne som fordømte presidentens avgjørelse om utsettelse av det nære forstående valget (www.x-plosive.no¹¹). De voldsomme opptøyene førte til at Pakistan ble førstesidestoff og "primetimenews" verden over. Dette gjaldt også Norge hvor en stor befolkningsandel er pakistanere. Det var bakgrunnen for at jeg kontakta de tre pakistanske informantene for å stille dem ytterligere noen spørsmål vedrørende deres nyhetsvaner. Alle svarte.

3.5.6 Presentasjon av informantene

PS Han er en gutt på 18 år, opprinnelig fra Palestina, muslim og bor på Grønland. Han kom til Norge som 4-åring. Foreldre er skilt, men begge er yrkesaktive i restaurantbransjen.

IN Hun er 17 år med indisk bakgrunn, sik og bor på Vestli. Hun er født i Norge, og mora hennes som er enke og jobber i barnehage.

VN En gutt på 18 år med vietnamesisk bakgrunn, katolikk og bor på Holmlia. Han er født i Norge. Mora jobber i barnehage mens faren er håndverker.

¹¹ http://www.x-plosiv.no/index.php?option=com_content&task=view&id=855&Itemid=1

- CL Han er 19 år og fra Chile, katolikk og bor på Ellingsrud. Han kom til Norge for seks år siden. Faren jobber som elektriker, mora bor i Vietnam.
- PK1 Han er en gutt på 19 år med pakistansk bakgrunn. Han er muslim, bor på Torshov og er født i Norge. Mora er psykiatrisk sykepleier og faren er pensjonert håndverker.
- PK2 Gutt på 18 år med pakistansk bakgrunn, muslim, og bor i Bjørndal. Han er født i Norge. Mora er hjemmeværende mens faren eier og driver en pizzarestaurantkjede.
- IQ Hun er 17 år og fra Irak, muslim, og hun bor på Holmlia. Hun kom til Norge som 2-åring. Mora er hjemmeværende, faren er freelance-journalist.
- IR Han er 18 år og kommer fra Iran. Han er muslim og bor på Mortensrud. Kom som ettåring til Norge. Faren er utdanna jurist, men kan ikke bra nok norsk til å jobbe som det her og er arbeidsledig. Mora er snart ferdig professor i ernæringsfysiologi.
- PK3 Hun er 17 år og har pakistansk bakgrunn. Hun er muslim, bor på Mortensrud, og er født i Norge. Mora er lærer på barneskolen, faren jobber i matbutikk.
- ER Er ei jente på 17 år fra Eritrea, kristen og bor på Opsahl. Hun kom til Norge som femåring. Mora er kantinesjef mens faren går på norskkurs og har en vaskejobb.

Informantene vil henvises til med bokstavforkortelser. Bokstavene er ikke tilfeldig valgt, men representerer også den internasjonale landskoden for landet de har sin kulturbakgrunn fra. Slik blir det lettere å se hvem som uttaler seg. Ettersom det er tre personer som kommer fra Pakistan, har de fått påfølgende tall bak seg.

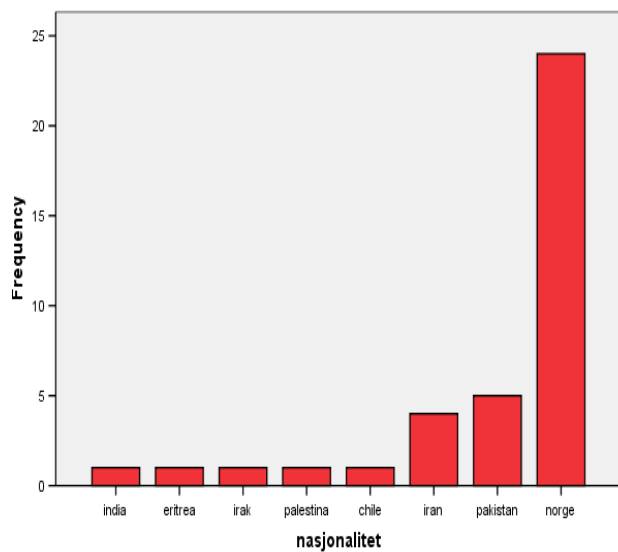
4 Resultater

På bakgrunn av undersøkelsene søker man å finne fram til fakta som oppleves som signifikant. Ved hjelp av metoder som datainnsamling og empiriske erfaringer fra virkeligheten blir data undersøkt, fremheva og tolka slik at lesere får ta del av oppdagelsene på enklest mulig måte (Ely 1993). Empiri er kunnskap som stammer fra erfaring; en konkret berøring med virkeligheten (Gentikow 2005).

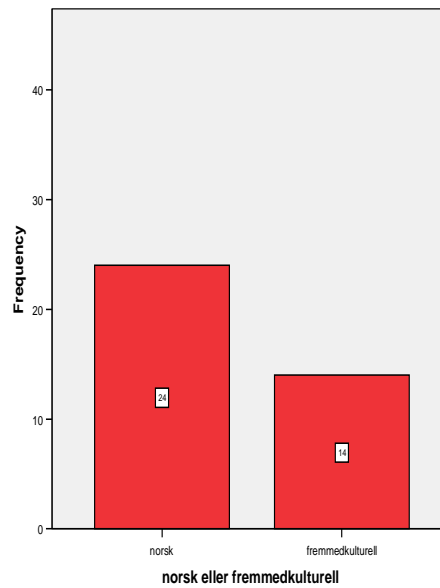
I følgende del vil jeg presentere resultatene fra spørreundersøkelsen. Ulike deler vil ha varierende tyngde og fokus etter hva jeg mener er viktig for å gjengi mediebruken og særlige aspekter som er interessante i forhold til oppgava. De fleste sammenligninger vil være mellom de etniske norske og de fremmedkulturelle elevene. For enkelthetens skyld vil jeg benevne disse responsgruppene som henholdsvis ”norske” og ”fremmedkulturelle”, uten at dette er et uttrykk for en rasistisk eller nedlatende differensiering. Det er for få fremmedkulturelle respondenter til at det er noe poeng i å differensiere mellom dem i de kvantitative analysene, derfor behandles de der som en gruppe.

4.1 Presentasjon av resultatene fra den kvantitative undersøkelsen

Enkelte figurer og tabeller er utelatt fra oppgavedelen og finnes i vedlegget. Disse har en ”v” bak seg i navnet, og deres figurtall responderer til figurtallet i oppgava. I visse tilfeller henviser flere figurer i vedleggsdelen til én figur i oppgavedelen. For eksempel figur 2V1 og 2V2, som da begge henviser til figur 2 i oppgava. Figurtallene kommer kronologisk, men i de tilfeller der oppgavedelen ikke har tilsvarende tabeller i vedleggsdelen, utelates det tallet. Figurtallene i oppgave- og vedleggsdelen følger altså hverandre slavisk. I visse tilfeller vil oppgavedelen kun henvise til figurer i denne vedleggsdelen.

Figur 1 Nasjonalitet

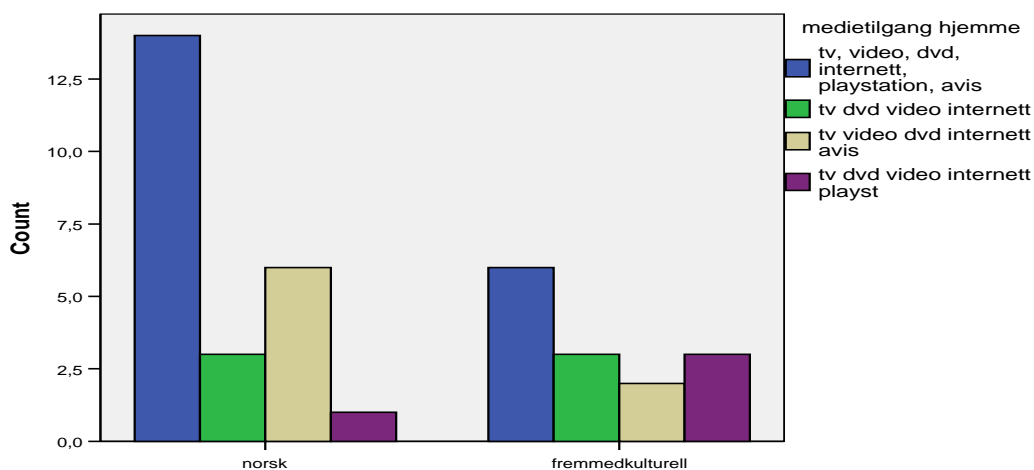
Figur 2 Norsk eller fremmedkulturell

Av figur 1 og 2, samt 1v, framgår det at respondentene består av totalt 24 norske og 14 fremmedkulturelle. De sistnevnte kommer fra Pakistan (5), Iran (4), og en person fra hver av landene India, Eritrea, Irak, Palestina og Chile. De utgjør en prosentvis andel på 36,8 av responsgruppa mot 63,2 % norske (figur 2v).

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid tv, video, dvd, internett, playstation, avis	20	52,6	52,6	52,6
tv dvd video Internett	6	15,8	15,8	68,4
tv video dvd internett avis	8	21,1	21,1	89,5
tv dvd video internett playst	4	10,5	10,5	100,0
Total	38	100,0	100,0	

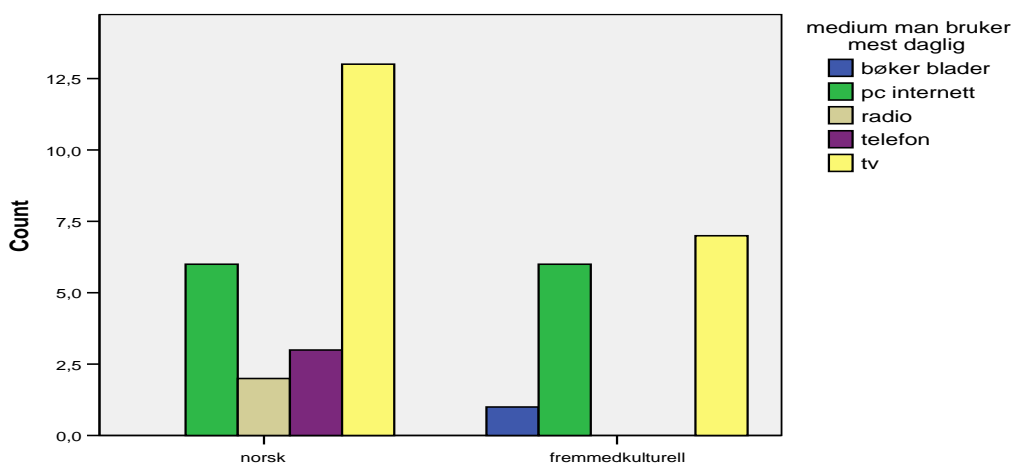
Figur 3 Medietilgang hjemme

Når det gjelder medietilgang i hjemmet (figur 3, 3v), viser tabellen at 52,6 % av alle elevene har tilgang på alle alternativer i hjemmet; tv, video, dvd, Internett, avisabonnement og Playstation. Kun 15 % har kun tv, dvd, video og Internett.

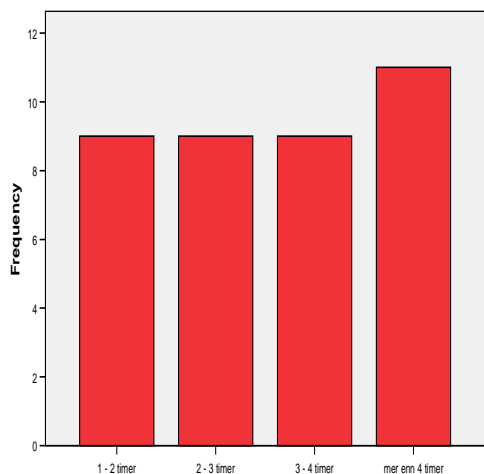
Figur 4 Medietilgang hjemme * no/fr.kult

Histogrammet (figur 4) illustrerer hvilke medietyper som elevene har tilgang til hjemme, og de fleste elevene har som sagt tilgang til alle valgte mediealternativer. En Chi2 test gir en P-verdi på 0,280, noe som viser at det ikke er et statistisk samband mellom hvor en kommer fra og hvilke medier man har hjemme (figur 4v). En kan allikevel ut ifra histogrammet se en tendens til at flere norske har avisabonnement og færre Playstation i forhold til de fremmedkulturelle.

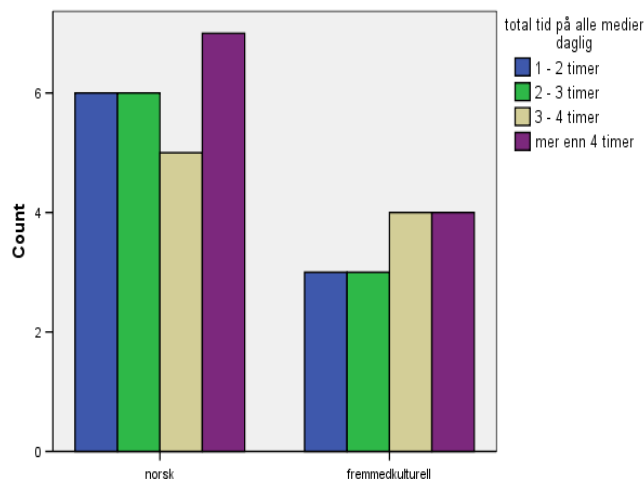

Figur 5 Mest brukte medium daglig * no/fr.kult

Når det kommer til hvilket medium elevene foretrekker daglig, (figur 5), er det forskjell mellom de fremmedkulturelle og de norske, ved at sistnevnte gruppe helst foretrekker tv, mens for de andre er Internett like viktig. En Chi2 test viser en relativt høy P-verdi (0,235), og indikerer at det ikke er noe samband mellom variablene (figur 5v).

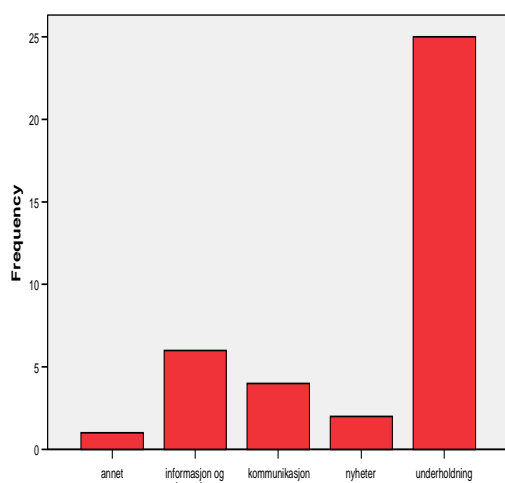

Figur 6 Total tid alle medier daglig

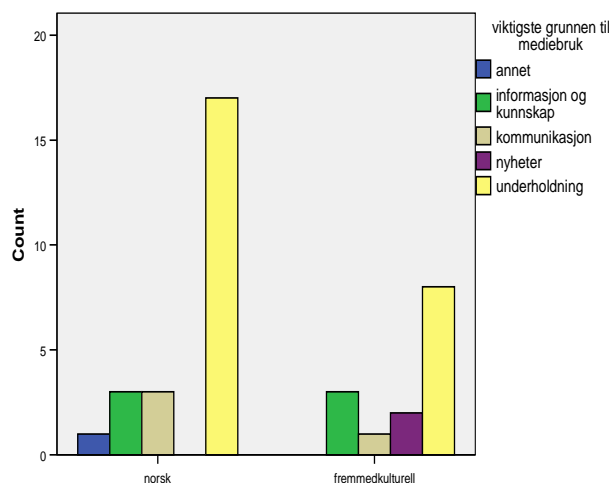

Figur 7 Total tid alle medier daglig * no/fr.kult

Det er få ulikheter når det gjelder den daglige tiden til mediebruk (figur 6 + 7). Elevene fordeler seg stort sett jevnt blant de ulike tidsvariablene. Den svært høye P-verdien i Chi2-testen (figur 7v1), indikerer intet samband, noe som man også klart ser av histogrammene. Elevene bruker i snitt 3,58 timer daglig på medier (figur 7v2) uavhengig av kulturell bakgrunn.

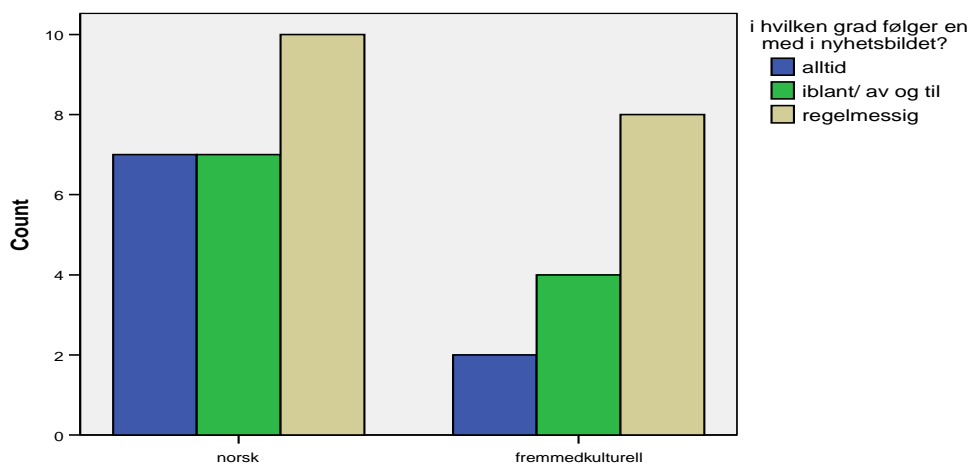

Figur 8 Viktigste grunn mediebruk

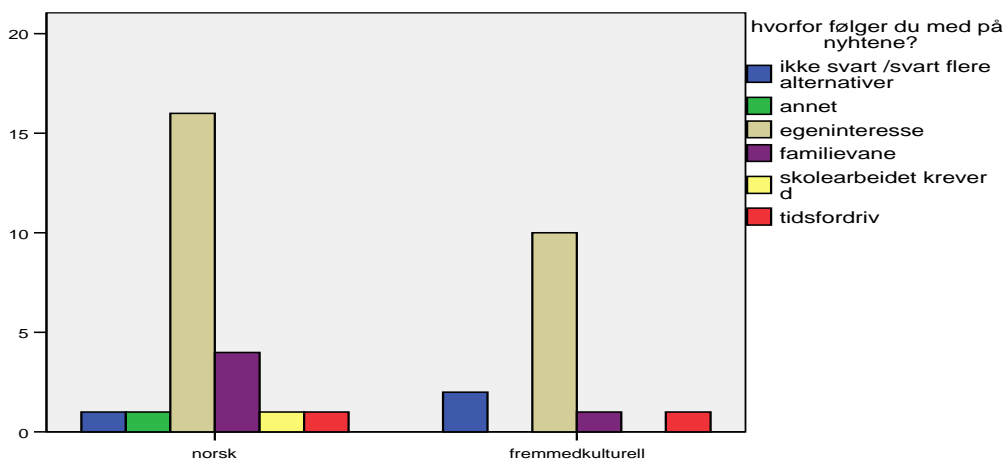
Figur 9 Viktigste grunn mediebruk * no/fr.kult

Ser man på respondentene under ett, viser den viktigste grunnen til mediebruk seg klart å være underholdning (figur 8 + 9). Men ved å differensiere gruppene skiller mediebruken seg noe (figur 9). Flere fremmedkulturelle velger svaralternativene informasjon og kunnskap, kommunikasjon samt nyheter på bekostning av underholdninga. Ellers er det verdt å merke seg er at ingen norske nevnte nyheter som viktigste grunnen til mediebruk, mot to fremmedkulturelle. P-verdien på 0,292 indikerer at det heller ikke her noe klart samband (figur 9v).

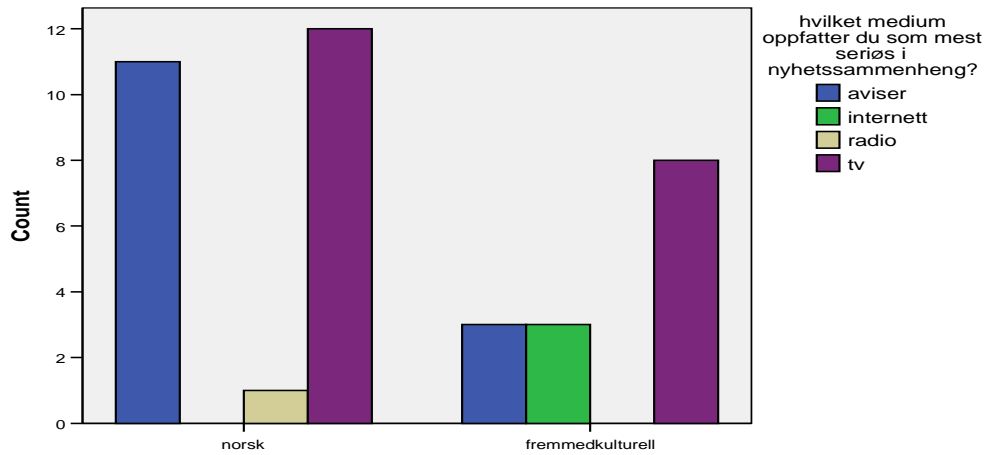
Figur 10 I hvilken grad følger en med i nyhetsbildet

Alle elevene følger med i nyhetsbildet i en eller annen grad, uavhengig av kulturell bakgrunn (figur 10). Den største gruppa var ”regelmessig” med nesten halvparten av elevene fordelt på begge gruppene (figur 10v1). Ingen valgte alternativet ”aldri”. Chi2 testen gir en høy P-verdi (0,529), som indikerer at det ikke er noe samsvar mellom nyhetsinteresse og kulturell bakgrunn (figur 10v2).

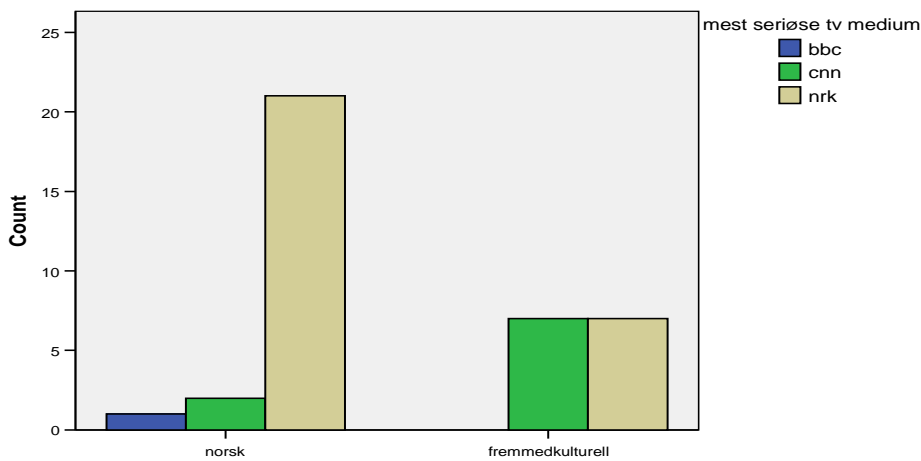
Figur 11 Hvorfor nyheter* no/fr-kult

De aller fleste elevene, både norske og fremmedkulturelle, svarer av ”egen interesse” når de blir spurt hvorfor de følger med på nyhetene. Ellers variere de resterende svarene. Flere norske enn fremmedkulturelle valgte familievane som hovedårsak. Det er heller ikke her nevneverdige ulikheter mellom de fremmedkulturelle og de norske, noe som understøttes av den høye P-verdien på 0,684 (figur 11v).

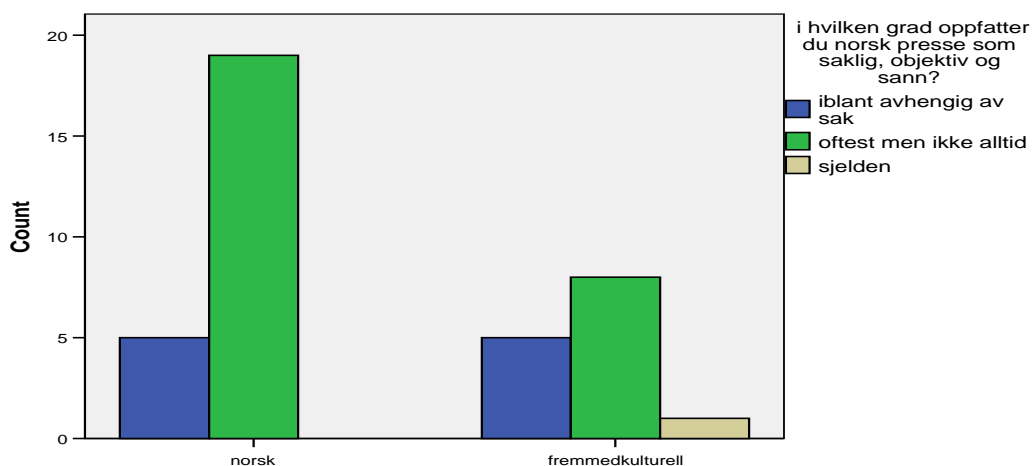
Figur 12 Mest seriøse nyhetsmedium * no/fr.kult

Videre i analysen er det interessant å se på hvilke medier elevene opplever som mest seriøse i nyhetssammenheng. Av figur 12 og 12v1 ser at det er visse ulikheter. Mens de norske har nesten like stor tro til aviser og tv, er ikke Internett nevnt av noen. Blant de fremmedkulturelle derimot, er tilliten til tv størst, deretter kommer aviser og Internett likt ut. Chi2-testen gir oss en P-verdi på 0,065 som gir en viss grunn til å generalisere; det er altså et sannsynlig samsvar mellom kulturell bakgrunn og hvilket medium man oppfatter som mest seriøst (figur 12v2).

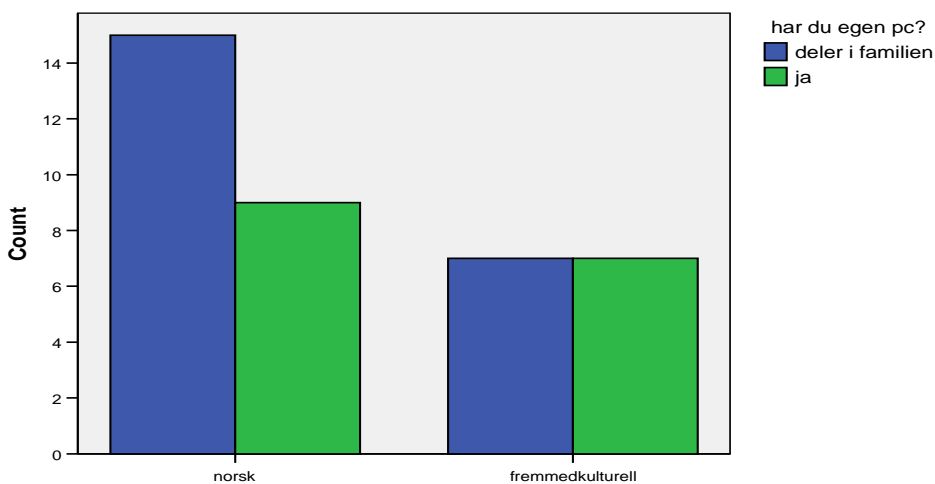
Figur 13 Mest seriøse tv-medium * no/ fr.kult

Når det gjelder hvilke spesifikke nyhetsmedier de foretrekker, holder de aller fleste en knapp på riksdekkende aviser blant avismediene, og det er få eller ingen skilnader mellom responsgruppene (figur 13v1). Mens hos tv-nyheter skiller det seg som man ser i figur 13 og 13v2. Mens 21 av 24 norske stoler på NRK, fordeler de fremmedkulturelle sin tillit likt mellom henholdsvis NRK og CNN. Ingen valgte svaralternativene TV2, TVNorge eller TV3. Chi2-testen gir en P-verdi på 0,013 som indikerer et sterkt samband (figur 13v3). Det er klar sammenheng mellom kulturell bakgrunn og hvilken tv-kanal en oppfatter som mest seriøs.

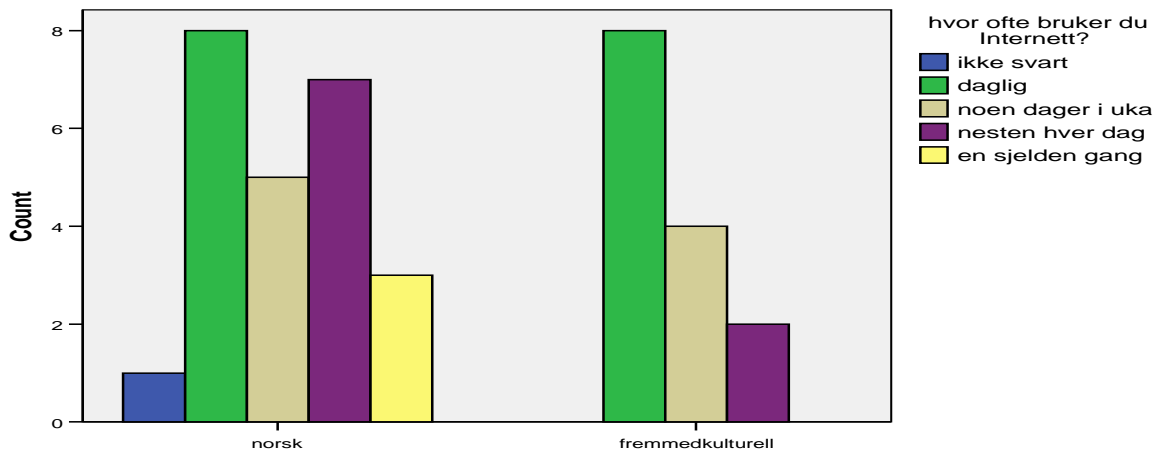
Figur 14 Oppfatning norsk presse * no/fr.kult

Meningene er også mindre unisone når det gjelder i hvilken grad ungdommene oppfatter norsk presse som saklig og objektiv, noe man ser i figur 14 og 14v1. De fleste norske ser på norsk pressedekning som saklig og objektiv, mens blant de fremmedkulturelle er de mer usikre, og her har også en elev svart "sjelden". Chi2 testen her gir en relativt høy P-verdi på 0,216 som ikke indikerer noe samsvar (figur 14v2).

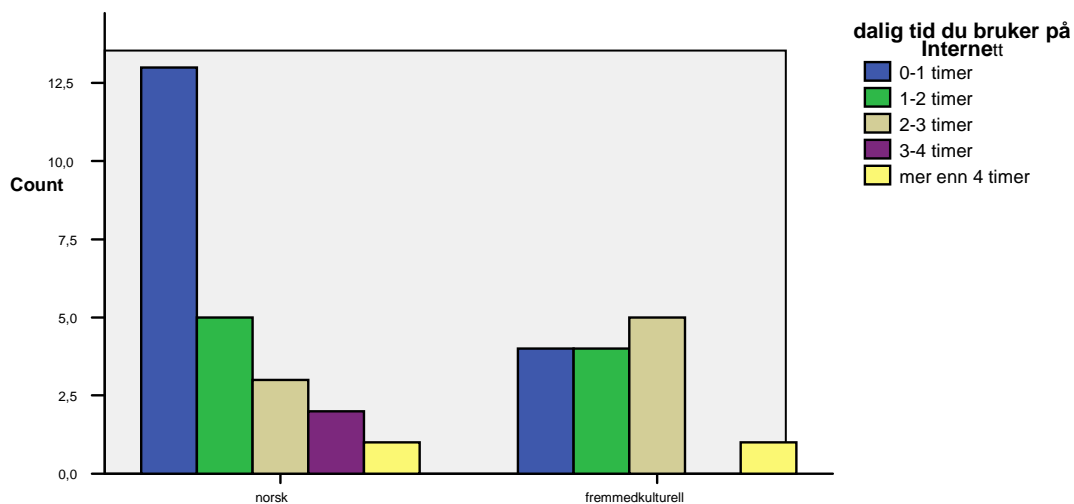
Figur 15 Egen pc * no/fr.kult

Den siste delen av spørreundersøkelsen tar for seg ungdommenes pc og Internettvaner. Alle respondentene har Internett hjemme (figur 15v1). Totalt sett har nesten 58 % egen pc, mens resten har deler pc med resten av familien (figur 15v2 og 15v3). Igjen skiller den fremmedkulturelle gruppen seg fra den norske når gruppene deles. Av figur 15 ser man at nesten dobbelt så mange norske har egen pc i motsetning til de fremmedkulturelle. Chi2 testen gir liten grunn til samband (figur 15v4).

Figur 16 Hvor ofte Internett * no/fr.kult

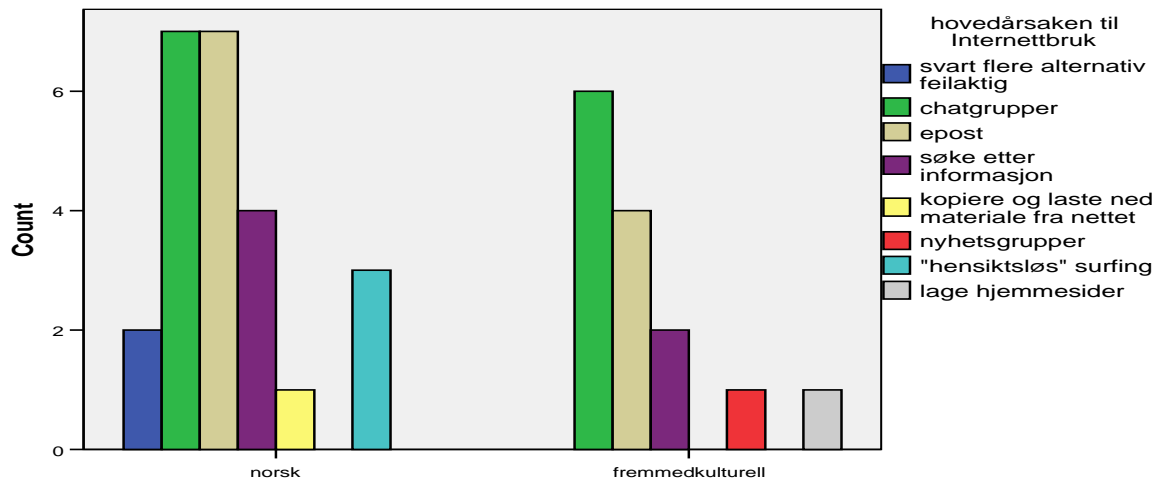
De fleste elevene bruker Internett daglig uavhengig av deres kulturelle bakgrunn (figur 16). Blant de resterende varierer det hvor mye de benytter seg av nettet. Det er mange norske som er aktive på nett, samtidig som enkelte svarer "sjelden". Dette svaralternativet er totalt fraværende for de fremmedkulturelles del samtidig som en større andel svarer at de bruker nettet daglig sammenligna med de norske. Heller ikke her gir chi2 testen grunn til generaliseringer ettersom P-verdien er for høy; 0,334 (figur 16v).

Figur 17 Daglig tid Internett * no/fr.kult

Figur 17 og 17v1 viser hvor varierende elevene er i nettbruken sin; i gjennomsnitt bruker de ca 2 timer (figur 17v2). Mens det helt klart er flest norske i gruppa 0-1 timer, fordeler de fremmedkulturelle seg ganske likt mellom de tre tidsintervallene 0-1, 1-2 og 2-3 timer. Totalt sett har 0-1 gruppa dobbelt så mange norske, mens kun fire elever bruker mer tid enn 3 timer

på nettet daglig. En relativt høy P-verdi på 0,277 (figur 17v3) gir ikke grunn til å generalisere. Allikevel kan man ut i fra figur 17 få inntrykk av at de fremmedkulturelle er mer aktive Internettbrukere ettersom de fordeler seg mer jevnt blant de ulike tidsintervallene enn de norske, og en større andel har svart at de er to timer eller mer på nett hver dag.

Figur 18 Hovedårsaken internettbruk * no/fr.kult

Avslutningsvis undersøkes hovedårsaken til at elevene bruker Internett (figur 18og 18v2). De fikk kun velge ett alternativ, og jeg vet at enkelte elever hadde problemer med å velge ettersom de mente at det var flere likeverdige årsaker til sitt nettbruk. Jeg vil allikevel produsere datamaterialet herfra selv om dette kan bli noe feilaktig ettersom elevene ble "tvunget" til å foreta et valg blant sannsynligvis for dem flere rette alternativer.

Totalt sett svarte elevene gradert fra høyest svarfrekvens; 34 % for å chatte, 29 % til e-post og 16 % for å søke informasjon (figur 18v1). Bortsett fra at chatting, e-post og deretter informasjonssøk, utmerker seg for begge responsgrupper, er det noen få ulikheter verdt å legge merke til. Det gjelder de fremmedkulturelles bruk av nyhetsgrupper og hjemmesider som er totalt fraværende hos de norske. Ingen fremmedkulturelle har svart at de hovedsakelig laster ned fra nettet eller surfer hensiktsløst, noe som flere nordmenn har valgt som sitt svaralternativ. To fremmedkulturelle oppga henholdsvis nyhetsgrupper og å lage hjemmesider som sin hovedårsak til nettbruk, mot ingen norske. Ellers har to norske besvarelser blitt forkasta som følge av ugyldige svar fra elevene. Chi2-testen gir ingen grunn til samband (figur 18v3).

4.1.1 Oppsummering

De aller fleste elevene har en bred tilgang på medier i hjemmet i form av tv, video, dvd, Internett, avis og Playstation uavhengig av kulturell bakgrunn. Blant de norske abonnerer imidlertid flere på aviser og færre har Playstation hjemme sammenligna med de fremmedkulturelle. Det foretrukne medium i hverdagen er tv for flesteparten av de norske, mens blant de fremmedkulturelle er Internett like viktig som tv-en. Elevene bruker 3,5 timer daglig på medier i snitt. Totalt sett forklarer ungdommene deres mediebruk med behovet for underholdning, men når jeg differensierer gruppene, skiller de seg. Flere fremmedkulturelle velger svaralternativene informasjon og kunnskap, kommunikasjon og nyheter som viktigste årsak til at de bruker medier, mens ingen norske nevner nyheter. Flesteparten av elevene følger alltid eller regelmessig med i nyhetsbildet (71 %), ingen valgte svaralternativet ”aldri”, og egeninteresse oppgis å være den vanligste årsaken til nyhetsinteressen. Det finnes ingen nevneverdige forskjeller mellom gruppene her. Det gjør det derimot når det kommer til hvilke medier elevene opplever som mest seriøse i nyhetssammenheng. De norske svarer at de har like stor tillit til aviser og tv, og ingen velger Internett. Blant de fremmedkulturelle derimot er tilliten til tv størst, fulgt opp av Internett og aviser som kommer likt ut. Når det gjelder tilliten til spesifikke tv-medium svarer nesten samtlige norske NRK, mens de fremmedkulturelle fordeler sin tillit likt mellom NRK og CNN. En Chi2 test gir en lav P-verdi, noe som innebærer at dette er et statistisk signifikant resultat som understreker samsvaret mellom kulturell bakgrunn og hvilket tv-medium man oppfatter som mest seriøst. Chi2 indikerer også et mulig samsvar mellom kulturell bakgrunn og hvilke tv-kanaler du har mest tillit til. Blant avismediene er elevene samla om at seriøsiteten er størst hos riksdekkende aviser. Elevenes syn på norsk presse er også delt; de fleste norske opplever pressedekningen som saklig og objektiv, mens de fremmedkulturelle er mindre unisone.

Alle elevene har Internett hjemme, og 58 % disponerer egen pc, de fleste av disse norske. Flesteparten er på nett hver dag, men det varierer hvor mye tid hver enkelt bruker, gjennomsnittet er 2 timer daglig. Totalt kan det virke som at de norske er noe oftere på nett, men i denne gruppa er det også enkelte som bruker Internett sjelden eller aldri, svaralternativer som ikke eksisterer blant de fremmedkulturelle der alle bruker nettet. Tidsmessig skiller altså sistnevnte gruppe seg til en viss grad mer aktive. De fleste elevene forklarer hovedårsaken til sitt internettbruk med chatting, e-post og informasjonssøk, uansett

bakgrunn. I tillegg laster noen norske ned stoff fra nettet eller bedriver hensiktsløs surfing, mens andre fremmedkulturelle foretrekker å bruke nyhetsgrupper og å lage hjemmesider.

4.2 Presentasjon av resultatene fra den kvalitative undersøkelsen

4.2.1 Generelle medievaner

I tråd med den kvantitative undersøkelsen, skiller også her tv og Internett seg klart ut som de mest brukte mediene blant respondentene. Som gutt PK1 sier ”tv og Internett bruker jeg mest. Og avis så klart (...) bare på nettet”. Det er noen få variasjoner som hos jente PS som bruker aviser mest, mens tv bare iblant ”når det har skjedd noe spesielt”, noe som også sammenfaller med gutt VN. Elevene PK2, PS, IN, VN og CL har avisabonnement hjemme, da fortrinnsvis Aftenposten, mens PK1, PK3 og IQ hadde det før. Bare IQ presiserer at han heller foretrekker å lese aviser på nettet. Alle elevene bortsett fra to; IR og ER, har gjennom satellitt og parabol tilgang på tv-kanaler fra deres andre hjemland. For ER finnes ikke det ikke noe tv-alternativ fra Eritrea, men hele familien kompenserer med eritreiske nettsider. Også IR og hans familie bruker iranske nettsider, men ettersom han selv ikke kan lese persisk, må han bruke dem som finnes på norsk eller engelsk.

Når elevene blir spurt om å grunngi mediebruken deres, er det flere svar som går igjen. Jente PS sier ”jeg kan, hvis jeg kjeder meg, sette meg ned å se på tv, men det er stort sett for å få informasjon”. Jente ER fremhever bruk av e-post, chatting og evt. leksebruk. Gutt PK3 liker tv best til avkobling, og CL sier ”veldig mye underholdning. Og se på nyheter. Og til skolearbeid, alt mulig egentlig. Og få kunnskap”. IR liker å være oppdatert, det samme med IQ og PK2. VN og PK1 nevner egeninteresse samt at PK1 presiserer at det er viktig fordi de diskuterer det som skjer venner imellom. Mange fremhever nettbruk.

Det varierer hvilken rolle mediene har i de ulike familiene, men de har helt klart en viktig rolle hos flesteparten og da særskilt tv-ens funksjon som samlingspunkt. Jente ER sier at ”tv og data er alltid på hos meg”, noe som støttes av jente IN: ”Vi ser veldig ofte på tv (...) vi samler oss der, uten tvil”. Gutt PS fremhever viktigheten av at de ser nyheter samla ” [vi] er muslimer så å holde seg oppdatert er viktig. Vi ser på arabiske kanaler”. PK3 fokuserer på det sosiale aspektet ved å samle seg og kunne diskutere rundt det de ser på tv, slik føler hun at hun lærer mye.

De fleste elevene er opptatt av de ”tradisjonelle” kjønns mønstrene når en ser nærmere på programpreferanser, og de forenes spesielt rundt oppfatninga om at gutter er mest interessert i sport. PK1, jente, tror flest gutter ser fotball. Gutt, CL, tror gutter er mer opptatt av spenning og action, mens jenter heller prater i telefonen. IQ nevner såpeserier og reality som mest aktuelle for jenter. Kun en elev nevner mediereguleringer i familien: Gutt PK2 sier ”(...) når det kommer noe på tv som ikke er bra å se for hele familie så kutter vi tv-en, hvis det er kysscener for eksempel (...) da er det bare å skifte kanal. (...) Nakenhet respekterer vi ikke, action er mer ok”.

Alle er enige om at medier er viktige for å være orientert om hva som skjer i både inn og utland. Jente ER uttrykker det slik: ” de [medier] er en så stor del av hverdagen vår. De er rundt oss overalt og vi klarer oss ikke uten. De sprer informasjon og gir kunnskap. Ellers hadde vi bare gått rundt som huleboere og ikke forstått noe. Særlig ungdommen trenger informasjon for de er nysgjerrige(...)”. PK2 (jente) fortsetter; ”[nyheter er] veldig viktig for det er vår kontakt med omverden (...)tv-en [er] der egentlig for å gi informasjon, ikke for å underholde”. Jente IQ fremhever mediernes rolle som den fjerde statsmakt og sånn sett dens store innflytelse på samfunnet. PS fokuserer samtidig på viktigheten av å være oppdatert gjennom upartiske medier, for slik å unngå propaganda. Mediernes framtidige rolle er alle enige om; den vil om mulig bli enda viktigere. PK1 mener mediene i framtida kommer til å få ”mer makt enn det de har nå (...) med flere spesielle grupper som bestemmer hva som skal sendes (...) mer partiske. (...). Personlig synes jeg vi ser det særlig i USA nå og jeg tror mange vil følge dem”. PK3 er skremt av den store makta de allerede har i dag, hvordan mediene setter dagsorden. Jente IQ tror mediene kommer til å dominere verden.

4.2.2 Nyheter

Samtlige elever er opptatt av å følge med på nyhetene hver dag, bare jente IQ sier at hun ser nyhetene nesten hver dag. Klokkeslettet varierer tilfeldig for de fleste. Gutt CL opplyser at han leser nyhetene på nettet og i papirutgaven to-tre ganger om dagen, men ser de ikke like ofte på tv, og da varierer det hvilke kanaler han ser på. Undersøkelsen viser at de fleste elevene bruker flere nyhetskanaler daglig: Gutt PS mener mediene for han utfyller hverandre; ”Når jeg har sjekka avisa så sitter jeg antakeligvis på Internett og leser VG der, eller ser tv. Dagsrevyen”. Jente IN foretrekker morgennyhetene på NRK, mens VN foretrekker nettaviser og da alt fra CNN til lokale aviser. Jente IQ uttaler ”hvis jeg bare vil vite litt kort hva som ha

skjedd så velger jeg TV2, men hvis jeg vil vite litt mer i dybden så velger jeg NRK. De går liksom litt mer i dybden (...) mer seriøse. Jeg leser litt nettaviser også, men ikke radio". ER foretrekker VG og Aftenpostens nettaviser, men det er fordi hun alltid ser på tv sent og da er det ikke alltid nyheter. Gutt IR bruker tv og Internett parallelt når det kommer til nyheter, og da helst VG og TV2. PK3 følger også med hver dag, men via radio og tv. Sistnevnte "hvis jeg har tid og ikke så masse lekser så vil jeg veldig gjerne se nyhetene og da pleier jeg å se sammen med foreldra mine. De ser alltid. Da er det helst NRK, de virker mer seriøse". IN føler seg litt presset til å se nyheter: "jeg føler at jeg må, ja som på skolen for eksempel så alle de jeg kjenner i alle fall, de snakker mye om nyheter".

Det er egeninteresse, bra for skolearbeidet og viktig for venediskusjoner som de fleste oppgir som hovedårsaker til hvorfor de følger med på nyhetsbildet. Gutt PS mener at det er et pluss for skolearbeidet å følge med i nyhetsbildet. Det samme synes IN, men hun presiserer at det også er for hennes egen del, fordi hun vil være orientert. Dessuten diskuteres det mye blant dem hun kjenner, og da vil hun være oppdatert. Også VN støtter dette. Han har en egeninteresse av å følge med samtidig som det er greit å vite hva som skjer i forhold til mulige diskusjoner på skolen. PK2 sier at "du ser deg selv som dum [overfor venner] om man ikke har fulgt med". Jente PK3 hevder: "som en del av menneskeheten er det på en måte min plikt å være oppdatert. Og selv om ikke hele verden gjør det som er riktig, så må du forsøke å bidra og se om det er noe du kan gjøre". Jente IQ legger sin kulturelle bakgrunn som hovedårsak til viktigheten av å se på nyheter, at det er viktig å vite hva som skjer både her og i sitt tidligere hjemland.

På spørsmål om de andre i familien deler elevenes bruk av nyhetsmedier, er svarene ulike. Det kan virke som om mange familier har samme interesse for tv-nyheter, men de yngre bruker Internett hyppigere, som hos CL og PS. PK3 sier at de hjemme ser generelt mye på tv, mens jente ER mener familien følger mer med enn henne, hver dag. Hos enkelte varierer det familiemedlemmenes vaner. Hos IQ er faren journalist og følgelig ser han mye på nyhetene. Hos IN foretrekker moren helst indiske kanaler pga språkvansker, mens de andre helst NRK, evt. TV2. Motsatt fall er det hos PK1 der moren ser på alt av nyheter på alle kanaler. Hos PK2 varierer de mellom å se norske og pakistanske nyheter "fordi ser vi bare pakistanske så får vi bare vite hva som skjer i Pakistan og ikke her. Vi må jo vite hva som skjer rundt omkring". Bare VN nevner foreldrenes store interesse for vietnamesisk tv som grunn til at han ikke ser

så mye på tv, selv om de også følger med på nyheter på norske kanaler. Selv foretrekker han nettaviser ettersom han mener vietnamesisk tv er så sensurert.

Samtlige nevner utenriksstoff som viktigste interessefelt, fire av guttene (IR, CL, PK1 og PK2) legger til sport, og noen nevner også innenriksstoff, som for eksempel jente ER.

Ungdommenes opplevelse av norske mediedekning er ulik. PS, IR, CL og PK2 er enige om at nyhetsdekningen er god; de beskriver pressen med ord som ”saklige”, ”nøytrale”, ”uavhengige”, ”troverdige” og ”oppfyller nyhetskravene”. Mens andre er mer skeptiske. ER mener det varierer etter sak, og at de ikke klarer å holde seg objektive i alle saker, samtidig som de iblant fokuserer for mye på sladder for å øke leserinteressen. Som eksempel nevner hun som eneste Orderud-saken. Alle de andre elevene som ikke er like fornøyde med medieomtalen nevner innvandrerrelaterte saker. Jente IN sier at iblant ”setter de liksom utlendinger i en bås”, og at det sikkert skyldes at de ikke vet hvordan det er å ha innvandrerbakgrunn. Dessuten mener hun at de lett blir partiske i krigssituasjoner ettersom det har så mye med politikk å gjøre. PK3 opplever mediene som ”kategorisk forhåndsdommende” der den negative holdningen spesielt er retta mot muslimer, og at det er en tendens til å ”gre alle [muslimer] over en kam”. Både IQ, VN og PK1 mener at til tross for at norsk presse forsøker å være nøytrale, klarer de det ikke alltid, og alle nevner som eksempel Israel og Palestina-konflikten.

Det er interessant å se om elevene bruker både norske og utenlandske nyhetsmedier, og evt. i hvilken grad de gjør dette. Gutt IR benytter seg lite av iranske nyhetsmedier. Delvis fordi de ikke har iranske tv-kanaler hjemme og delvis fordi han ikke kan lese persisk. I så fall blir det helst norske nettsider om Iran. Vesentlig informasjon får han fra faren. Hos PK1 har de pakistanske tv-kanaler, men han ser ikke nyheter på dem. Bare om det har skjedd noe spesielt, og da blir evt. både tv og Internett brukt. Han sier: ”jeg bruker ikke det [følge med på pakistanske nyheter], men foreldra mine gjør det hele tida. Både nette og på tv”. Han opplever pakistanske nyheter som både partiske og mer kritiske, samtidig som han ser på norsk presse som svært negativ mot spesielt pakistanere. Heller ikke IN benytter seg av de indiske nyhetssendingene som de får inn via satellitt, og hun har heller ikke noe formening om den indiske nyhetsdekningen. Det samme gjelder for PK3 som også har pakistanske tv-kanaler hjemme, men ikke er opptatt av å supplere med tv-nyheter derfra som foreldrene aktivt gjør. Også hun mener norsk medieomtale av muslimer og pakistanere er generelt negativ. CL er derimot opptatt av å være orientert på flere plan. De har chilenske tv-kanaler hjemme og han

følger med på både de norske og chilenske nyhetsmediene; tv-sendinger og nyheter på nettet. Den største forskjellen på norske og chilenske nyheter mener han, er graden av seriøsitet. Mens det i Norge kan være underholdende innslag, er det i Chile mer seriøst og ofte mer utenriks. Norsk presses omtale av Chile har han ingenting å utsette på, men det er heller ikke ofte og mye som evt. står. PS ser både på Al Jazeera og leser arabiske nettaviser i tillegg til det norske fordi han ”er opptatt av hva som skjer liksom. Og da må jeg følge med på arabiske nyheter også”. Han mener at norske medier er mer forsiktig med hva de sier og viser, mens Al Jazeera både viser og skriver mer detaljert. Selv om han er fornøyd med norske nyhetsmedier, mener han at nyhetene fra Palestina-området har en tendens til å bli presentert på en partisk måte. IQ har også Al Jazeera hjemme, og som PS er hun svært opptatt av å følge med både i Norge og i Irak ettersom ”i det siste har det vært veldig mye om Irak på tv så da er det ekstra viktig å følge med på hva som skjer i hjemlandet mitt”. Også han ser på Al Jazeera som mer nøytrale, med mer informasjon, og synes at de viser flere sider av sakene som presenteres i forhold til stoff fra Norge. ER ser ikke så mye på tv, men er derimot en flittig leser av nettaviser. Hennes eneste nyhetskilde fra Eritrea er asmarin.no som er en norsk nettside om Eritrea, men hun presiserer at det finnes flere lignende nettsider. Hun sier: ”Den leser jeg iblant, men jeg er også opptatt av hva som skjer rundt meg her. Men jeg følger så klart med, særlig om det er noe spesielt som skjer”. Hun gir uttrykk for at nettsidene er vanskelige å lese ettersom det er et annet språk og skrifttegn, og fordi nettsida kun tar opp innenriks er den vanskelig å sammenligne med norsk mediedekning. Ellers synes hun at norsk presse fokuserer for mye på Eritrea som et av verdens fattigste land, og i krigen mellom Etiopia og Eritrea følte hun at pressen stod på Etiopias side. VN er svært nøye på å få med seg nyheter og hvor de kommer fra: ”Jeg (...) supplerer med nyheter fra Vietnam (...) hele tiden, jeg synes det er viktig. Selv om jeg er født i Norge så er foreldra mine fra Vietnam og jeg føler meg ikke norsk liksom, så da er det viktig å være oppdatert”. Han oppfatter mye presse fra Statene som selektiv og ser på vietnamesisk presse er sensurert, så han bruker noen faste mediekanaler samtidig som han har kjente i Vietnam som han har kontakt med og kan spørre dem. Og det er nettopp sensuren han nevner som den største forskjellen på norsk og vietnamesisk presse. Norsk presseomtale av Vietnam har han ingenting å utsette på. PK2 ser mest norske nyhetssendinger, men mener at pakistanske nyheter har mest innenriks og da helst politikk, og mindre utenriks. Ellers opplever han norsk mediedekning som stigmatiserende overfor innvandrere for eksempel ”hvis [det] har skjedd noe virkelig så blir alltid innvandrere mer fremheva og får mer søkelys enn det nordmenn får. For eksempel hvis en mann har drept kona si så blir det ikke så mye oppslag, men hvis en utlending har drept kona si så da er det et

innvandringsproblem”. På spørsmål om pakistanere er særlig utsatt svarer han først ja, før han endrer seg til at det muligens heller er et religionsproblem der muslimer blir overfokuseret. Men bortsett fra dette ser han på norsk presse som god.

4.2.3 Internett

Alle informantene har bredbånd hjemme. Selv om de fleste tidligere i intervjuet har fortalt at de bruker Internett til å holde seg oppdatert i nyhetssammenheng, er det ingen som nevner dette som en hovedårsak til nettbruk; Da nevner de først og fremst e-post, chatting, musikk og skolearbeid. Bare to elever fokuserer på informasjonsbruken: gutt PS svarer ”informasjon som oftest” mens IR sier at han går på nettet for å lese avisen for å se om det har skjedd noe. Det varierer hvor mye tid de bruker på nettet, men de fleste er innom nettet daglig, noen mer enn andre. Bortsett fra jente IQ som gjerne er et par timer daglig på nett, er de andre jentene ER, IN og PK3 tydelig mindre aktive nettbbrukere; noen timer i uka til sammen. Blant guttene skiller PK1, VN og CL som de mest aktive nettbbrukerne med flere timer daglig på Internett. Resten noe mindre tid.

På spørsmålet om de søker aktivt etter informasjon om sitt andre hjemland, svarer PK1, PK2, PK3, IQ og IN negativt til dette. PS er mer nyansert: ”(...) ikke så mye, (...) det som skjer kommer jo i avisa”. Flere opplyser at de vanligvis ikke gjør det, men dette endrer seg om noe spesielt har skjedd (CL). VN søker aktivt etter nyheter, mens IR søker etter iranske begivenheter i Norge, men ikke etter det som skjer i Iran. ER opplyser at hun pleide å søke etter mye informasjon om Eritrea før, men dette har avtatt nå som ting har roa seg der nede. De fleste mener at familiens Internettvaner til en viss grad sammenfaller med ungdommenes, særlig når det kommer til søskena deres. Foreldra er kanskje litt mindre aktive, og hos VN er det kun han som bruker nettet, men han bruker å rope på faren for å vise han saker om Vietnam på nettet. Hos CL er faren likeverdige nettbbruker med sønnen, mens hos PS ”søker [alle] etter informasjon. Mamma også”. Hos PK3 er dataen mest til praktiske gjøremål for foreldrene.

4.2.4 Fremmedkulturelles syn på mediepresentasjoner

Bortsett fra CL som kom til Norge da han var 14 år, er alle informanter enten født i Norge eller kommet hit da de var små og dermed vokst opp her. Alle har vært tilbake i sitt opprinnelige hjemland bortsett fra IQ og PS, da det ikke er trygt for dem. De tre pakistanerne

er tilbake i hjemlandet ca hvert femte år, mens de andre også besøker sine andre hjemland iblant, om ikke så ofte. Nesten alle svarer at de føler seg som "flerkulturelle" når jeg spør dem hvordan de ser på seg selv. PK2 svarer norsk-pakistaner og VN sier tospråklig. Felles for mange er at de påpeker at samtidig som de er flerkulturelle er de mest "det andre". For eksempel IQ som "er mest arabisk hjemme" og ER som føler seg mest som eritreer. PK1 sier han er "tospråklig, både norsk og pakistaner (...) med kunnskap på linje med nordmenn generelt". PK3 svarer både flerkulturell og tospråklig "men kanskje mest som pakistaner i Norge".

Informantene føler at i ulik grad at de har integrert de ulike kulturene i livet sitt, og dette har betydning for dem som individer. VN sier: "jeg er vietnameser (...) men fordi vi bor her har vi fått mer norsk kultur i tillegg. Så vi har ikke mista noe ved å bo her, tvert imot". PS mener at vi har et luksusproblem i Norge ved at vi har det for godt, men ellers har han ikke noe særlig forhold til den palestinske kulturen. CL fokuserer på at man i Chile er mer åpne og har mer respekt for eldre, mens IR "respekterer og setter den iranske kulturen høyt" men har problemer med å leve etter den slik som foreldrene gjerne vil. Hos PK2 er den pakistanske kulturen mest gjeldende hjemme, og han opplever pakistanere generelt som mer følsomme og forståelsesfulle. Også IN skiller mellom kulturene etter setting både i klesstil og væremåte. Og hun tror at hun som person er mer innsiktsfull og har mer sympati for andre fordi hun selv har tilgang på flere kulturer. Der støttes hun av PK1 som også mener at han har en bedre forutsetning til å forstå verdenskonflikter som flerkulturell. Også ER mener det samme, men hun peker samtidig på nordmenns manglende vilje til å ta seg av eldre, og det som hun opplever som mindre kjærlighet i familiene. PK3 føler seg som rikere "med tanke på at jeg har et bein der og et bein her. Jeg kan på en måte sammenligne de to kulturene og ta det beste fra de to kulturene. Og det former meg til den jeg er".

Guttene CL og PK1 samt jente ER tror ikke at deres mediebruk skiller seg fra de etnisk norske. Det mener derimot de andre, men i ulik grad. VN sier han nok "leser mer om mitt andre hjemland", PS mener han følger med mer ettersom han har tilgang på flere utenlandske kanaler, og IQ sier at han "bruker kanskje mer tid på medier ettersom jeg forsøker følge med på nyhetene på flere kanaler og i flere land". Også PK3 tror hennes mediebruk avviker noe for selv om hun ikke bruker de pakistanske mediene så mye, så finnes tilgangen der. PK2 mener hans mediebruk ikke avviker fra andre fordi landet er "fullt dekket av medier", men fortsetter videre at han nok vet mer om Pakistan enn nordmenn.

Når det kommer til spørsmålet om elevene sammenligner norske og andre fremmedkulturelle medier, er svarene ganske unisone. Gutt PS sier: "Ja, hele tiden. Noen saker er mer partisk innstilte, andre saker er mindre partiske. Hvis historiene avviker fra hverandre må jeg sammenligne, uansett hva det er". Også gutt CL sammenligner; "særlig hvis det har skjedd noe spesielt. Det som skjer i Irak for eksempel". Dette støttes av gutt IR som også jamfører iblant, "i hvert fall om det har skjedd noe stort eller viktig (...) i Iran". VN sier han ikke har så mye sammenligningsgrunnlag ettersom vietnamesiske medier er svært sensurerte, men han forsøker å lete opp informasjon fra ulike nettsider. Jente ER forsøker også å sammenligne medier og saker i den grad det lar seg gjøre. Jente IQ føler at norsk media er ensidig, og derfor er hun svært opptatt av å sammenligne norske og arabiske medier og nyhetssaker. Pakistanerne skiller seg litt fra de andre i dette spørsmålet. PK2 sammenligner "litt, man får jo ulike syn på saker" og nevner da spesielt terrorsaken med Osama Bin Laden. Gutt PK1 svarer nei, bare i visse tilfeller når det har skjedd noe spesielt, og jente PK3 svarer "egentlig ikke fordi jeg ikke følger med på pakistanske nyheter".

Dette leder videre inn på den utvida intervjudelen som ble foretatt per e-post, januar 2008, med bakgrunn i urolighetene i Pakistan. PK2 som tidligere hadde svart at han fulgte med litt, sier nå at han "følger med på nyhetene hver dag, ofte flere ganger", både på tv, Internett og i aviser, og anslår at han bruker omtrent 1-2 timer om dagen til nyheter nå. PK1 som heller ikke tidligere var spesielt engasjert, er bekymra for venner og familie i landet og følger med på nyheter "hele tida [på] alle ulike tv-kanaler, både norske og CNN og BBC. Og Al Jazeera". Han bruker også nettet. Totalt blir det flere timer hver dag. PK3 følger også mer aktivt med på nyhetene nå enn før. Hun ser tv og leser litt nyheter på nettet, rundt 1-2 timer hver dag. Samtlige opplyser de at de ofte har en sosial ramme rundt nyhetene på tv der familie og venner samles for å se sammen og diskuterer urolighetene. De føler alle at norske medier gir konflikten mye presseomtale uten at de fremstår som pratiske.

Samtlige elever verdsetter Internett høyt, og de er ikke i tvil om at det har en viktig rolle i verdenssammenheng. Enkelte fokuserer på dets betydning i forhold til økt og forenkla kommunikasjon på tvers av geografi (CL, IR, IQ), mens andre fremhever viktigheten av den økte informasjonsflyten og den enkle tilgang på informasjon og kunnskap (PK3, PS). Kun PK1 mener at Internett ikke blir viktigere enn for eksempel tv ettersom det "blir ikke noe annerledes". Ellers har ungdommene klare framtidsmål med ambisjoner om et yrkesliv som

eksempelvis psykolog (ER, IQ), advokat (PK3), siviløkonom (CL, VN, PK2), lederutdanning gjerne innenfor militæret (PS) og regissør eller fotograf (IR). Bare PK1 og IN er usikre på hva de vil gjøre i framtida.

4.2.5 Oppsummering

Ettersom de fleste informantene også deltok i spørreundersøkelsen, sammenfaller følgelig mange av svarene med resultatene derfra. Dette gjelder spesielt de generelle medievanene. Som at tv og Internett er de mest brukte mediene, og at alle bortsett fra to, har tilgang på hjemlige tv-kanaler via satellitt hjemme. Halvparten av dem abonnerer på aviser i tillegg til at tre pleide å gjøre det. Mange leser også nettaviser, både norske og utenlandske, kun den iranske gutten sier han sliter med de iranske fordi han ikke kan lese persisk. For de andre representerer de ulike sidene et informasjonspåfyll. Ungdommene forklarer mediebruken sin med behovet for informasjon, underholdning, kommunikasjon, nyheter, lekser og kunnskapsverving uten at underholdninga favoriseres som den gjorde i den kvantitative undersøkelsen. Flere fremhever ulik nettbruk som chat, nettaviser, msn og e-post, og jentene fremstår som noe mindre aktive nettbrukere. Hos de fleste er tv-en et samlingspunkt der familien ser nyheter evt. andre programmer, både norske og hjemlige kanaler. Der diskuterer og sammenligner de saker, og både det sosiale og det læremessige aspektet ved dette fremheves. Mange tror at deres medievaner er like ens søsken, men at foreldra bruker Internett mindre og da mer til praktiske gjøremål. Enkelte har mediereguleringer i forhold til at man ikke bør se eksemplene nakenhet, uten at dette fremmes som problematisk. Mange har tradisjonelle oppfatninger rundt hvem som liker hvilke programmer; Jentene tror gutter liker mest sport og action, guttene tror jentene foretrekker serier og reality. Informantene har ellers problemer med å definere hva medier er, men enes om at de er en svært viktig del av hverdagen vår som informasjons- og kunnskapsspreder, kontrollorgan og vår kontakt til omverdenen. De tror også at dens rolle bare vil bli viktigere i tida fremover, det finner enkelte skremmende. De fleste tror ikke at deres mediebruk skiller seg fra andre norske.

Intervjuene bekrefter at samtlige elever bortsett fra ei, følger daglig med på nyheter både på tv, på Internett og i papiraviser, til tross for at få nevner dette som hovedaktivitet i den kvantitative undersøkelsen. Mange bruker flere ulike kanaler på tv og Internett, både norske og utenlandske, og seks av dem sier at de aktivt sammenlikner informasjonen de får. Flere søker også etter annen informasjon om det andre hjemlandet deres. De mediene de benytter,

er et klart bevisst valg fra deres side. Fire elever oppgir at de ikke søker eller benytter seg av hjemlige nyhetskanaler såfremt det ikke har skjedd noe spesielt, tre av disse er pakistanere. Også her bekreftes nyhetsinteressen i intervjuene, og elevene forklarer sin nyhetsbruk med følelse av plikt, egeninteresse, skole/lekser, og viktigheten av å være orientert overfor venner. Dessuten vektlegges betydningen av å være oppdatert på det som skjer i deres tidligere hjemland. Bruken av nyhetskanaler eskalerer i forhold til eventuelle konflikter i elevens opprinnelige hjemland. Mange har familier med stor interesse for nyheter. Utenriks er det de interesser seg mest for, enkelte nevner også innenriks og sport. Fire av informantene opplever norsk mediedekning som god i betydningen saklig og troverdig, mens de andre opplever ofte norsk presse som partiske, sladderfokuserte og negative mot innvandrere. Saker som de nevner spesielt er Israel-Palestina konflikten og muslimer i media. Flere har erfaringer med sensurert presse fra sitt opprinnelige hjemland.

Bortsett fra en, er alle informantene født eller vokst opp i Norge, men de fleste er ofte tilbake i det andre hjemlandet sitt. På oppfordring setter de ulike merkelapper på seg selv som flerkulturelle og tospråklige, men mest som "det andre" (vietnameser, pakistaner, iraner etc.). De sier at den norske og den "andre" kulturen for dem eksisterer parallelt, gjerne med større skilnader mellom hjemmet og ute. De er unisone i synet på at dem som flerkulturelle gjør de til mer innsiktsfulle og derfor bedre personer med økt forståelse for andre, og de er positive og ambisiøse med tanke på framtida deres.

5 Diskusjon

Arbeidet med å vitenskapliggjøre data, forskningsprosessen, består av fire faser. Først er det startpunktet, *ideen* om noe, som legger grunnlaget for en tankemodell av forskningsemnet. Videre kommer den *empiriske fasen* der data fra virkeligheten samles inn. Deretter blir innsamla data organisert og sammenstilt til et *empirisk resultat*. Det blir til slutt *tolka og analysert*, og satt opp mot utgangspunktets spørsmålsgrunnlag. (Rosengren & Arvidson 2002). I mitt tilfelle bestod fase en av å bestemme seg for å undersøke fremmedkulturelles medie- og nyhetsvaner. Videre ble spørreskjemaet og intervjuguide utforma og data samla inn. Deretter ble dataen bearbeida og oppsummert, for så avslutningsvis å bli analysert og drøftet opp mot problemstillinga, med mål om å trekke mulige konklusjoner. Det er denne siste analyse- og diskusjonsfasen av forskningsprosessen som oppgaven går inn på nå.

Det finnes flere måter å studere resultatene på. Jeg har valgt både en teoretisk og empirisk vinkling for å forstå og forklare de fremmedkulturelles medievaner, der mine data sammenlignes og diskuteres i lys av teori presentert tidligere i oppgava, samt flere undersøkelser. Disse er en undersøkelse av ungdoms forhold til nyhetsprogram på tv av Olstad, tekstanalyse av Wiik vedrørende etniske minoriteters framstilling i media, Krogh & Leland som studerer medievanene blant ungdom med innvandrerbakgrunn i Stavanger, og Pedersen & Herredsvelas oppgave om hvordan ungdom holder seg oppdatert på nyheter. I tillegg kommer ulike undersøkelser fra offentlige forskningsorganer som SSB og NOVA.

5.1 Medievaner og mediebruk

De fleste ungdommer er flittige mediebrukere, det fremkommer av statistikker fra SSB over medievaner, samt i mine undersøkelser. Det finnes mange ulike tilnæringsmåter for å forklare denne høye medieaktiviteten. I et forskningsteoretisk perspektiv er det i utgangspunktet naturlig å se medievanene deres i lys av U&G som undersøker hvilke personlige behov som media tilfredsstillter hos dem. På den andre siden vil medievalg alltid fargelegges av omgivelsene jmf. Cultural Studies. Palmgren uttrykker dette slik:

An individual's direct or indirect experiences with a certain medium and content forms his or her expectancy or belief for this particular medium, which in turn affects the choice of a specific medium in order to fulfil ones gratifications. It is important to notice that these different types of beliefs are not formed in isolation but are to a great

extent shaped by cultural and social stereotypes and norms (Palmgren i Sjöberg 2002:80)

Når informantene ble spurt om å grunngi mediebruken sin, tok de aller fleste utgangspunkt i sine egne behov, og forklarte bruken med at de tilfredsstillte personlige behov som å bli underholdt, få informasjon, lære etc. Dette er noe man kjenner igjen fra McQuail, og i så måte står U&G fram som en tydelig forklaringsvariabel, noe som også er i tråd med Maslows opprinnelige behovspyramide. Samtidig kommer det under intervjuene fram at mange også bruker mediene fordi skolen eller venner forventer det, av plikt, for å være sosiale eller de følger foreldrenes medievalg. Dette er uttrykk for at også omgivelsene deres spiller en rolle (Cultural Studies). I så måte fremstår disse to forskningstradisjonene som i en symbiose der de to vekselvis influerer, noe som igjen impliserer at bakgrunnen for medievanene er en kompleks prosess mellom individet på den ene siden og samfunnet på den andre. Rasmussen velger å forklare medievanene ut ifra et sosiologisk perspektiv. På samme måte som man i sosiologisk teori skiller mellom individ og samfunn, finner man i mediene samme balansegang mellom personifisering og generalisering. En tekst gjøres potensiell meningsfull for mange samtidig som individet selv finner teksten treffende fordi vi har de samme sosiale prosessene i oss, i kulturen. Det forklarer mye av vårt mediebruk og våre medievaner, om hvordan vi tross alt enes rundt mange av de samme vanene (Rasmussen 2003). Dermed mener han at takket være vår felles kultur har vi like medievaner. Men hva med de som ikke er eller føler seg som en del av den felles kulturen? Rasmussens tankegang forutsetter et samla kulturfellesskap, men det er utopisk å tro at vi eksempelvis i Norge er samla om en felles kultur tross vår nasjonalitet. Dette er også Rasmussen inne på når han hevder at ulike befolkningsgrupper kan utvikle ulike vaner (ibid). I praksis ser vi dette i dag ved at de fremmedkulturelle eksempelvis benytter flere utenlandske mediekanaler og nettsider for å tilfredsstille informasjonsbehovet sitt, noe som også kan forklare mine resultater.

Min undersøkelse viser at de fremmedkulturelle foretrekker både tv og Internett i hverdagen, mens de norske i noe større grad foretrekker tv. Tidsbruken er relativ lik mellom de to gruppene, og den fordeler seg jevnt fra 1 time daglig og oppover. Pedersen & Herredsvela fant derimot i sin undersøkelse av 17-årige innvandrere i Stavanger, at disse hadde et lavere Internettbruk enn tv. Det er grunn til å tro at disse forskjellene i undersøkelsesresultater skyldes individuelle ulikheter grunnet få informanter. Tall fra SSB viser at ungdommer mellom 16-19 år er de mest aktive Internettbrukerne blant befolkningen, med bybefolkningen

i teten, og 81 % av ungdommer ser på tv daglig (www.ssb.no¹²). Denne nasjonale oppslutningen rundt tv og Internett samsvarer dermed med mine fremmedkulturelle, og overrasker heller ikke ettersom ungdommer lett påvirkes av hverandres vaner. Norsk Gallups undersøkelse rundt innvandreres medievaner stadfester også at den totale seertiden for innvandrere til ca 155 minutter (2,5 timer) daglig. (Futsæter & Berstad 2005). Mine undersøkelser viste til et gjennomsnittsbruk på ca 3-4 timer daglig blant alle elevene, altså høyere enn hos Norsk Gallup. Dette kan forklares med de fremmedkulturelles bruk av flere mediekkanaler, men det forklarer ikke de norske. Imidlertid er det trolig at ungdommer generelt bruker mer tid til å se på tv enn voksne og at middelverdien derfor blir høyere i en undersøkelse som bare gjelder ungdom.

Olstad forklarer ungdommenes medievalg først og fremst med at tv og Internett er mediekkanaler som er lett tilgjengelige, samtidig som ungdom tiltrekkes av de raskt skiftende elementene i slike medier. Videre er ungdommers fritid i dag mer intense, noe som gjør at de søker kulturelle uttrykk som gir dem sterke opplevelser. I så måte reflekteres dette også når det kommer til valg av mediekkanaler der både tv og Internett er kanaler der de selv kan tilpasse innholdet etter humør og lyst samt at de inneholder mye stoff som attraherer ungdommene (Olstad 2000). Ellers er tv et tradisjonelt medium som for lengst har blitt en naturlig del av hverdagen vår. Grunner til at Internett er populært kan være at det er lett tilgjengelig, kunnskapsterskelen for å bruke det er lav, og det er verktøy som tilfredsstillende mange funksjoner for de fremmedkulturelle i tråd med McQuails behov i form av underholdning, skaffe informasjon, bruke ulike nettsider og informasjon til å utvikle ens personlig identitet, samt etablere og vedlikeholde sosial kontakt (Schwebs & Østbye 2007). Den kvantitative undersøkelsen i denne oppgava viste utstrakt bruk av chat på nettet blant både norske og fremmedkulturelle. Det er ikke overraskende at chat, (kategorisert som kommunikasjon), topper nettbruken. I tillegg til at chat i dag er en allmenn og velanvendt kommunikasjonsmetode, er det også en enkel måte å etablere og opprettholde kontakt på, spesielt for fremmedkulturelle som mest sannsynlig har venner og familie fra mange ulike land. Statistikk fra SSB viser at informasjons og nyhetslesning topper årsakene til nettbruken tett i hæl med kommunikasjon og underholdning (www.ssb.no¹³). Dette kan være individuelle forskjeller som kan skyldes at antall informanter i min undersøkelse var svært få, eller et uttrykk for at underholdning viste seg viktigere for mine informanter og respondenter;

¹² <http://www.ssb.no/emner/07/02/30/medie/sa96/oversikt.html>

¹³ <http://www.ssb.no/emner/07/02/30/medie/sa96/oversikt.html>

et uttrykk for skole eller vennekulturen. Ellers blir underholdning ofte sett på som en avslappende aktivitet og en virkelighetsflukt på godt og vondt, og det er ikke tilfeldig at mye av programtilbudet på tv består nettopp av underholdning, igjen i tråd med McQuails påstand om menneskers underholdningsbehov.

Jeg mener at det kan være grunn til å tro at informantene ikke opplever sitt eget informasjonsbehov som stort til tross for at det faktisk er sånn. Antakelsen skyldes at selv om informantene i utgangspunktet ga uttrykk for at underholdning og chat var hovedprioritet for henholdsvis tv og Internett, lyste det stadig igjennom i intervjuene at informasjons og nyhetsbruken var svært bred. Med andre ord kan det virke som om ikke alle informantene var bevisst sine vaner eller behov eller rett og slett tok de for gitt. Statistikker fra SSB viser ellers at ungdommer foretrekker TV2 og andre kanaler, og da ser de mest tv-serier, nyheter og sport. De fremmedkulturelle i mine undersøkelser ser også gjerne på TV2, men mener NRK er et mer seriøst alternativ, spesielt når det kommer til nyheter.

Færre fremmedkulturelle, fem av ti, abonnerer på aviser i forhold til de norske ungdommene (20 av 24 abonnerer), mens bruken av nettaviser virker noe høyere hos de fremmedkulturelle, funn som samsvarer med Futsæter og Berstads undersøkelser rundt medievaner blant innvandrere. Der stadfester de at aviskonsumet blant innvandrere er høyt, tre av fire leser aviser daglig, men at de abonnerer sjeldnere. Ikke-vestlige innvandrere i alderen 12-19 er de som leser færrest aviser (Futsæter og Berstad 2005). Pedersen & Herredsvela fant i sin undersøkelse av 17-årige innvandrere at de leser avisen 2-4 ganger i uka, helst distriktsavisa eller VG (Pedersen & Herredsvela 2005), et resultat det kan være sannsynlig å anta også stemmer for min undersøkelse. At færre fremmedkulturelle abonnerer på aviser kan ha flere forklaringer, mest nærliggende er nok det økonomiske aspektet ettersom innvandrere generelt er fattigere enn nordmenn (Øia mfl.2006). Dessuten finnes avis- og nyhetsstoff på nettet hvilket som kan tenkes å gjøre avisene overflødige, og muligens kan også språkproblemer og mye tekst innebære en utfordring som igjen gjør at papiravisene velges bort. Tre av de fremmedkulturelles familier hadde abonnert på distriktsaviser tidligere. Det er først og fremst riksdekkende aviser, fulgt av tabloidaviser som faller i smak. Ettersom alle har tilgang på Internett i hjemmet så er dermed potensialet for å lese nettaviser i utgangspunktet stort. Jeg vil komme nærmere inn på den bruken litt senere i kapittelet.

Nesten alle de fremmedkulturelle har satellitt og kabel-tv, og slik tilgang på både utenlandske kanaler og kanal(er) fra deres opprinnelige hjemland. I intervjuene fremkom det at bare to fra henholdsvis Eritrea (tilbud finnes ikke) og Iran, ikke hadde det. Krogh & Leland fant også i sin undersøkelse vedrørende medievaner blant fremmedkulturelle ungdommer i Stavanger en utstrakt bruk av utenlandske tv-kanaler fra ungdommenes andre hjemland, men de går ikke nærmere inn på hvorfor bortsett fra å antyde at foreldrenes medievalg påvirker ungdommene (Krogh & Leland 2003). Samme resultat om at de fremmedkulturelle har tilgang på flere kanaler, gjerne via parabol, kom også Futsæter og Berstad (2005) fram til. Tall fra SSB viser også at seertallet for ”andre tv-kanaler” blant ungdommer generelt er høyt (www.ssb.no¹⁴). Det kommer ikke fram hos SSB hvilke disse andre kanalene er, men flesteparten er mest sannsynlig europeiske. I min undersøkelse derimot, innebærer bruken av andre kanaler stort sett kanaler fra deres andre hjemland, men utover Al Jazeera og nasjonale kanaler, har jeg i liten grad ytterligere informasjon om hva slags kanaler det er. Mest sannsynlig er det diaspora-, nasjonale og transnasjonale kanaler i tillegg til andre nasjonale og internasjonale kanaler, noe som også Naficy (2003) mener. Videre i mine undersøkelser, kom det fram at de fremmedkulturelle brukte både norske og utenlandske kanaler uten at det gikk på bekostning av hverandre. Dette samsvarer ikke med Futsæter og Berstad som fant at innvandrere heller så på TV3 og utenlandske kanaler enn norske (Futsæter og Berstad 2005). Jeg tror denne forskjellen skyldes alderssammensetninga og livssituasjonen. Mine informanter er ungdommer som går på skole, noe som kan influere deres interesse for læring og som et resultat av det velger de ikke bort helnorske kanaler. Dessuten er ungdommene tydelige på at fordi de bor i Norge så er det naturlig å vise interesse for landet. Mange eldre innvandrere bruker muligens heller tv-en som en virkelighetsflukt hvis de for eksempel har vanskeligheter med språk og annen tilpasning i Norge. For mennesker i diaspora er media en forutsetning og et redskap for å finne seg til rette, og nettopp diaspora har bidratt til utviklingen av transnasjonale medier. Fogt forklarer den doble mediebruken til ungdommene med at de fremmedkulturelle på den ene siden snakker både norsk og et annet språk hjemme, og dermed er det uproblematisk å skifte mellom ulike medier. Samtidig følger man gjerne foreldrenes vaner som oftest har satellitt-tv med hjemlandets kanaler og ser på dem (Fogt 2006a). Dette er i overensstemmelse med Olstads studie der 40 % så nyheter som følge av at foreldrene gjorde det eller fordi det var der familien samla seg (Olstad 2000). Resultater fra den kvantitative undersøkelsen jeg gjorde, viste at fire norske og en fremmedkulturell svarte at de så på

¹⁴ <http://www.ssb.no/emner/07/02/30/medie/sa96/oversikt.html>

nyhetene hovedsakelig fordi det var en familievane. Dette er et lavt tall, men det er stor grunn til å tro at selv om ikke mange anga familievane som hovedårsak, så samles mange familier allikevel til nyhetene.

5.2 Nyheter

De aller fleste ungdommene i mine undersøkelser er interesserte i nyheter, uavhengig av kulturell bakgrunn, og de følger regelmessig eller daglig med i nyhetsbildet. De fremmedkulturelle skiller seg i nyhetsbruken ved at de benytter flere kanaler (tv-kanaler og Internett), og de søker aktivt etter informasjon som de så sammenligner. Sju av ti informanter sammenligner informasjon fra ulike kanaler mer eller mindre regelmessig, de resterende tre er alle pakistanere og føler muligens et mindre behov for dette. Det kan skyldes at Pakistan er et rolig land så behovet for nyhetsoppdateringer er lite, at de er en del av et godt utbygd pakistansk nettverk i Norge ettersom det er en stor befolkningsgruppe i Norge, eller at de og familien deres har bodd en lengre tid i Norge og således føler mindre tilknytning til Pakistan. De fremmedkulturelle er nyhetsinteresserte som følge av egeninteresse eller fordi de føler at omgivelsene i form av familie, venner eller skole krever det. Hagen mener at det å se på nyhetsprogram er en uuttalt samfunnsplikt, som en del av å være velorientert og noe som betyr mye for folks identitetsskapning, det gir folk en følelse av nytteverdi. Hun hevder derfor at opplevelsen av et kjedelig nyhetsprogram er frustrerende fordi tid i dag er en knapphetsgode (Hagen 1993). Dette stemmer til en viss grad med min intervjuinformasjon der mange føler at de bør se nyheter for å være oppdaterte, for å kunne være med i diskusjoner, holde seg oppdatert i skolesammenheng og ikke føle seg utafør. Enkelte fremmer også at det er som en kulturell plikt å vite om landet du bor i eller kommer fra. Hos Pedersen & Herredsvela begrunner også ungdommene nyhetsbruken med at det er viktig å holde seg oppdatert (Pedersen & Herredsvela 2005). Olstad derimot mener at på samme måte som action ligger til grunn for ungdoms programvalg, er det spenning som kan forklare noe av nyhetsinteressen deres. Dette er spesielt tydelig ettersom "... tabloidiseringa av nyhetene har ført til sterkere bilder og fortellinger, og bildene fasinerer med sin evne til å skape en nærværsfølelse" (Olstad 2000: 36). Å grunngi ungdommenes nyhetsbruk ut ifra personlige behov er i tråd med U&G, mens forventningene fra de rundt deg henspiller til Cultural Studies (Schwebs & Østbye 2007). Nyhetsbruk kan også være et uttrykk for en vane, også det i tråd med sistenevnte. Hagen henviser i sin bok til en resepsjonsstudie av fjernsynsnyhetenes funksjoner for publikum. Der kom de fram til at større enn informasjonsbehovet var

legitimeringsfunksjonen; det at man oppfatter seg selv som en integrert del av samfunnet samt at nyhetene blir sett på som en legitim måte å få informasjon om verden på (Hagen 1998). I mine undersøkelser kommer det fram blant flere at nyheter og tv-en i mange familier er et sosialt samlingspunkt. Dette henviser forskningsteoretisk både til McQuail der tv-en fyller et sosialt behov, men også til Cultural Studies hvis det er slik at de samles fordi det er en del av deres vane og kultur.

Flere kilder slår med andre ord fast de fremmedkulturelles bruk av utenlandske kanaler, og i mine undersøkelser kom det fram at mye av denne tiden brukes på nyheter; både for å bli oppdatert og for å ta til seg mer informasjon for å kunne sammenligne det som skjer. I den forbindelse nevner mange informanter Al Jazeera som en nyttig og bra kanal. Der kan seerne, også folk i diaspora eller ikke-arabere, komme med egne meninger i dens interaktive debattprogrammer, noe som er uvanlig for land med streng sensur og kontrollerte politiske debatter. Kanalen gir dermed seerne over hele verden inntrykk av stor frihet og påvirkningskraft der de føler at de blir tatt på alvor, noe som helt klart har bidratt til dens suksess og høye seertall. Den har også i stor grad bidratt til en felles arabisk identitet for arabiske seere i diaspora verden over (Zayani 2005). Man kan altså si at Al Jazeera representerer et alternativ til den vestlige nyhetsrapporteringen gjennom andre vinklinger og et annet språk, sin brede dekning av Midtøstens saker hvor de er uredde i feltet, og at de alltid er tidlig på plass. Den har også sin funksjon for den arabiske identitetsfølelsen (Miles 2005). I tillegg til nevnte kanal, benytter også informantene andre kanaler fra ulike deler av verden som India, Vietnam, Chile samt internasjonale kanaler som CNN og BBC. Når de fremmedkulturelle i mine undersøkelser foretrekker flere kanaler, vitner dette om at ingen kanal alene klarer å være en fullverdig bidragsyter for diasporafolk, men også en mulig misnøye rundt saksvalg og saksvinkling hos norske kanaler. I så måte er målsetningene for norsk media kanskje utopiske. Samtidig sier det noe om personene som benytter kanalene; de er sultne på informasjon og de etterstrever at den blir korrekt, og den beste måten å sikre seg dette på, er å bruke mange aktører slik at sakene de presenterer kan sammenlignes. Dermed ender man opp med å bruke flere kanaler som til sammen utfyller hverandre. Videre vitner det om at ungdommene har en kulturell bevissthet der de velger å få nyheter fra både deres nye og gamle hjemland og på den måten ivareta kulturen samt opprettholde et visst kunnskapsnivå om landa. Hagen peker på at transnasjonalt fjernsyn gjerne har blitt oppfatta som en trussel mot nasjonal kultur og identitet (Hagen 1998), men med det store antall utenlandske kanaler i dag, er nok dette synet på retrett. Dansk forskning tilsier at bruk av hjemlige nyheter er

nødvendig for å opprettholde kontakten med gamlelandet for de i diaspora. En bred bruk av ”hjemlige” nyhetsmedier kan bidra til å oppheve isolasjon som følge av manglende informasjon. På en annen side kan dette gå utover språktilegnelsen og ens nyhetsorientering i det nye landet hvis man kun konsumerer ikke-nasjonale nyheter (Christiansen 2003).

TNS Gallup finner i sin undersøkelse at innvandrere med ikke-vestlig bakgrunn sjeldnere ser på nyheter enn etniske nordmenn (Futsæter & Berstad 2005) Dette stemmer ikke med mine data der nyhetsinteressen blant de fremmedkulturelle i utgangspunktet var stor, og særlig blant de fremmedkulturelle som var fra land med mye uro. For eksempel var informantene fra Palestina og Irak i stor grad opptatt av nyheter, og det samme gjaldt foreldrene deres. Disse opprinnelseslanda har vært og er preget av mye konflikter og uroligheter, og det har nok bidratt til at de har blitt så nyhetsinteresserte. Det kan dessuten forklares med deres diasporaidentitet der de også føler tilhørighet til sitt andre hjemland, og så lenge landet er preget av uro, trenger de derfor stadig innputt fra media for å være oppdatert på det som skjer. Mine data viser dessuten at mediebruken øker i takt med evt. uroligheter i deres opprinnelige hjemland, en sammenheng som ble illustrert ytterligere av de tre pakistanerne som ble intervjuet. De som i utgangspunktet ikke var spesielt nyhetsinteresserte, fikk en endra holdning til dette da det brøt ut uroligheter i Pakistan i 2007/8. I tilleggintervjuet som ble gjort i 2008, hadde de blitt svært aktive nyhetsbrukere. Pakistanerne hadde sannsynligvis en mindre følelse for Pakistan i utgangspunktet, men deres bånd til hjemlandet ble vekket som en følge av urolighetene der. På bakgrunn av dette kan man med stor sannsynlighet slå fast sammenhengen mellom informantenes opprinnelige bakgrunn og deres nyhetsinteresse. Forskjellene i funn mellom mine studier og TNS Gallup kan også grunne i individuelle skilnader, eller være et uttrykk for at ungdommene faktisk er mer opptatt av det som skjer rundt dem enn den gjennomsnittelige innvandrer.

De fleste fremmedkulturelle ungdommene i min undersøkelse velger helst TV2, eventuelt NRK, når de skal se nyheter på norske kanaler. Iblant blir valget tilfeldig, avhengig av hvilken kanal som har nyhetssending når de har tid til å se. De oppfatter TV2 som et lettere nyhetsprogram i motsetning til NRK som ofte går mer i dybden. Det er også grunnen til at de iblant bevisst velger NRK hvis de trenger en bredere saksinformasjon. Sand og Helland hevder at om man sammenligner NRK og TV2, finner man visse forskjeller i saksutvalg mellom førstnevnte som legger mest vekt på politikk, næringsliv og det militære, og TV2 som har mest fokus på kriminalitet, katastrofer, ulykker og helse. Allikevel opplever ikke folk at

de er spesielt ulike, og som et direkte resultat av konkurransen dem imellom, blir også kanalene gradvis mer like hverandre (Sand og Helland 1998). Waldahl mfl. mener derimot at andelen fellesnyheter synker, noe som først og fremst skyldes at færre saker får sendetid ettersom hver sak får større omtale. Det har ført til en utvelgelsesprosess som ender i ca 10 % fellesnyheter, men der utvalget skjer fra et rimelig felles og stabilt spektrum av nyheter. Denne tendensen styrker seg fra 1997 der TV2 vinkler seg noe mer inn på en populistisk tabloidstil uten at denne dominerer (Waldahl mfl 2002). Sand & Helland slår i sin undersøkelse fast at TV2 har et noe større fokus på utenriksstoff sammenligna med NRK, men skilnadene er små (Sand & Helland 1998). At mine informanter foretrekker TV2 og samtidig helst ser utenriksnyheter, kan ha sitt utspring i dagsordentradisjonen. Ifølge den teorien blir de saker som fremstilles som viktige i media også viktige for seerne, noe som understreker sammenhengen mellom at det er mest utenriks i TV2 og at informantene foretrekker samme kanal (Hagen 1998). Totalt sett mener Waldahl mfl. at konkurransen mellom de norske nyhetssendingene fremfor alt har ført til økt utbud (Waldahl 2002). Samtidig som mitt datamateriale avslørte at elevene først og fremst var opptatte av utenriksnyheter i nyhetssammenheng, valgte de altså ofte TV2 som primærkilde selv om de var av oppfatninga at NRK var en mer seriøs kanal. Dette kan bunne i at TV2 har et enklere og mer forståelig oppsett som appellerer mer til fremmedkulturelle. Dette støttes av Olstad som mener TV2 har en yngre profil i tillegg til deres populistiske stil. Hans undersøkelse av nyhetsvaner hos norske ungdommer viste at deres interesse lå på nasjonale saker, motsatt av mine fremmedkulturelle (Olstad 2000). Igjen skyldes dette de fremmedkulturelles internasjonale forankring og følgelig interessen for det. Når deres norske skolekamerater i min undersøkelse også fortrakk utenriksnyheter, kan dette indikere at de fremmedkulturelles vaner og holdninger har spredd seg til de norske, noe som er tenkbart med teoretisk bakgrunn i Cultural Studies. Pedersen & Herredsvelas kvantitative undersøkelse av innvandrerungdoms nyhetsvaner støtter mine dataresultater i grove trekk, der også deres respondenter fortrakk TV2 (Pedersen & Herredsvelas 2005).

Når det kommer til tillit opplyser de fremmedkulturelle i min studie at de har klart mest tillit til tv som nyhetsspreder, og mener da NRK og CNN. Dernest kommer Internett og riksdekkende aviser likt ut, som andre medietyper de har tillit til. Blant de norske fordeler tilliten seg likt mellom tv og aviser. Dette kan ha en sammenheng med at de fremmedkulturelle er vant til å bruke CNN enten hjemme eller i deres opprinnelige hjemland. Mange land har en streng sensur og dermed er internasjonale nyhetssendinger ofte beste måte

å få informasjon på. En slik vane kan de ha tatt med seg til Norge. På den andre siden er NRK en nyhetsinstitusjon med svært lang erfaring, og det kan bidra til at folk oppfatter kanalen som mer seriøs. Kivilcim finner i sin undersøkelse vedrørende tyrkiske innvandreres opplevelse av Dagsrevyen at de syntes at programmet var laga for majoriteten og dermed ikke vekka tillit hos minoriteter. Faktorer som forsterker dette inntrykket er bruken av dialekter blant journalistene, eventuelle innslag fra deres opprinnelige hjemland som er feilaktige eller overfladiske, og at de ikke kjenner seg igjen i saker vedrørende innvandrere generelt. Totalt sett bidrar dette til en norsk-kulturell distansering. På tross av dette fulgte flesteparten med på Dagsrevyen (Kivilcim 1993). Holdninga til dialekter er stikk i strid med helnorske idealer der en ser på bruk av dialekter som noe positivt fordi de bidrar til å representere mer enn befolkningen som snakker bokmål. På en annen side er det da merkelig at man ikke i større grad bruker fremmedspråklige som nyhetsankere. Ettersom ingen av mine informanter nevner dialekter er det nærliggende å tro at de opplever dette som uproblematisk. Det at innslag fra andre deler av verden er feilaktig eller utebliende, er derimot noe som mange fremmedkulturelle har tatt konsekvensen av og derfor benytter de seg av flere mediekkanaler. Sand & Helland fant i en undersøkelse av nyhetsstoff basert på regioner at halvparten av alle saker omhandler ulykker og kriminalitet, og flesteparten av sakene hadde sin geografiske utspring i Norden, Vest-Europa og Nord-Amerika (ca 75 %) (Sand & Helland 1998). Samtidig som dette understreker anvendelsen av det geografiske nærhetskriteriet, er denne undersøkelsen ti år gammel og representerer ikke nødvendigvis mediedekningen slik verdenssituasjonen er i dag. Uansett kan dette nok en gang være en av grunnene til at fremmedkulturelle dobler sin medie- og nyhetsbruk. Medieomtaler av innvandrere nevnes også her, og er kanskje en av sakene som engasjerer de fremmedkulturelle i min undersøkelse mest.

Det norske nyhetsidealet grunner i troverdighet ved hjelp av ”kunnskap, klokskap, etterrettelighet, nøyaktighet og redelighet” (TV2-nyhetene 1993 i Sand & Helland 1998: 23). Takket være slike idealer har nyhetsprogrammer i Norge høy kvalitet på tross av de mange nyhetsaktørene (Sand & Helland 1998). Allikevel opplevde mange av informantene i undersøkelsen at innvandrersaker ofte fikk en negativ vinkling og stigmatisering i nyhetsbildet, spesielt retta mot muslimer. Samtidig presiserte de at de har god tillit til norske medier og opplever dem som både sannferdige og nøytrale. Den ambivalente holdninga til dette er ikke lett å forstå. En forklaring kan være at de er positivt innstilt til den frie nyhetsdekningen vi har i Norge. Samtidig er det et faktum at mediene i flere tilfeller

fremstiller innvandrere i et negativt lys, spesielt i forbindelse med saker som angår kriminalitet og vold (Wiik 2001). I et årlig integreringsbarometer som søker å kartlegge holdninger til viktige integreringsspørsmål blant befolkningen, kom det i 2006 fram at svært mange norske mente at mediene burde bli flinkere til å presentere innvandrerstoff mer fremmedkulturelle (IMDI 2006). Men det er tydelig at disse holdningene ikke alltid reflekteres i media. Det er godt mulig at negativt innvandrrelatert stoff selger, noe som mediene er avhengig av, men er det riktig at det går ut over andre mennesker? Det er uklart om hvilken teoretisk tilnæringsmetode stoffutvalget og saksvinklinga har for at slike saker blir en nyhet. Det er grunn til å tro at det er et samspill mellom journalistene (den produksjonsorienterte), innholdet (produktorienterte), og nyhetskriteriene (hendelsesorienterte). Uansett er det journalistene som former teksten, muligens stiller de behov eller krav fra eiere eller brukere som liker negative saksvinklinger, men integreringsbarometerets uttrykk for holdninger bør understreke behovet for forandring på dette området.

Mediers tendens til å dikotomisere, der personer, grupper eller saker blir stilt opp mot hverandre, kan være en årsak til den negative saksvinklinga. I mange sammenhenger vil de framlegge det som man kan kalle fiendebilder, enten situasjonsbetinga eller disposisjonelt. Et situasjonsbetinga fiendebilde kan defineres som "en konkret beskrivelse av en fiendtlig handling" mens disposisjonelt er en negativ stereotyp beskrivelse av en nasjon/stat/religion/ideologi eller regime/statsleder. "Fiendebildet kommer til uttrykk gjennom metaforer, bildebruk eller andre språklige, visuelle eller grafiske effekter som skaper forventninger om umenneskelige, aggressive eller fiendtlige handlinger" (Ottosen 2006: 218). Et kjent eksempel på dette i dag kan for eksempel være trykkingene av Muhammed-tegningene som et kritisk bilde på islam, og til tross for at denne undersøkelsen ble gjennomført før disse tegningene var spredd, forteller mange av informantene, spesielt de muslimske, om lignende situasjoner der de har følt seg uthengt. Allikevel kan man forsvare danninga av disse fiendebildene sosialteoretisk. Det handler om at mennesker generaliserer ut ifra et begrenset erfaringsgrunnlag, noe som ligger i vår natur, og slik konstruerer vi stereotyper. Videre bærer vi en slik tankegang i oss der vi skiller mellom oss og dem på alle plan, ikke bare på det kulturelle. I så måte mener Ottosen at man ikke kan klandre mennesker for deres tankevirksomhet, det skjer kontinuerlig (ibid). Dette er teorien, problemet oppstår i det disse tankevirksomhetene når nyhetsmediene og presenteres som nyheter i praksis. Da bidrar det til stigmatisering og i visse tilfeller diskriminering av visse personer, folkegrupper

eller land, nettopp det som mine informanter påpekte at de opplevde. Christiansen mener at oppdelingen av et oss-dem samfunn basert på inkludering eller ekskludering bidrar til et kulturelt oppdelt samfunn på sikt og vil være skadelig for innbyggerne (Christiansen 2003). Fiendebilder kan man finne på tre ulike nivåer i journalistikken: Fakta slik det presenteres for journalisten, journalistens persepsjon av virkeligheten, og den retoriske formidlingen. I praksis betyr dette at en kan avskrive en nøktern og nøytral nyhetsdekning, man vil aldri klare å legge fram rene objektive saksforhold (Ottosen 2006). Dette er spesielt skadelig i forhold til at ikke alle brukere har samme vurderingsevne når det gjelder å skille mellom fakta og syensing, noe som kan føre til at slike stereotypier oppfattes som absolutte sannheter.

I dag er det helst islam og arabere som blir funnet i fiendebilder, særlig etter 9/11 (Wiik 2001), og skepsisen til muslimer hos befolkningen er fortsatt relativt stor (IMDI 2006), noe som også kommer til uttrykk hos mine informanter. Spørsmålet blir i hvilken grad slike negative holdninger spres i media og blant folket. Som eksempel kan nevnes den politiske rapporten rundt innvandrere fra Fremskrittspartiet, nevnt i kapittel 2.7, og hvordan slike skriv bidrar til feiloppfatninger som igjen fører til at de fremmedkulturelle opplever at de blir stigmatisert som kriminelle og problempersoner i media. Med utgangspunkt i effektforskningen, fremma tostegshypotesen at media påvirker publikum via opinionsledere som har god forståelse for medietekstene. På bakgrunn av dette, kan det være nærliggende å stille seg skeptisk til Fremskrittspartiets saksfremstillinger med tanke på at de som rollemodeller er med på å forme andre menneskers oppfatninger av ulike saksforhold, for eksempel fremmedkulturelle. Hvis de er negative til innvandrere, vil også andre mennesker følge dem. Tar man derimot utgangspunkt i Cultural Studies' teorier, vil disse hevde at mediene ikke nødvendigvis kan påvirke mottakerne fordi det er kulturen deres som virker inn på deres meningsdannelse. Med utgangspunkt i Halls encoding/decoding-modell innebærer dette at budskapet som dannes hos mottaker ikke nødvendigvis ender opp i samsvar med avsenders intensjoner. Det igjen betyr at medienes sakspresentasjoner alene ikke utgjør en fare for negativ stigmatisering av fremmedkulturelle ettersom det er kulturen menneskene er omgitt av, sammen med hvert enkelt individs meningstolkning, som styrer slike oppfatninger. For ifølge Cultural Studies, er ikke folk passive konsumenter av medietekster, men aktivt tolkende individer som kan yte motsand. I praksis innebærer dette at når de fremmedkulturelle opplever at det er mediene som omtaler dem i negative terminologier, er det egentlig befolkningens synspunkter og hvert individs tolkning av medieteksten som kommer fram. Det at ulike brukere alltid vil tolke en medietekst på forskjellige måter, var også Halls

utgangspunkt når han tok for seg ulike måter å lese en medietekst på. Teorien stammer fra en hegemonistisk tankegang, og jeg mener at vi i dag kan påstå å ha en dominerende ”klasse” så lenge minoritetsgrupper føler seg diskriminert. På bakgrunn av dette, er det sannsynlig at innvandrere inntar en opposisjonell lesning av medietekster mens mange norske konsumerer den dominerende lesemåten, noe som i så fall forklarer opplevelsen av diskriminering. Et sannsynlig ideal ville nok være den forhandlende lesemåten der man tar tekstens mening opp til stadig vurdering (Hagen 1998).

Luhmann mener at når massemedier i dag sees på som negative stammer dette fra en historisk oppfatning om medienes rolle og funksjon, og det gjenspeiler neppe den faktiske situasjonen (Rasmussen 2003). De fleste i dagens samfunn støtter nok ikke Luhmann her, men mener heller at når massemedia får en negativ omtale, skyldes dette helst noe de har presentert og således selv må ta støytten for. Dette innebærer iblant at de som blir omtalt i saken taper, som for eksempel at flere fremmedkulturelle opplever at de får en stadig negativ omtale. Samtidig er det godt mulig at det kan dannes en kultur for slike oppfatninger blant eksempelvis de fremmedkulturelle, slik at de dømmer media urettmessig uansett hva de skriver. Rasmussen hevder at media skal trekke individene i samme retning tross differensiering (Rasmussen 2002). Dette er, slik jeg ser det, et bra mål, men ikke like lett i praksis. Selv om mediene i utgangspunktet skal favne en hel befolkning, vil det alltid være ulikheter som gjør at folk har forskjellige meninger.

Det finnes flere måter å endre mediepraksisen på når det gjelder måten de fremmedkulturelle omtales i media, dette i henhold til idealer nevnt i kapittel 2.8. Ved å informere og presisere begrepet innvandrere vil en sannsynligvis unngå misforståelser samt at de fremmedkulturelle både vil føle seg riktigere fremstilt og mer velkommen i samfunnet. I dagens multikulturelle samfunn må man, som Wiik påpeker, kunne ha flere inndelinger enn innvandrere og nordmenn (Wiik 2001), og man vil unngå å presentere de fremmedkulturelle som en homogen gruppe når sannheten er at de kommer fra 213 ulike nasjoner (www.ssb.no¹⁵). Samtidig kan det være nyttig å finne en betegnelse som alle kan enes og være fornøyd om. Det at ingen fremmedkulturelle i min undersøkelse definerte seg selv som innvandrere, mener jeg understreker betydningen av at begrepet er foreldet og trenger å revurderes. En økt grad av gladnyheter og positive vinklinger av flerkulturelle saker, samtidig som fremmedkulturelle

¹⁵ <http://www.ssb.no/emner/07/02/30/medie/sa96/oversikt.html>

brukes som case eller kilder når allmenne problemstillinger skal belyses, vil også kunne bidra i positiv retning (Fogt 2006a). I undersøkelsen min ble dette ytterligere presisert der en informant påpekte at media tenderer mot å bruke de samme fremmedkulturelle kildene og da gjerne eldre imamer eller andre eldre som ungdommen og andregenerasjons innvandrere ikke relaterer seg til. Bruken av kilder og rollemodeller må variere og reflektere befolkningssammensetningen, også når det gjelder innvandrere. Dette er i tråd med regjeringens målsetning om mediemangfold, og vil være med å styrke nasjonal kultur, identitet og språk (Syvertsen 2006). Det vil være positivt for de fremmedkulturelle der de føler at andre er interesserte i dem, at de i flere sammenhenger kan fremme egen saker, at de kommer til orde i debatter, og at de er en del av Norge på lik linje med andre. Selv om det til syvende og sist er opp til mediene å avgjøre hvilke saker de vil presentere og hvordan, vil og bør media etterfølge slike ønsker fra befolkningen. Det er jo denne multikulturelle befolkningen som skal konsumere stoffet som presenteres. Videre trengs en mer konsekvent holdning i forhold til opplysninger om etnisitet i nyhetssaker. Selv om ytringsfriheten står sterkt i Norge, skal det ikke innebære at man diskriminerer andre, dette er dessuten mot loven. Med tanke på personvernets sterke stilling i Norge, er det da heller ikke naturlig å legge fram for mange personlige opplysninger i saker. I nyheter der etnisitet ikke er relevant, bør det utelates. Waldahl mfl hevder at TV2s bevisste fokus på kriminalnyheter kan ha bidratt til økt fokus på etnisitet i kriminalsakene (Waldahl mfl 2002). TV2's vektlegging av denne type saker, var en direkte følge av at NRK med vilje hadde nedtona dette, og man kan spørre seg om resultatet har blitt et stadig større fokus på innvandrere som er på kant med loven. IMDI fokuserer på myndighetenes og kommunenes ansvar å ta tak i diskrimineringa tidlig, samtidig som de som offentlig myndighet må gå foran som et godt eksempel når det gjelder å rekruttere innvandrere (IMDI 2006). Utdanning og bruk av flere fremmedkulturelle i redaksjonene er også en absolutt nødvendighet på veien til en bedre og bredere journalistikk, slik kan redaksjonene avspeile befolkningens sammensetning. De vil kunne bidra til å øke bevisstheten rundt saksfakta samt stoffutvalg, og dessuten vil de som journalister kanskje kunne imøtekomme andre fremmedkulturelle på en annen arena enn det nordmenn gjør. TV2s bruk av en pakistansk nyhetsreporter på plass i forbindelse med opptøyene i Pakistan, var et første skritt i riktig retning. Da fikk sannsynligvis TV2 også erfare fordelene med å ha en reporter som både snakker språket og som kjenner kulturen i Pakistan. I tillegg vil det mest sannsynlig også være et kommersielt aspekt i utdanne innvandrere til journalister ettersom gruppen fremmedkulturelle er stadig økende og behovet for tilpassa medier alltid vil være tilstede. En bred geografisk nyhetspresentasjon med saker fra hele verden er også noe mange

fremmedkulturelle ønsker seg. Ettersom så mange av informantene i min undersøkelse fulgte med på utenlandske nyhetskanaler, kan det virke som om de synes det er for lite nyhetsinformasjon om andre land i norsk tv-media. Dette konfirmer enkelte informanter, som føler de er nødt til å bruke alternative kilder for å få tilgang på nyhetsinformasjon fra sitt opprinnelige hjemland. Til slutt må en opprettholde ulike mediekkanaler for fremmedkulturelle, de er et viktig bidrag i deres identitets og samfunnsutvikling (Wiik 2001). Til tross for alt negativt fokus rundt innvandrerepresentasjoner i media, er Wiik optimistisk for framtida. Selv om mediene i mange tilfeller bidrar til indirekte diskriminering og fortsatt dyrker stereotypier, tenderer de i en positiv retning der mye av dette er under endring (ibid).

Internett brukes daglig av informantene, og nettaviser leses aktivt. De verdsetter Internett høyt, spesielt fordi den forenkler kommunikasjonen og innehar stor informasjonsverdi. Tall fra SSB viser at tre av fem nettbrukere i Norge leser nyheter på nettet per dag, og hovedaktivitet er å sende eller motta e-post, og å lese nyheter (www.ssb.no¹⁷). Dette bekrefter nok en gang at det er lite som skiller de norske fra de fremmedkulturelle ungdommene. Det fremkommer at de fremmedkulturelle i min undersøkelse leser nettaviser og gjør informasjonssøk for å bli oppdatert og være orientert. De fremstår som noe mer aktive nettbrukere og bruker mer tid på nettet, sammenligna med de norske klassekameratene sine. Dette til tross for at dobbelt så mange fremmedkulturelle må dele pc-en med resten av familien. Dette kan ha sammenheng med at de som fremmedkulturelle føler større behov for nyheter, informasjon og kommunikasjon. Videre i undersøkelsene mine, ga jentene uttrykk for å være mindre nettorienterte enn guttene, noe som også støttes av NOVAs rapport vedrørende flerkulturelle ungdommer i samfunnet. Det antydes der at dette kan ha sammenheng med interesser, samt at jenter ofte har flere plikter i hjemmet som kan gjøre de mer huslig orienterte på bekostningen av teknologien (Øia & Vestel 2007). Det er også mulig at jentene "taper" mot guttene i tilgangen på pc hjemme, forutsatt de har mange søsken. De fremmedkulturelle har oftere større familier, som igjen vil si flere å dele mediene med (Øia mfl 2006). Mine undersøkelser viste at foreldrenes og ungdommenes nettvaner skilte seg i større grad enn for tv-vanene. Ungdommene er mer aktive, søskena deres likeså, mens mange av foreldrene unngår eller bruker nettet i liten grad. Unntak finnes der foreldrene er svært aktive på nett og søker etter mye informasjon. Blant disse har to av ungdommene en like bred nyhetsinteresse. Det understreker sannsynligvis hvordan man påvirkes av kultur..

¹⁶ <http://www.ssb.no/emner/07/02/30/medie/sa96/oversikt.html>

¹⁷ <http://www.ssb.no/emner/07/02/30/medie/sa96/oversikt.html>

Det finnes flere fordeler ved nettnyheter. Disse innebærer en geografisk uavhengighet som gjør at lokalnyheter kan lese over hele verden, men også en tidsmessig uavhengighet der brukerne selv bestemmer når de vil sjekke nyhetene. Dessuten er nyhetene alltid oppdaterte, arkivene er tilgjengelige, det finnes et omfattende kildemateriale som kan gi bedre forståelse, mange reportasjer er interaktive, brukeren kan kommunisere både med reportere og andre brukere, og det finnes muligheter for å bestille individualiserte nyheter. På den andre siden er det også flere ulemper, som at kildene kan være mindre tillitsfulle, at individualiseringa lett kan føre til at viktige nyheter forsvinner, og at nyheter som samtaleemne og grunnlag for homogen virkelighetsoppfatning blir vanskelig ettersom vi velger ut forskjellige nyheter, og det kan være vanskelig å skille mellom hva som er fakta og hva som er meninger (Jahnsen 1997). En del av disse svakhetene kan innebære større utfordringer for fremmedkulturelle enn andre norske, avhengig av hvor godt de kjenner til språket og kulturkodene i landet. En tidligere undersøkelse har vist at innvandrere bruker medier aktivt i språkopplæringa, noe som øker muligheten for misforståelser av medieinnholdet hvis språkforståelsen deres er lav (Sæther 2003, upublisert). Når de fremmedkulturelle i min undersøkelse blir spurt hvorfor de bruker nettaviser, er det ingen som kommer inn på eventuelle ulemper ved nyheter på nett. Det er rimelig å anta at de ofte benytter seg av de samme nettstedene og derfor kjenner disse godt. Allikevel er det grunn til å tro at de muligens ville hatt noe mer problemer med å skille mellom kilder samt fakta og meninger, sammenligna med en nordmann som søker og leser nyheter uten å tenke mer igjennom hva som ligger bak. Dette avhengig av deres norske språk- og kulturforståelse.

Valget av nettsider for nyhetssøk hos de fremmedkulturelle henger helst sammen med informasjonsverdien om man skal tro mine informanter rett. Rasmussen hevder at oppsettet til ulike nettsider har stor betydning for hvilke individer de tiltrekker seg. Ulike nyhetsrelaterte nettsider sjonglerer mellom rask og oppdatert informasjon eller mer grundige artikler og bakgrunnsstoff. I førstnevnte kan mye materiale få preg av å være føljetong der det kommer små drypp med informasjon under korte tidsintervaller. Dette attraherer nok flest ungdommer og på flere plan. For det første får de innblikk i det viktigste i saken. Videre er det som de leser kortfatta og enkelt å sette seg inn i, og man kan ofte følge sakens historie i tillegg. Den inkluderer gjerne bilder eller video, noe som også øker nysgjerrigheta og gir mer informasjonsverdi. Nyhetene oppdateres dessuten hele tida. Dette relaterer til ungdommers verden der ting skal skje fort, og det skal være enkelt (Rasmussen 2002). VGNett kommer i

denne kategorien, og det er den norske sida som flest fremmedkulturelle nevner. Nettsida er enkel med mange bilder, videosnutter og kjappe oppdateringer, muligens på bekostning av det journalistiske. Sånn sett appellerer den nok ekstra til fremmedspråklige som kan foretrekke dette framfor lange tekster, noe som også er i tråd med det Rasmussen hevder. I tillegg nevner de fremmedkulturelle flere etniske sider som samler andre folk i diaspora med samme bakgrunn, både fra Norge og i utlandet. Også ungdommene hos Pedersen & Herredsvela tilla nettsidene egenskaper som at skulle være enkle, interaktive og oppdateres raskt når de skulle forklare årsaken til sine nettsidevalg (Pedersen & Herredsvela 2005). Men ikke alt som tas opp i nettaviser er klassiske nyheter, mye er også sladder, infotainment, ulike tips osv, som i VGNett (Sand & Helland 1998). I utgangspunktet skulle en kanskje tro at dette kunne føre til færre lesere, men de som er aktive VGNett lesere, og således lignende nettaviser, blir sannsynligvis tiltrukket av nettopp dette. Dessuten er url-en kort å skrive inn, noe som også kan ha betydning når en vil sjekke nyheter raskt og enkelt. Rasmussen peker videre på at rene nettaviser og avisers nettutgaver skiller seg fra hverandre ved at nettutgavene har restriksjoner når det kommer til hva som kan publiseres slik at det ikke går på bekostning av seriøsiteten og salgstalla til papiravisa. Han skiller også mellom andre ulike typer nettemedier som temabaserte, nettmagasiner, portaler og nettsider med utspring fra tv og radio. De vil alle på ulike måter forsøke å innrette nyhetene etter publikum, mediets funksjon og delvis moderorganisasjonen (Rasmussen 2002). De fleste nettsider som de fremmedkulturelle spesifikt anvender vil kategoriseres som temainnretta sider. Der er det sentrale ”relevans for et publikum som er ute etter bestemte former for informasjon” (ibid: 48), i deres tilfelle informasjon assosiert til deres flerkulturelle bakgrunn. Flere av disse sidene kan egentlig oppfattes som magasiner ettersom de oppdateres sjeldnere, er litt mer uforutsigbare når det gjelder innhold, og mindre bundet av journalistiske verdier, eller også som ”andre nettmедier” idet de befinner seg innenfor en gråson med det Rasmussen kaller kvasijournalistikk (ibid).

Da resultatene fra undersøkelsene og spesielt intervjuene ble diskutert med elevenes lærer, ble hun overraska over de fremmedkulturelles aktive mediebruk som ikke var forventet. Dette grunngar hun med elevenes relativt dårlige karakterer i norsk og samfunnsfag, samt at de ga lite uttrykk for en slik mediebruk og interesse i skolehverdagen. Dette understreker at de fremmedkulturelles bruk av medier og behov for informasjon overgår de språkmessige barrierene, noe som samsvarer med en lignende undersøkelse av voksne nyankomne innvandrere der det viste seg at de brukte mediene aktivt som en bevisst del av språkopplæringa (Sæther 2003, upublisert). I så fall kan man antyde at de i skolesammenheng

burde oppmuntres til å diskutere nyheter og dermed benytte kunnskapen de har rundt globale anliggende. Samtidig finnes det også en mulighet for at informantene har overdrevet sine medievaner i undersøkelsene.

5.3 Fremmedkulturelle – Om identitet og kultur i mediesammenheng

Fogt tillegger Internett en stor betydning for de fremmedkulturelle når det gjelder å styrke sin identitet. Samtidig som nettet kan øke og styrke båndene til landet de opprinnelig kommer fra, har det også stort potensial i å ta del i norske sosiale nettverk (Fogt 2006a). Futsæter & Berstad så i sine undersøkelser at fremmedkulturelle jenter tenderer mer enn andre til å bruke Internett som en sosial arena for kommunikasjon og nye vennskap (Futsæter & Berstad 2005). Denne kjønnsdifferansen er ikke noe som speiles i mine data, kanskje på bakgrunn av manglende fokus på dette fra intervjuers side, samt at utvalget var såpass lite, men funnet overrasker ikke. I dag er det svært vanlig å bruke nettet til å snakke og bli kjent med andre, og i denne prosessen utvikler du også deg selv. Fogt hevder at innvandrere har et bra selvbilde og mange ser på seg selv som ressurssterke med sin brede kulturelle bakgrunn (Fogt 2006a). Dette kommer også tydelig fram i mine undersøkelser der informantene forteller at de opplever seg selv som mer empatiske og tolerante overfor andre mennesker som en følge av at de er vant til å forholde seg til flere kulturer. Som en følge av diaspora, utvikler personer ulike kulturelle identiteter med bånd til begge land, og denne identiteten fastholdes mye takket være de transnasjonale mediene (Ember mfl 2005). Fogt peker på at det er viktig å tillate dette dobbelte tilhørighetsforholdet samtidig som det synliggjøres (Fogt 2006a). En slik multiidentitet er ressursrik og representerer verdier som i dagens samfunn er for verdifulle til å skulle ignorere. Marselis bruker andre karakteristikker som hybriditet, kulturpendlere og kulturelle kodeskiftere på personer med det utvidede kulturbegrepet (Marselis 2003).

Mediebruk hos diasporamennesker kan oppfattes på ulike måter. Utstrakt bruk av satellitt-tv har en tendens til å bli oppfatta negativt; den kan sees på som et uttrykk for at man ikke er interessert i det nye landet. Dette kan selvsagt være tilfelle, men valget kan også ha sammenheng med at de opplever seg negativt omtalt i bosetningslandets medier, eller at de rett og slett ønsker å være en mer aktiv del av deres tidligere hjemland (Marselis 2003). Christiansen påpeker at det er mulig at minoritetene selv har et uavklart og ambivalent forhold til den kulturelle identitetsutviklingen der de ikke selv veit i hvilken grad de vil bli en del av

majoritetsbefolkningen eller ei. Dessuten innebærer i utgangspunktet diaspora et ønske om å vende tilbake, men dette sees ikke lenger på som en klar lengsel ettersom mange slår seg til ro i sine nye land og trives der (Christiansen 2003). Problematikken i forhold til identitet, kommer i mine data til syne når de fremmedkulturelle skal definere seg selv. Til tross for at mange har bodd nesten hele livet i Norge, sier ingen at de opplever de seg som norske. Ingen nevner heller ordet innvandrere, et mulig uttrykk for dets negative konnotasjoner. Derimot har alle et uttrykk for sin kulturelle bakgrunn på sin merkelapp. Dette styrker Christiansens poeng om at de fremmedkulturelle ikke er sikker på hvilken rolle eller benevnelse de skal bruke. På en annen side fremstår elevene som sterke og sikre i sine uttalelser, de virker stolte av den de er og trygge på sin kultur og identitet, så sannsynligvis opplever de ikke dette som et problem. I mediasammenheng, når eksempelvis Al Jazeera har stor oppslutning blant de fremmedkulturelle og da helst muslimene, skyldes dette at den skaper en følelse av fellesskap blant arabiske og muslimer i diaspora ved å appellere både til arabere i og utenfor Midtøsten (Miles 2005). I tillegg til at oppslutninga om kanalene også kan skyldes innholdet. Muligheten for interne maktrelasjoner innenfor diasporafamilier er et aspekt hos Marselis, der hun hevder at ulikheter kan oppfattes som illojalitet (Marselis 2003). I data fra min undersøkelse fikk en inntrykk av at det var få maktkamper rundt medievalg, bare to informanter fortalte om motstridende medieinteresse hos sine foreldre. Dette resulterte ifølge dem ikke i en konflikt, men at elevene trakk seg unna og fant en alternativ kilde eller gjorde noe annet. Begge tilfellene handla om at foreldrene ville se program fra deres opprinnelige hjemland mens elevene fant disse programmene kjedelige eller at de hadde lite informasjonsverdi. Det er mulighet at det også fantes liknende konflikter hos de andre informantene, men at de ikke opplyste meg om dette. Det kan skyldes at de var sjenerte eller mente det var uhøflig å påpeke dette for meg som fremmed, at de opplevde foreldrenes valg var det naturlige valget men av respekt ikke stilte spørsmålsteget ved dette, at de innad i familien løste dette med flere tv-er, eller at de ikke så på motstridende tv-interesser som en konflikt.

I NOVAs rapport 21/07 kommer det fram at fremmedkulturelle ofte har flere og høyere ambisjoner for framtida, og av den grunn er de mer opptatt av omgivelsene og skolen samt at de møter større krav om å prestere fra de hjemme (Øia & Vestel 2007). Også her sammenfaller mine data med dette. Ved spørsmål om framtidige planer for utdanning og jobb, strakk disse seg fra psykolog og lege, til økonom, jurist og selvstendig næringsdrivende. På bakgrunn av informantenes oppfatning om at de sammenlikna med norske er mer ressursrike og mer empatiske overfor andre som følge av den doble identiteten, sammen med fleres

ambisiøse framtidsplaner, gjør det at man kan trekke konklusjoner om at de ønsker å dra nytte av dette i en framtidig jobb. Eksempelvis som jurist eller psykolog, vil de fremmedkulturelle har større forutsetninger for å forstå og løse saker som har med fremmedkulturelle å gjøre.

Elevenes utstrakte bruk av flere medier for å kunne sammenligne informasjonen, understreker hvor viktig de opplever at medier er, noe de også selv understreker. Samtidig som de verdsetter Internett spesielt, er de også opptatt av at medier generelt er betydningsfulle. Dette er en vanlig oppfatning hos folk flest. Mediene har en sentral rolle i vår kultur og i folks dagligliv som informasjonsspreder og kontrollorgan, og for barn og unge er mediene viktige i sosialisering - og identitetsutviklinga (www.regjeringen.no¹⁸). I undersøkelsen fokuserer de fremmedkulturelle på nødvendigheten for informasjon og kontakt når de blir spurt hvilken rolle mediene fyller, og de tror medienes rolle bare vil øke i betydning inn i framtida. Når det gjelder forskjeller i mediebruk, tror flere at deres medievaner ikke skiller seg fra de norske, men disse forskjellene kom indirekte fram etter hvert ved opplysningene rundt bruken av flere mediekkanaler. Samme informasjon kom Fogt fram til i sin undersøkelse (Fogt 2006a).

5.4 Kritikk

På visse punkter kan det rettes kritikk eller spørsmål rundt min avgjørelse av metodevalg. For det første er rimelig å tro at jeg ved kun å ha valgt en metode, hadde fått en enklere og mindre tidkrevende jobb. Dette er også et synspunkt Gentikow deler når hun mener at datamaterialet kan bli uoverkommelig samt at det finnes mange fallgruver på veien (Gentikow 2003). Men slik jeg ser det, er dataen som den fremstår nå mer fullstendig og givende, nettopp takket være bruken av flere metoder i oppgaveløsninga, og det har gitt meg mange sammenligningsgrunnlag. For det andre kan det ved første øyekast se ut til å være grunn til å kritisere datamaterialets gyldighet ettersom undersøkelsene ble gjort i 2003, og oppgava ferdigstilles nå i 2008. Dette tidsaspektet er selvsagt ikke optimalt, men det forandrer ikke det faktum at dataen fortsatt er fullt brukbar. Gjennomføringen var oppskriftsmessig, og således er materialet godt. Det er klart man kan sette spørsmålstejn ved en eventuell allmenngjøring av resultatene, dette kan ha forandra seg på fem år. Men mitt hovedmål var å undersøke medievanene og forstå årsakene bak dem. I så måte er det ingen grunn til å kritisere tidsaspektet. Det fantes lite forskning rundt emnet da oppgava ble påbegynt, noe som var en del av motiveringa bak oppgavevalget. Dette har de siste årene endra seg, noe som har ført til

¹⁸ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/NOUer/2001/NOU-2001-6.html?id=117575>

at jeg har kunnet sammenligne mine data med flere ulike studier. I så måte ville nok intervjuene muligens blitt utforma noe annerledes hvis jeg hadde visst at det fantes lignende studier. Avslutningsvis vil jeg kritisere at jeg ikke tok en utskrift av elevenes karakterer ettersom dette materialet ble brukt i oppgava. Dette fikk jeg tilgang til, og ettersom informasjonen ble brukt, burde den vært med som et vedlegg i oppgava.

6 Oppsummering og konklusjon

Mitt utgangspunkt var en oppfatning om at fremmedkulturelle ungdommer bruker medier, og da spesielt nyhetsmediene, i større grad og på en annen måte enn andre norske ungdommer. Dette fordi de har en bredere kulturell bakgrunn, noe som sannsynligvis fører til økt interesse for det som skjer i verden og deres andre hjemland. Dette, sammen med en oppfatning om manglende forskning rundt innvandreres medievaner, var bakgrunnen for oppgavevalget der den overordna problemstillinga var å utforske fremmedkulturelle ungdommers medie- og nyhetsmedier og bakgrunnen for disse. Jeg valgte å bruke både kvantitativ og kvalitativ metode. En spørreundersøkelse med 38 norske og fremmedkulturelle respondenter, samt ti dybdeintervjuer av fremmedkulturelle, bekrefta stort sett antakelsen. De fremmedkulturelle har en bred tilgang på medier i hjemmet, alle har Internett, og tv sammen med Internett er de mest brukte mediekanalene. I gjennomsnitt bruker de ca 3-4 timer på medier hver dag, hvorav ca 2 på nett. De har generelt en bred nyhetsinteresse, og følger daglig med i nyhetsbildet, men til ulike tider. Denne informasjonen sammenfaller stort sett med nasjonale statistikker. De fremmedkulturelle anvender Internett i noe større grad enn de norske, da fortrinnsvis for kommunikasjon og informasjons/nyhetssøk, hjemme har de tilgang på utenlandske og hjemlige tv-kanaler, og de abonnerer og leser færre avispapirer enn de norske, noe som kompenseres med nettaviser. Elevene, både de norske og de fremmedkulturelle, begrunner mediebruken sin først og fremst med ønske om underholdning, men også informasjon og kommunikasjon, noe man kjenner igjen fra McQuail's kategorisering av hvilke behov media tilfredsstillter hos publikum. Mediebruken kan også tolkes ut ifra Cultural Studies, som tillegger kulturen og omgivelsene betydning når de fremmedkulturelle utdyper sin mediebruk med forventninger og krav fra skolen eller venner, eller som en (familiær) vane. Visse føler også at det er en plikt.

I nyhetssammenheng benytter de fremmedkulturelle seg av både norske og utenlandske tv-kanaler sammen Internett, og de sammenligner opplysningene fra de ulike kanalene for å etterprøve dem. Tv-en, og da særlig nyhetene, blir gjerne et sosialt samlingspunkt hjemme hos de fremmedkulturelle, og deres medievaner reflekterer ofte familiens vaner bortsett fra at ungdommene er mer på nett. Spørreundersøkelsene viste at de fremmedkulturelle i nyhetssammenheng stoler mest på tv, deretter kommer aviser og Internett likt ut, og tilliten fordeles likt mellom NRK og CNN. De norske derimot fordeler sin tillit mellom tv og aviser, og da spesifikt NRK. Dette var statistisk signifikante svar og understreker sammenhengen

mellom nyhetstillit og ens kulturelle bakgrunn. Selv om de fremmedkulturelle ser på norsk presse som objektiv og sann, synes de at innvandrere, og spesielt muslimer, ofte får en negativ vinkling i media, noe de opplever som en negativ stigmatisering. Medias tendens til å fremheve etnisitet i saker, samt ha en negativ vinkling av innvandrerrelaterte saker har blitt bekrefta av andre undersøkelser. På bakgrunn av dette, samt regjeringens mål om mediemangfold, har det blitt fremma flere forbedringstiltak; økt fokus på journalisters sakspresentasjoner i forhold til saksvinklinger, bruk av innvandrere som kilder, samt utdanning av flere fremmedkulturelle til journalistyrket. De norske opplever oftest norsk presse som sann og objektiv. Interessen for nyheter hos de fremmedkulturelle eskalerer i takt med eventuelle konflikter i deres opprinnelige hjemland. Pakistanerne er de som er minst opptatt av nyheter fra hjemlandet, og det er også de som føler seg mest norske. Dette kan sees i sammenheng med at de er andregenerasjons innvandrere med lengre historikk i Norge og derfor muligens mindre opptatt av Pakistan. Deres nyhetsinteresse for landet økte derimot da det i 2007/8 da landet kom i verdenspressens søkelys på grunn av sterk uro, noe som understreker sammenhengen mellom nyhetsinteressen og situasjonen i det opprinnelige hjemlandet. Ellers føler de fremmedkulturelle seg mer som flerkulturelle og tospråklige enn norske, dette som en følge av at de lever i diaspora; spredt fra sitt opprinnelige hjemland. Folk i diaspora utvikler ofte en dobbel identitet, og mediene blir et viktig redskap i å beholde og utvikle denne. Det faktum at man er flerkulturell er noe de fremmedkulturelle opplever som noe positivt, og mange ser på seg selv som mer innsiktsfulle og empatiske som følge av deres flerkulturelle bakgrunn. De er positivt innstilt og med høye ambisjoner for framtida når det kommer til yrkesvalg. Mediene, både de nasjonale og de globale, men spesielt Internett, verdsetter de høyt, og de tror medienes rolle vil øke i betydning framover.

Avslutningsvis kan man konkludere med at det i utgangspunktet er få forskjeller mellom norske og fremmedkulturelle ungdommer når det gjelder den generelle mediebruken; hvilke medietyper de bruker, hvor mye og hvorfor. Heller ikke innad i klassene var forskjellene betydelige, noe som innebærer at utvalget i undersøkelsen var representativt. Men det finnes også flere forskjeller. De fremmedkulturelle, som følge av deres kulturelle bakgrunn, har totalt sett et større nyhets- og informasjonsbehov. Dette gjenspeiler seg i deres nyhetsvaner der de benytter flere kilder for å kunne sammenligne denne informasjonen, og nyheter diskuteres blant familie og venner. Dette kan forklares med diaspora, der de fremmedkulturelle er opptatt av å følge med på hva som skjer i verden, og spesielt i deres opprinnelige hjemland, fordi de har en dobbel identitet. Deres bruk og behov for nyhetsmedier

kommer ikke klart fram hos alle i spørreundersøkelsen, men framstår under intervjuene som svært viktig. I så måte er det muligens et uttrykk for et subtilt behov og interesse. Medie- og nyhetsinteressen går på tvers av skoleprestasjoner og eventuelle språkbarrierer.

6.1 Veier videre

Oppgava har tatt for seg ulike aspekter innenfor fremmedkulturelle ungdommers medievaner og åpner således for flere veier videre. Ut ifra egeninteresse, ser jeg på det som svært interessant å kunne fulgt opp nyhetsbruken ytterligere ved å se på hvor mye tid de fremmedkulturelle spesifikt bruker på nyheter og da hvilke kanaler/kilder, og slik kunne sammenligna mer nøyaktig fordelinga mellom ulike kanaler. Selv om jeg har funnet flere funn og tendenser i mine undersøkelser, ville en ytterligere undersøkelse, enten av kvalitativ eller kvantitativ art, bydd på mer informasjon, noe som slik jeg ser det er sårt tiltrengt i denne globaliserte diasporaverden der vi er omgitt av nyhetsmedier på alle kanter uten at forskningen har tatt helt tak i fenomenet.

Litteraturliste

Barne og Likestillingsdepartementet (2001) Oppvekst med prislapp. *NOU 2001:6* [online] Tilgjengelig fra: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/NOUer/2001/NOU-2001-6.html?id=117575> [hentet 30.04.08]

Blom, S (2007) *Holdninger til innvandrere og innvandring 2007*. [online] Oslo: Statistisk Sentralbyrå. Tilgjengelig fra: http://www.ssb.no/emner/00/01/30/rapp_200744/rapp_200744.pdf [hentet 30.04.08]

Blomquist, L. (1982) *Massmedia för minoriteter*. Stockholm: Liberförlag

Byström, J. (1992) *Grundkurs i statistik*. Stockholm: Natur och kultur

Cappelen (2008) *Innvandring*. Caplex nettleksikon. [online] Tilgjengelig fra <http://www.caplex.no/Web/ArticleView.aspx?id=9801548> [hentet 30.04.08]

Christiansen, C. C. (2003) Tv-nyheder fra hjemlandet – Integration eller ghettoisering? I: T. Tufte, red. *Medierne, minoriteterne og det multikulturelle samfund. Skandinaviske perspektiver*. Göteborg: Nordicom, s 157-180

Eide, E (2006) Journalistikk og marginalisering: Bilder som fryser forskjeller – og bilder som blir borte. I: B. Lippe, red. *Medier, politikk og samfunn*. Oslo: J.W. Cappelens Forlag AS, s. 243-262

Ely, M. m.fl. (1993) *Kvalitativ metod i praktiken – cirklar inom cirklar*. Lund: Studentlitteratur

Ember, M., C.R. Ember & I. Skoggard (2005) *Encyclopedia of diasporas. Immigrant and refugee cultures around the world. Volume 1 – Overviews & topics*. New York: Springer Science and Business Media Inc

Fogt, A (2005) *Barn, unge og lokalaviser. Kan digitale løsninger og avis i skolen øke rekrutteringen av unge avislesere?* Paper til den 17. Nordiske Medieforskerkonferanse i Ålborg 2005 [online]. Oslo: Høgskolen i Oslo. Tilgjengelig fra: <http://home.hio.no/~annefogt/Paper%20til%20NMK2005.htm> [hentet 20.05.08]

Fogt, A (2006a) *Om ungdommers innvirkning i den digitale journalistikken – En indirekte flerkulturell påvirkning?* Et delprosjekt under Digitale medier i redaksjonell endring. Prosjektpresentasjon KIM-konferanse Finse 31. mai – 1. juni 2006. [online]. Oslo: Høgskolen i Oslo. Tilgjengelig fra: <http://www.hio.no/content/view/full/51301> [hentet 30.04.08]

Fogt, A (2006b) *Om Medieerfaringer og kulturell globalisering. Studenter og journalister med minoritetsbakgrunn gir innspill til utvikling av journalistikken.* [online]. Oslo: Høgskolen i Oslo. Tilgjengelig fra: <http://home.hio.no/~annefogt/Opp%20av%20skuffen%20280406.htm> [hentet 30.04.08]

Futsæter, K & T. Berstad (2005) *Mediebruk blant innvandrere.* Oslo: TNS Gallup

Gentikow, B (2005) *Hvordan utforsker man medieerfaringer? Kvalitativ metode.* Kristiansand: IJ-Forlaget AS

Gillespie, M. (2000) *Transnational communications and diaspora communities.* I: S. Cottle, red. *Ethnic minorities and the media.* Maidenhead/Philadelphia: Open university Press.

Hagen, I. (1993) *Den ambivalente sjåar – nyheitssjåing som plikt i folks kvardagsliv.* I: I. Hagen & K. Helland, red. *Verda på skjermen. Om nyheiter og fjernsyn.* Oslo: Det norske samlaget

Hagen, I (1998) *Medias publikum. Frå mottakar til brukar?* Oslo: Ad Notam Gyldendal

Havnaas, T. (2007) *Ordet innvandrer er foreldet.* Drammen: Drammens Tidende (papirutgava). 07.01.07

IMDI; Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (2006) *Integreringsbarometeret 2006. Om befolkningenes holdninger til integrerings- og mangfoldsspørsmål* [online] Oslo:

Kunnskapsdepartementet. Tilgjengelig fra

<http://www.imdi.no/upload/IMDI%20Integreringsbarometer%20internett.pdf>

[hentet 30.04.08]

Jahnsen, T (1997) *Nyheter og Internett*. Høit nr 2 / 1997 [online] Tilgjengelig fra:

http://www.it.hiof.no/prosjekter/hoit/html/nr2_97/nyheter_og_internett.html [hentet 30.04.08]

Karim, H. K. (2003) Mapping diasporic mediascapes. I: H.K. Karim, red. *The media of diaspora*. London / New York: Routledge Taylor and Francis group

Kivilcim, G. (1993) Eit framandt blick på Dagsrevyen – tilliten til norske fjernsynsnyheter hos ei gruppe tyrkiske innvandrere. I: I. Hagen & K. Helland, red. *Verda på skjermen. Om nyheter og fjernsyn*. Oslo: Det norske samlaget

Kopland, E. (2007) *Vil beholde innvandrere*. Drammen: Drammens Tidende (papirutgava). 08.01.07

Krogh, M & M.T. Leland (2003) Medievaner blant ungdom med innvandrerbakgrunn i Stavanger. En kvantitativ undersøkelse våren 2003. *Kandidatoppgave i journalistikk*. Stavanger: Høgskolen i Stavanger

Kultur og kirke departementet. (2001) *I ytringsfrihetens tjeneste. Mål og virkemidler i mediepolitikken*. [online]. Oslo: Kultur og Kirke departementet. Tilgjengelig fra:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kkd/dok/regpubl/stmeld/20002001/Stmeld-nr-57-2001-.html?id=195313&showdetailedtableofcontents=true> [hentet 30.04.08]

Kunnskapsdepartementet. (2003) *Innvandring*. [online]. Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Tilgjengelig fra: <http://odin.dep.no/archive/kdvedlegg/01/02/utkas026.pdf>. [hentet 24.10.03]

Lindstad, M & Ø. Fjeldstad (1999) *Pressen og de fremmede*. Kristiansand: IJ-Forlaget

Miles, H. (2005) *Al Jazeera. How Arab TV news challenged the world*. London: Abacus

Marselis, R. (2003) Diaspora-ungdom i dansk tv-dokumentarisme. Om transnasjonal identitet på de nasjonale kanaler. *Norske Medietidsskrift*, årgang 10, nr 2, s. 7-27

Naficy, H. (2003) Narrowcasting in diaspora: Middle Eastern television in Los Angeles. I: H.K. Karim, red. *The media of diaspora*. London / New York: Routledge Taylor and Francis group

NTNU (2007) *Medienes nyhetskriterier*. [online]. Trondheim: Kommunikasjon og formidling ved NTNU. Tilgjengelig fra:

http://www.ntnu.no/info/selvhelp/kap3_3_medienes_nyhetskriterier.htm [hentet 13.01.07]

Olstad, H (2000) Ungdoms forhold til nyhetsprogram på tv. En empirisk seerundersøkelse. *Hovedoppgave i pedagogikk*. Trondheim: NTNU

Oslo Fremskrittsparti, politisk utvalg, gruppe 2: Innvandring (1998) *Fremmedkulturell innvandring. Konsekvenser for miljøet i storbyer og tettsteder*. November 1998

Ottosen, R (2006) Fiendebilder i journalistikken. I: B. Lippe, red. *Medier, politikk og samfunn*. Oslo: J.W. Cappelens Forlag AS, s. 217-242

Pedersen, T & L. Herredsvela (2005) Ungdom og nyheter. Hvordan holder ungdom seg oppdatert på nyheter? *Bacheloroppgave i journalistikk*. Stavanger: Høgskolen i Stavanger

Rasmussen, T. (2002) *Nettmedier*. Bergen: Fagbokforlaget

Rasmussen, T. (2003) *Luhmann. Kommunikasjon, medier, samfunn*. Bergen: Fagbokforlaget

Rosengren, K.E. & P. Arvidson (2002) *Sociologisk metodik*. Malmö: Liber AB

Sand, G & K. Helland (1998) Bak TV-nyhetene. Produksjon og presentasjon i NRK og TV2. Bergen: Fagbokforlaget

Sarwa, S. (2007) *Hva skjer i Pakistan?* [online]. Oslo: X-plosive. Tilgjengelig fra http://www.x-plosiv.no/index.php?option=com_content&task=view&id=855&Itemid=1 [hentet 30.04.08]

Schwebs, T & H. Østbye (2007) *Media i samfunnet*. Oslo: Det norske samlaget

Sjöberg, U. (2002) *Screen Rites. A study of Swedish young people's use and meaning-making of screen based media in everyday life*. Lund: Dept of Sociology

Statistisk Sentralbyrå. (2008) *Befolkningsstatistikk. Innvandrerbefolkningen, 1. januar 2008* [online]. Oslo: Statistisk Sentralbyrå. Tilgjengelig fra: <http://www.ssb.no/emner/02/01/10/innvbef/> [Hentet 30.04.08]

Statistisk Sentralbyrå (2006) *Innvandrerbefolkningen flytter oftere til sentrale strøk*: [online]. Oslo: Statistisk Sentralbyrå. Tilgjengelig fra: <http://www.ssb.no/ssp/utg/200604/04/> [hentet 30.04.08]

Statistisk Sentralbyrå (2007) *Innvandrerbefolkningen*: [online]. Oslo: Statistisk Sentralbyrå. Tilgjengelig fra: <http://www.ssb.no/emner/02/01/10/innvbef/tab-2008-04-29-01.html> [hentet 30.04.08]

Statistisk Sentralbyrå (2007) *Innvandring og innvandrere*. [online]. Oslo: Statistisk Sentralbyrå. Tilgjengelig fra: <http://www.ssb.no/emner/00/00/10/innvandring/> [hentet 30.04.08]

Statistisk Sentralbyrå (2007) *Norsk mediebarometer*.: [online]. Oslo: Statistisk Sentralbyrå. Tilgjengelig fra: <http://www.ssb.no/emner/07/02/30/medie/sa96/oversikt.html> [hentet 30.04.08]

Syvertsen, T (2006) Målsettinger og virkemidler i mediepolitikken. I: B. Lippe, red. *Medier, politikk og samfunn*. Oslo: J.W. Cappelens Forlag AS, s. 84-109

Trost, J. (1993) *Kvalitative intervjuer*. Lund: Studentlitteratur

Waldahl, R., M. B. Andersen & H. Rønning (2002) *Nyheter først og fremst*. Oslo: Universitetsforlaget

Wiik, K (2001) Hvordan fremstilles etniske minoriteter i norske medier – bidrar denne fremstillingen til produksjon av stereotypier og diskriminering? *Semesteroppgave i utviklingsstudiet, mellomfag*. Oslo: Høgskolen i Oslo

Zayani, M, red (2005) *The Al-Jazeera phenomenon. Critical perspectives on new Arab media*. London: Pluto Press

Øia, T, A.S. Grødem & O. Krange (2006) Fattige innvandrerbarn. *NOVA Rapport 16/06* [online]. Tilgjengelig fra http://www.reassess.no/asset/2377/1/2377_1.pdf [hentet 30.04.08]

Øia, T & V. Vestel (2007) Møter i det flerkulturelle. *NOVA Rapport 21/07* [online]. Tilgjengelig fra: <http://www.nova.no/index.gan?id=16349&subid=0> [hentet 30.04.08]

Vedlegg 1

Følgende tabellers figurnavn henviser til figurer i oppgavedelen med samme tall. Bokstaven ”v” bak tallet viser til at tabellen/figuren finnes i vedleggsdelen. Figurtallene i oppgave og vedleggsdelen følger altså hverandre slavisk.

nasjonalitet

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid chile	1	2,6	2,6	2,6
eritrea	1	2,6	2,6	5,3
india	1	2,6	2,6	7,9
irak	1	2,6	2,6	10,5
iran	4	10,5	10,5	21,1
norge	24	63,2	63,2	84,2
pakistan	5	13,2	13,2	97,4
palestina	1	2,6	2,6	100,0
Total	38	100,0	100,0	

Figur 1v

norsk eller fremmedkulturell

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid norsk	24	63,2	63,2	63,2
fremmedkulturell	14	36,8	36,8	100,0
Total	38	100,0	100,0	

Figur 2v

norsk eller fremmedkulturell * medietilgang hjemme Crosstabulation

		Medietilgang hjemme				Total
		tv, video, dvd, internett, playstation, avis	tv dvd video internett	tv video dvd internett avis	tv dvd video internett playst	
norsk eller fremmedkulturell	Norsk fremmedkulturell	14	3	6	1	24
		6	3	2	3	14
Total		20	6	8	4	38

Figur 3v

Chi-Square Tests: norsk eller fremmedkulturell * medietilgang hjemme

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,834(a)	3	,280
Likelihood Ratio	3,768	3	,288
N of Valid Cases	38		

Figur 4v**Chi-Square Tests: norsk eller fremmedkulturell * mest daglig brukte medium**

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	5,553(a)	4	,235
Likelihood Ratio	7,483	4	,112
N of Valid Cases	38		

Figur 5v**Chi-Square Tests: norsk eller fremmedkulturell * total tid medier daglig**

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	,320(a)	3	,956
Likelihood Ratio	,316	3	,957
Linear-by-Linear Association	,068	1	,794
N of Valid Cases	38		

Figur 7v1

total tid på alle medier daglig

N	Valid	38
	Missing	0
Mean		3,58
Median		4,00
Mode		5
Percentiles	25	2,75
	50	4,00
	75	5,00

Figur 7v2**Chi-Square Tests: norsk eller fremmedkulturell * viktigste grunnen til mediebruk**

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4,951(a)	4	,292
Likelihood Ratio	5,856	4	,210
N of Valid Cases	38		

Figur 9v

i hvilken grad følger en med i nyhetsbildet?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid alltid	9	23,7	23,7	23,7
iblant/ av og til	11	28,9	28,9	52,6
regelmessig	18	47,4	47,4	100,0
Total	38	100,0	100,0	

Figur 10v1

Chi-Square Tests: eller fremmedkulturell * følger med i nyhetsbildet

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1,275(a)	2	,529
Likelihood Ratio	1,330	2	,514
N of Valid Cases	38		

Figur 10v2

Chi-Square Tests: eller fremmedkulturell * hvorfor følge med på nyheter

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,101(a)	5	,684
Likelihood Ratio	3,774	5	,582
N of Valid Cases	38		

Figur 11v

norsk eller fremmedkulturell * mest seriøse tv medium Crosstabulation

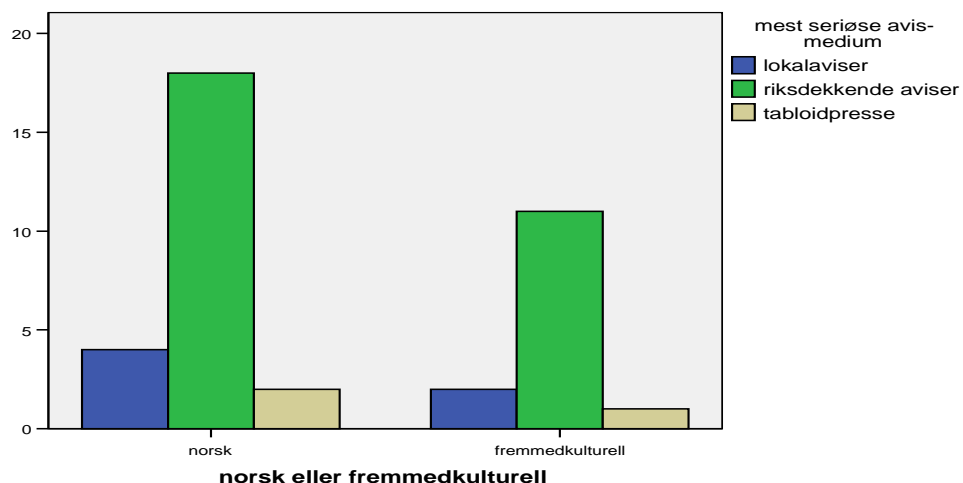
		mest seriøse tv medium			Total
		bbc	Cnn	nrk	
norsk eller fremmedkulturell	norsk	1	2	21	24
	fremmedkulturell	0	7	7	14
Total		1	9	28	38

Figur 12v1

Chi-Square Tests: norsk eller fremmedkulturell * mest seriøse tv medium

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	7,241(a)	3	,065
Likelihood Ratio	8,548	3	,036
N of Valid Cases	38		

Figur 12v2

Figur 13v1

norsk eller fremmedkulturell * mest seriøse tv medium Crosstabulation

		mest seriøse tv medium			Total
		bbc	Cnn	nrk	
norsk eller fremmedkulturell	norsk	1	2	21	24
	fremmedkulturell	0	7	7	14
Total		1	9	28	38

Figur 13v2

norsk eller fremmedkulturell * mest seriøse tv medium Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8,752(a)	2	,013
Likelihood Ratio	8,991	2	,011
N of Valid Cases	38		

Figur 13v3

norsk eller fremmedkulturell * i hvilken grad oppfatter du norsk presse som saklig, objektiv og sann?

		i hvilken grad oppfatter du norsk presse som saklig, objektiv og sann?			Total
		iblant avhengig av sak	oftest men ikke alltid	sjelden	
norsk eller fremmedkulturell	norsk	5	19	0	24
	fremmedkulturell	5	8	1	14
Total		10	27	1	38

Figur 14v1

Chi-Square Tests: norsk eller fremmedkulturell * i hvilken grad oppfatter du norsk presse som saklig, objektiv og sann?

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,062(a)	2	,216
Likelihood Ratio	3,338	2	,188
N of Valid Cases	38		

Figur 14v2

har du Internett hjemme?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ja	38	100,0	100,0	100,0

Figur 15v1

har du egen pc?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid deler i familien	22	57,9	57,9	57,9
Ja	16	42,1	42,1	100,0
Total	38	100,0	100,0	

Figur 15v2

norsk eller fremmedkulturell * har du egen pc? Crosstabulation

		har du egen pc?		Total
		deler i familien	ja	
norsk eller fremmedkulturell	norsk	15	9	24
	fremmedkulturell	7	7	14
Total		22	16	38

Figur 15v3

Chi-Square Tests: norsk eller fremmedkulturell * har du egen pc?

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	,567(b)	1	,452		
Continuity Correction(a)	,170	1	,680		
Likelihood Ratio	,565	1	,452		
Fisher's Exact Test				,510	,339
N of Valid Cases	38				

Figur 15v4

Chi-Square Tests: norsk eller fremmedkulturell * hvor ofte bruker du Internett?

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4,574(a)	4	,334
Likelihood Ratio	5,936	4	,204
N of Valid Cases	38		

Figur 16v

norsk eller fremmedkulturell * dalig tid du bruker på Internett Crosstabulation

		dalig tid du bruker på Internett					Total
		0-1 timer	1-2 timer	2-3 timer	3-4 timer	mer enn 4 timer	
norsk eller fremmedkulturell	norsk fremmedkulturell	13	5	3	2	1	24
		4	4	5	0	1	14
Total		17	9	8	2	2	38

Figur 17v1

Statistics

dalig tid du bruker på Internett

N	Valid	38
	Missing	0
Mean		2,03
Median		2,00
Mode		1
Percentiles	25	1,00
	50	2,00
	75	3,00

Figur 17v2

Chi-Square Tests: norsk eller fremmedkulturell * dalig tid du bruker på Internett

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	5,097(a)	4	,277
Likelihood Ratio	5,743	4	,219
Linear-by-Linear Association	1,083	1	,298
N of Valid Cases	38		

Figur 17v3

norsk eller fremmedkulturell : hovedårsaken til Internettbruk

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	svart flere alternativ feilaktig	2	5,3	5,3	5,3
	chatgrupper	13	34,2	34,2	39,5
	epost	11	28,9	28,9	68,4
	søke etter informasjon	6	15,8	15,8	84,2
	kopiere og laste ned materiale fra nettet	1	2,6	2,6	86,8
	nyhetsgrupper	1	2,6	2,6	89,5
	"hensiktsløs" surfing	3	7,9	7,9	97,4
	lage hjemmesider	1	2,6	2,6	100,0
	Total	38	100,0	100,0	

Figur 18v1

norsk eller fremmedkulturell * hovedårsaken til Internettbruk Crosstabulation

Count

		hovedårsaken til Internettbruk								Total
		svart flere alternativ feilaktig	chatgrupper	epost	søke etter informasjon	kopiere og laste ned materiale fra nettet	nyhetsgrupper	"hensiktsløs" surfing	lage hjemmesider	
norsk eller fremmedkulturell	norsk fremmedkulturell	2	7	7	4	1	0	3	0	24
		0	6	4	2	0	1	0	1	14
	Total	2	13	11	6	1	1	3	1	38

Figur 18v2

Chi-Square Tests: norsk eller fremmedkulturell : hovedårsaken til Intrenettbruk

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	7,446(a)	7	,384
Likelihood Ratio	10,013	7	,188
N of Valid Cases	38		

Figur 18v3

Medievaner

Vedlegg 2

1.

Kjønn Mann Kvinne

2.

Alder _____

3.

Kulturell bakgrunn _____

4.

Hvilke av følgende medier har du tilgang på hjemme? Flere kryss mulig

TV Video DVD Internett Playstation Avisabonnement

5.

Hvilket medium bruker du **mest** hver dag. Sett ett kryss

TV

Avis

Pc / Internett

Spillmedier

Telefon

Radio

Bøker/blader

6.

Hvor mye tid bruker du tilsammen **daglig** på alle disse mediene?

0-30 minutter

30-60 minutter

1-2 timer

2-3 timer

3-4 timer

4> timer

7.

Hva er den viktigste grunnen til at du bruker medier: (Ett alternativ!)

Underholdning

Nyheter

Informasjon og kunnskap

Kommunikasjon

Annet _____

8.

I hvilken grad følger du med i nyhetsbildet?

(Stort sett) alltid Ganske regelmessig Av og til Sjelden /Aldri

9.

Hvorfor følger du evt. med på nyhetene?

Eget ønske og interesse om å være oppdatert

Skolearbeidet krever det

Tidsfordriv

Familievane

Annet _____

10.

Hvilket medium oppfatter du som mest seriøst i nyhetssammenheng? Sett ETT kryss!

TV Radio Aviser Internett

11.

Hvilke medier oppfatter du som mest seriøse i følgende kategorier: (ETT kryss i hver a og b!)

a-Tv) NRK TV2 TVN TV3 BBC CNN

b-Aviser) Tabloidpressa Riksdekkende aviser Lokalaviser

12.

I hvilken grad oppfatter du norsk presse som saklig, objektiv og sannferdig?

Alltid Oftest, men ikke alltid Iblant, avhengig av sak Sjelden

13.

Har du egen pc?

Ja Vi har i familien som vi deler Har ikke pc

14.

Har dere Internett hjemme?

Ja Nei

15.

Hvor ofte bruker du Internett?

Daglig Nesten hver dag Noen dager i uka En sjelden gang

16.

Ca hvor lang tid bruker du da Internett daglig / i uka? (Ring rundt daglig **eller** i uka)

0-30 minutter

30-60 minutter

1-2 timer

2-3 timer

3-4 timer

4> timer

17.

Ranger hovedårsakene til din Internett-bruk ved å fylle i tall fra 1 til 8 der 1 er høyest:

E-post _____

Spill _____

Kopiere materiale fra nettet _____

Chatgrupper _____

Søke etter informasjon _____

Nyhetsgrupper _____

”Hensiktsløs” surfing _____

Lage hjemmesider _____

Annet? _____

Tusen takk for hjelpa ☺

Intervjuguide

Følgende intervjuguide er brukt i den kvalitative delen av undersøkelsen som grunnlag for de individuelle intervjuene av de fremmedkulturelle ungdommene. Guiden er kun veiledende i så måte at den angir sentrale emner og spørsmålsområder. Derfor vil de transkriberte intervjuene muligens se noe forskjellig ut til tross for at de mer eller mindre har samme innhold.

Medievaner – litt generelt

- Hvilke medier bruker du mest og minst
- Til hva, hvorfor
- Hvordan vil du definere et medium; gamle og nye medier
- Medienes plassering og stilling i hjemmet
- Sosialt nettverk
- Mediereguleringer; etablering og overholdelse (pos/neg)
- Kostnader for deg? Kjøp, abonnementer osv.
- Preferanser i forhold til sjanger og kjønn; noe som passer bedre for noen
- Brukskontekster; skole, fritid
- Er medier er viktige, hvorfor og evt. for hvem er medier viktigst?
- Framtidsvisjoner; verden med og uten medier

Nyheter

- Hvor ofte
- Hva: tv, Internett, radio
- Hvilke nyhetsprogram, kanal og klokkeslett
- Hvorfor: egen interesse, skoleplikt, andre gjør det
- Andre familiemedlemmers nyhetsvaner
- Enkelte områder som er mer interessant enn andre; innenriks, utenriks, sport, eget hjemland
- Hvordan opplever du norsk mediedekning; objektiv, selvoppofrende...
- Supplerer med "hjemlige" nyhetskanaler
- Skilnader norsk og hjemlig nyhetsdekning

Demografi og kulturell bakgrunn:

- Kjønn
- Alder
- Kulturell bakgrunn (nasjonalitet, språk)
- Religion
- Bosted
- Antall år i Norge, når kom du / foreldrene dine
- Foreldres sysselsetting (jobb + utdanning)
- Foreldres medievaner
- Familiemedlemmer
- Omgangskrets / Venner; norske, utenlandske
- Hva gjør du helst med vennene dine
- Ofte på besøk i ditt tidligere hjemland
- Interesser
- Framtidsplaner; utdanning, yrke)

Oppfølgende spørsmål til intervjuobjektene fra Pakistan (2008)

1. Følger du mer med på nyhetene nå enn hva du bruker til vanlig og evt. hvorfor?
2. Hvilke medier benytter du deg av?
3. Kan du si noe om hvor mye tid du bruker til nyheter daglig nå for tiden?
4. Følger du med alene eller sammen med andre?
5. I hvilken grad mener du norske nyheter følger konflikten i Pakistan?

Medievaner – litt generelt**Hvilke medier bruker du mest og minst**

Jeg bruker avis mest, kjøper dagbladet på vei til skolen og VG til å lese på vei hjem (latter). Åsså radio bruker jeg minst. Tv bare innimellom (.) når jeg ser at det er skjedd noe spesielt i avisa da vil jeg liksom ha mer informasjon så da ser jeg på tv.

Så da bruker du mediene til å holde deg oppdatert stort sett? Eller er det andre årsaker til at du bruker det?

Nei egentlig ikke. Eller jeg kan, hvis jeg kjeder meg, sette meg ned å se på tv (.), men det er stort sett for å få informasjon. Eller hvis du mener alt at tv programmer og sånn (.) eh.. Da ser jeg sånne (.) eller jeg liker å se komiske show. Mest da. Kommer an på hva som går (latter).

Hvordan vil du definere et medium

Det er noe som gir informasjon, underholdning. Ja, stort sett.

gamle og nye medier...

hmmm. Nye medier er ikke det de elektroniske? Og aviser er jo gammelt medium. Det er sånn jeg ser det i alle fall.

Hjemme hos deg, hvilken plass har mediene, hvor viktige er de?

Veldig viktig. Jeg er jo tross alt fra Palestina og er muslim så å holde seg oppdatert er viktig. Vi ser på arabiske kanaler (Al Jazeera). Det er stort sett det.

Så man kan si at mediene er et samlingspunkt I familien?

Ikke så mye et samlingspunkt liksom (.) men ehh, noen ganger så er det det.

Er alle i familien opptatt av å følge med?

Mmmm (bekreftende tone)

Er det, jeg antar at det ikke er det, men noen mediereguleringer

Ikke ser på og ser på? Jaa (.) eh, jeg vet ikke helt hva du mener men, liksom. Ting som er, som skal være sensurert for å si det sånn, Det ser vi ikke. Nei.

Dine medievaner, koster det deg noe?

Jeg vet ikke jeg. Jo antakelig. Jeg kjøper jo avisa. Så betaler hver måned for å ha forskjellige kanaler, sånne digitale, så vi kan se.

Hva med avisabonnement?

Ja, det er Aftenposten.

Hvordan oppfatter du medier i forhold til sjanger og kjønn; kan man se at det er visse medier som passer eller tiltrekker forskjellige bedre for noen. Gutter eller jenter...

Ja det er det jo. Som fotball og sånn. Jeg vet ikke. Det er sikkert generelt hvis det skiller noe. Jeg vet ikke, men det er (.) (knis) gutter som leser mye sport.

I familien din, er det stor forskjell på hva kvinner og menn ser på og bruker?

Når det gjelder generelle nyheter så er det det. Men la oss si at det er snakk om mobiltelefon, at det kommer på nyhetene eller noe sånt. Mora mi bryr seg ikke så mye om det. Og ikke Internett. Asså, det er snakk om alder, men ikke så mye med typer medier.

I forhold til andre typer medier som radio og tv er det ikke så mye forskjell.

Brukes mediene mest i forbindelse med skole eller fritid, hjemme?

Fritid hjemme.

Hvorfor mener du at medier er viktige, eller er de viktige?

De er viktige selvfølgelig fordi man må vite hva som skjer. Holde seg oppdaterte. Særlig for oss palestinere, at vi virkelig får vite hva som skjer i verden. Og Det er viktig at man har gode medier som ikke er partiske, for det er jo sånn propaganda. Så de viser oss liksom hva som skjer i virkeligheten.

Nyheter

Hvor ofte leser eller ser du på nyhetene?

Hver dag

Er det tv, Internett, radio..

Når jeg har sjekka avisa så sitter jeg antakeligvis på Internett og leser VG der, eller ser på tv. Dagsrevyen.

Så du bruker egentlig alle disse mediene på en måte at de kompletterer hverandre?

Hm (bekreftende)

Føler du at det er en skoleplikt, at de krever at du følger med?

Ikke det at de krever det, men det er et pluss, et pluss. Så du veit hva de snakker om.

Andre i familien din, har de samme nyhetsvaner som deg?

Ikke internett, men tv kanskje. Foreldra mine leser også aviser

Hvilke områder interesser deg mest; innenriks, utenriks, sport, eget hjemland

Jeg pleier egentlig, eller (.) det spør. Mest utenriks kanskje. Det som har med Palestina å gjøre. Jeg er opptatt av hva som skjer liksom. Og da må jeg følge med på arabiske nyheter også

Så du supplerer jevnlig med arabiske nyhetskanaler eller kanaler fra Palestina. Du ser på tv derfra..

Jeg ser på den arabiske nyhetskanalen Al Jazeera, du veit sikkert hvem det er. Den som viser alle Bin Laden sine videoer Den med rød stripe nederst.

Og så leser du også arabiske nyheter på Internett?

Hmm, ja det er klart.

Opplever du noen forskjeller i norsk og palestinsk nyhetsdekning?

Å ja! De norske mediene er litt mer forsiktige med hva de viser overfor (.) ta hensyn til folk som ikke klarer å se på ting, alvorlige og aggressive ting for eksempel. La oss si at det er for

alvorlig i Al Jazeera for eksempel, så viser de nesten alt, i hvert fall mer detaljer. Ikke alle selvfølgelig, men det er det som er viktig for det er mye informasjon som man nå ha for å forstå. La oss si at om det er så mye informasjon i norske aviser (viser ca 10 cm med hendene), så er det så mye i Al Jazeera viser ca 50 cm). For der er det litt mer saklig, eller ikke saklig, men flere detaljer. De viser nesten alt.

Hva er det de norske kutter ut?

Både der ene og det andre, asså (.) det kommer an på hvilken kanal du ser på. NRK er jo flinke for å si det rett ut. Saklige og viser det som er viktig. Både fra den ene siden og den andre siden. TV2 og sånn er litt mer sånn, hvordan skal jeg si det, (.), ikke så proffe.

Vi har allerede vært litt inne på det, men hvordan opplever du at norsk presse behandler nyheter fra Palestinaområdet? Er den bra?

Altså, det er forskjell fra kanal til kanal. For eksempel tabloidaviser tar med en del og (.) Aftenposten tar med mye. De er flinke til å fortelle allting, synes jeg. Men både NRK og TV2 er saklige. Som oftest får de med seg selve "storyen". Men det er forskjellig fra plass til plass.

Nyheter fra Palestina-området er mer detaljerte sier du, er de allikevel nyanserte og upartiske?

Dem kan bli partiske, hvis det som har skjedd (.), hvis man ser, ikke sant, eller, hva skal jeg si? Hvis, hvis det som har skjedd er alvorlig mot en side, for eksempel mot menneskerettighetene, så kan de bli partiske til den ene siden. For å vise hvorfor de andre gjorde det osv. Men ellers er de upartiske. Da prøver de å vise hva som skjedde og liksom "that's it".

Internett

Har dere Internett hjemme og evt. hva salgs oppkobling?

Ja, vi har bredbånd

Hva bruker du Internett først og fremst til? Hva slags stoff søker du helst etter?

Informasjon som oftest, også sjekker jeg mail. Leser litt "gossip" for å si det sånn (smiler). Spill kommer helt til slutt, når jeg ikke har noe annet å gjøre.

Så det er først og fremst en informasjonskanal, ikke så mye underholdning?

Ja, med mer

Kan du si noe om hvor ofte og hvor mye du er på Internett?

Kanskje jeg sitter en times tid på dataen, tre-fire ganger i uka. I underkant av en time om dagen sånn ca.

Når på døgnet; helg, dag, kveld osv.

Det er når jeg kommer fra skolen. For da føler jeg at det har skjedd ting som jeg ikke har fått med meg så da vil jeg helst se etter.

Søker du etter mye stoff om Palestina?

Ikke så mye, for men (.) det som skjer kommer jo i avisa.

Bruker familien din også Internett på samme måte?

Mmm, eller broren min litt mer. Alle søker etter informasjon. Mamma også.

Fremmedkulturell bakgrunn

Du er vokst opp i Norge, men har vært i Palestina..?

Nei, aldri. Libanon har jeg vært.

Kan du si litt om hva som skiller og sammenfaller det å være norsk og palestinsk? Føler du at det er noe som skiller dere?

Forskjeller? Ja vi, eller.. (.) jeg vet ikke. Vi har et luksusproblem vi som bor i Norge. Eller ikke luksusproblem, men vi har mye mer ting å velge mellom. Det er det det dreier seg om i mange tilfeller. For vi har Internett hjemme, og mobiltelefon og sånn. Det er liksom det.

Fungerer mediene på den måten at det representerer alle sider? Eller er det lettere å få det inntrykket når man bor i land som for eksempel Norge.

For eksempel i land som er krigsherja med borgerkrig, da prøver selvfølgelig nyhetene og mediene å få folket til å være på statens side. Da viser de bare sånn propaganda og sånn. For eksempel, irakerne, de fikk hele tiden vite at Saddam var slem og blablabla, og at de måtte gjøre motstand, og det får man ikke vite i mange land. Det blir annerledes i Norge. I Norge er Saddam slem.

Opplever du deg selv som norsk? Eller som flerkulturell?

Flerkulturell. Jeg snakker jo to språk men prater mest norsk hjemme.

Hva slags forhold har du til din opprinnelige kultur nå som du bor i Norge?

Jeg har vært i Libanon, og der er det stort sett som her

Tror du ditt mediebruk avviker fra nordmenns generelt?

Mitt mediebruk? (.) jeg vet ikke jeg. Jeg har jo tilgang til utenlandske kanaler, og jeg følger kanskje mer med

Sammenligner du arabiske og norske medier

Ja, hele tiden. Noen saker er mer partisk innstilt andre saker er mindre partiske. Hvis historiene avviker fra hverandre må jeg sammenligne, uansett hva det er. Deretter må jeg avgjøre selv hvordan jeg tror det henger sammen. Se på historien til hva som har skjedd, hvorfor det skjedde

Hvordan opplever du at norske medier omtaler Palestina-konflikten der nede?

Det som skjer kommer jo til å (.), ja, de rapporterer jo alltid noe. Men jeg synes det er bra og en riktig om tale oftest.

Hvilken rolle har Internett som global mediekilde

Det har en stor rolle egentlig. Åpner for mange muligheter. Man kan enkelt snakke sammen, se hverandre oftere, man kan spre informasjon. Og alt bare vokser liksom.

Har Internett for deg hatt en positiv innvirkning i forhold til kommunikasjon og informasjonsmulighetene?

Ja det har innvirka på en positiv måte ved at jeg vet mer om alt, men det som irriterer meg er når folk sitter foran dataen, så bare sitter de der i flere timer. Som broren min. Når han først setter seg der vil han aldri opp igjen. Ellers har jeg ikke mailkontakt med de i Palestina men vi treffes i Libanon

Demografi og kulturell bakgrunn:

- Kjønn M
- Alder 18
- Kulturell bakgrunn (nasjonalitet, språk) Palestina /arabisk
- Religion Muslim
- Bosted Grønland
- Antall år i Norge, når kom du / foreldrene dine? Jeg kom hit da jeg var fire år (1980)

- Foreldres sysselsetting (jobb + utdanning) Mamma jobber i kantine. Pappa jobber i Thailand på restaurant, de er skilt.

- Foreldres medievaner:
- Familiemedlemmer: 2 brødre
- Omgangskrets / Venner; norske, utenlandske: Det er forskjellig, liksom, det kommer an på personligheten selvfølgelig. Men det er begge deler
- Framtidsplaner; utdanning, yrke). Lederutdanning i militæret, deretter politihøyskolen

Mobiltelefonen – hva bruker du den mest til?

Mobiltelefon bruker jeg til å surfe på Internett, helst nyheter. Wap eller gprs kalles det vel. Da bruker jeg den når jeg ikke har tilgang på Internett eller når jeg kjeder meg, som på t-banen.

Koster det mye?

Nesten det samme som Internett. Kanskje ti-femten minutter for tre kroner

IN ¶

Medievaner – litt generelt

Hvilke medier bruker du mest og minst

Tv, Internett, aviser noen ganger (.) om morgenen. Ja, og mobiltelefon. Hm, i perioder, noen ganger, så leser jeg bøker. Ikke radio (avvisende).

Tv og mobil bruker jeg mest.

Hvorfor akkurat disse mediene?

Tv til underholdning, mobil til å ..venner å sånn

Hvordan vil du definere et medium?

Medium..(.) ?

som gamle og nye medier for eksempel, hva er det for deg?

Når jeg tenker på gamle medium så tenker jeg mer på avis og sånn, sånne seriøse medier. Nå har vel det blitt litt mer underholdning som tv, playstation, spill og Internett og alt. Så jeg tror (.) det har blitt mindre seriøst enn før i hvert fall

Hjemme hos deg, hvilken plass vil du si at mediene har? Er det noe spesielt medium som opptar familien, hva brukes mest...

Eh (.) nei.. Vel vi har jo to tv-er hjemme. Altså mamma sitter inne og ser på indisk tv programmer liksom mens vi ser på TV3, TVN og sånn. Vi ser veldig ofte på tv egentlig.

Så det er et samlingspunkt for familien?

Ja, vi samler oss der. Uten tvil.

Abonnerer dere på aviser?

Ja, Dagsavisa

Din mediebruk, koster det deg noe?

Ikke meg, nei. Jeg har, på mobilen har jeg abonnement, men det er mamma som betaler. Jeg jobber jo ikke så jeg kan ikke betale noe.

Hvis du tenker på den tradisjonelle oppdelinga når det gjelder kjønn og sjangere, er det noen medier som slik du ser det appellerer mer til enkelte?

Ja, gutter er mer interessert i spill, altså dataspill. Ellers er det ganske likt. I familien min bruker jeg kanskje Internett litt mer enn broren min. (.) Stort sett ser vi på det samme på tv, bare han kanskje ser litt mer sport.

I hvilke sammenheng bruker du mest medier?

På fritida

På hvilken måte kan du si at medier er viktige, eller er de det?

For å få informasjon, holde deg oppdatert på hva som skjer, holde kontakten med venner, og.. underholdning

Hvordan ville verden vært uten medier?

Hmmm, man er ikke så avhengig av mediene egentlig, men for jentene ville det vært mindre press tror jeg, mote og, hvordan man skal se ut og, som på tv og sånn. Da ville det ikke vært så ille liksom.

Så du mener at mediene har ført med seg en del negative konsekvenser?

Ja, motepress og så blir man liksom så lat av å sitte foran tv-en hele tida

Nyheter

Hvor ofte følger du med på nyhetene?

Jeg pleier å se på nyhetene på morgenen på NRK, men ikke så mye på kveldene. Så leser jeg avisa.

Hva med Internett?

Nei

Hvorfor følger du med på nyhetene?

Jeg føler at jeg må, ja som på skolen f eks så alle de jeg kjenner i alle fall de snakker veldig mye om nyheter og det som skjer, og hvis jeg ikke holder meg oppdatert så føler jeg at jeg ikke vet så mye. Hvis de for eksempel spør meg om det som kanskje skjedde i dag eh så bare eh neiii .. så føler man seg litt liten. Men det er for min egen del også, jeg vil jo vite hva som skjer

Deler familien dine nyhetsvaner?

Broren min i alle fall, leser mye aviser og ser mye på tekst-tv. Men har ser mer nyheter på tv mye mer enn det jeg gjør.

Hvilken kanal foretrekkes hjemme hos dere?

NRK helst, eller TV2. mamma ser som sagt mest på indiske programmer, vi har satellitt så vi får inn indiske kanaler.

Hvilke områder interesserer deg mest?

Utenriks egentlig. Jeg er ikke spesielt interessert i det som skjer i India, men heller alt det som skjer utafor Norge.

Hvordan opplever du norsk mediedekning?

Jeg synes det er sånn (.) de er jo objektive, men noen ganger i alle fall, så setter de liksom utlendinger i en bås. Og de vet jo liksom ikke hvordan det er å være.. ha innvandrerbakgrunn. Det er jo ikke bare deres feil heller for de er jo ikke fra et annet land. Det er kanskje litt vanskelig for dem å være objektive når de ikke vet alle sider av en sak.

I krigssituasjoner for eksempel så tror jeg de blir litt lett partiske. Fordi (.) det har mye med politikk og sånn å gjøre, og du må kanskje se på det litt kritisk noen ganger, sjekke flere kilder og sånn.

Bruker du noen nyhetskanaler fra India?

Nei. Jeg har vært mye i India, men vet ikke hvordan det fungerer der nede.

Så da blir det kanskje vanskelig for deg å si noe om forskjellene på norsk og indisk mediedekning?

Ja, jeg aner ikke jeg.

Internett

Har dere Internett hjemme?

Ja, bredbånd

Hva slags stoff er det du først og fremst søker etter på Internett?

Skolestoff, sånn til oppgaver som bilder og artikler og sånn. Og så sjekker jeg bare e-posten min.

Hvor mye/ofte er du på Internett?

Et par timer i uka kanskje, ikke mer. Helt tilfeldig når på døgnet. Alene.

Hender det at du søker etter stoff om din kulturelle bakgrunn?

Nei, nei

Hvordan sammenfaller familien og venners Internettvaner med dine?

I familien min så tror jeg at jeg er den som bruker mest Internett. Vennene mine er vel sånn ca som meg kanskje.

Fremmedkulturell bakgrunn

Kan du se noen skilnader mellom deg med indisk bakgrunn og en annen etnisk norsk?

Jeg tror ikke vi er opptatt av noe annet, men kanskje vi forstår andre kulturer litt bedre, som situasjoner. Vi har liksom mer sympati for folk i vanskelige situasjoner kanskje mer enn etniske norske. Fordi... jeg opplever mange ganger at vi reagerer helt annerledes enn de som er norske liksom fordi jeg har vokst opp med to kulturer

Hva slags forhold har du til den indiske kulturen?

Jeg kan jo indisk og vi snakker jo indisk hjemme. Men vi snakker også norsk. Jeg tror det er et ganske stort skille, eller vi skiller dem fra hverandre. Om vi skal på indisk fest har jeg indiske klær, da skifter jeg holdning, er mer høflig overfor de eldre og når jeg er i den norske kulturen så ... eller den indiske kulturen er mer familiekonsentrert og sånn. I den norske har jeg mer venner og egen interesser og sånn. De skiftene skjer automatisk, det er ikke noe jeg strever for

Er det verdifullt å kunne ha tilgang til for eksempel indiske mediekkanaler?

Nja, ikke for sånn unge tror jeg, men for sånn, altså for den generasjonen over oss. De inderne på min alder som jeg kjenner de ser ikke noe særlig på indiske kanaler. Men det hender at de gjør det når det kommer noen filmer eller noe. Det er nok mest eldre som ser på, damer. Det som vises handler jo mye om India og det som skjer der og de er jo oppvokst i India og synes det er kjekt å se på.

Hvordan opplever du at norske medier omtaler India?

Jeg har egentlig ikke hørt så veldig mye. Eller jeg, som, liksom, når jeg har sett reiseprogram om India for eksempel så visste ikke jeg at India var et så fattig land som det var. For jeg kommer fra Punjab og det er ikke så fattig og jeg har ikke reist så mye rundt, men når jeg ser sånne program om Sør-India for eksempel, Sør-India er jo veldig stort, så er det helt annerledes enn det jeg trodde det var. Det får meg til å skjønne at jeg vet egentlig ikke hva India er.

Hvilken rolle opplever du at mediene har som global mediekilde?

Det har en stor rolle (latter). Du kan jo få vite liksom alt om alt.

Mobiltelefon

Mye til bare å prate for vennene mine bor så langt unna meg. Vi sees ikke så ofte. Eller til å avtale møter. Mest prat, mindre sms.

Demografi og kulturell bakgrunn:

- Kjønn k
- Alder 17
- Kulturell bakgrunn (nasjonalitet, språk) Indisk
- Religion Sikisme
- Bosted Vestli
- Antall år i Norge: foreldrene kom på 70-tallet, født her
- Foreldres sysselsetting (jobb + utdanning) mamma er enke og jobber i barnehage
- Foreldres medievaner Indisk tv, telefon (mor)
- Familiemedlemmer 1 storebror og 1 storesøster
- Omgangskrets / Venner; norske, utenlandske blanding
- Hva gjør du helst med vennene dine? Bare henger sammen, prater
- Ofte på besøk i ditt tidligere hjemland 4-5 ganger
- Interesser danser
- Framtidsplaner; utdanning, yrke) Vet ikke

Medievaner – litt generelt

Hvilke medier bruker du mest og minst

Jeg bruker mest Internett, også leser jeg aviser om morgenen, Aftenposten. Ser ikke så mye på tv, mest Internett. Tv bare hvis det er noe spesielt; Valgkamp, sport eller en bra film da.

Er mobiltelefon et viktig medium for deg?

Ja, egentlig. Da er det lett å holde kontakt med folk, man kan ta kontakt uansett hvor man er.

Hvorfor bruker de ulike mediene?

Helst til å chatte, lese nyheter. Mest VG eller Dagbladet. Og så driver jeg lager hjemmesider og bruker pc til skolearbeid. Bare til hobby.

Hvordan vil du definere et medium?

Et medium? Eller.... Noe vanlig..

gamle og nye medier...

Ja si det. Nye er vel de som kommer nå, mens gamle er det som har vært. Kommer an på hvor lenge de har vart. På data og Internett er det lettere å komme med falske påstander og informasjon, for eksempel på din egen hjemmeside. Litt strengere mer aviser.

Hjemme hos deg, hvilken plass har mediene, hvor viktige er de?

Jeg tror for familien generelt er det nok tv-en, der hvor alle samler seg. Men jeg har min egen datamaskin så jeg sitter bare og bruker den når jeg har tid til det. Jeg bruker data til skolearbeid i tillegg så for å slippe å bruke den til lekser hele tiden så leser jeg litt aviser også. Så da har jeg ikke behov for å sitte og se på tv for da vet jeg allerede hva som har skjedd. Datamaskinen er egentlig pappa sin men jeg bruker den.

Dine medievaner, koster det deg noe?

Nei. Faren min gir meg kontantkort til mobilen. Alt annet betaler familien.

Hva med avisabonnement?

Aftenposten

Hvordan oppfatter du medier i forhold til sjanger og kjønn; kan man se at det er visse medier som passer eller tiltrekker forskjellige bedre for noen. Gutter eller jenter...

Jeg vet ikke, nå er det bare gutter i familien min (latter). Kanskje gutter er mer interessert i sport enn jenter men jeg vet ikke om det fortsatt er sånn eller bare noe vi tror.. Jeg er mest interessert i idrett og sport. (.) jeg driver med Taekwondo og det står ikke mye om det i avisene så da er det bra å ha Internett.

Hvorfor mener du at medier er viktige, eller er de viktige?

Det er viktig å holde seg oppdater, vite hva som skjer rundt omkring. Ikke bare det som skjer der du bor og i Norge. Greit å vite hva som skjer i utlandet også.

Selv om vi bor i forskjellige land har vi tilgang på mediene gjennom Internett.

Nyheter

Hvor ofte leser eller ser du på nyhetene?

Hver dag. Jeg driver jo med lekser hver dag og da må man være oppdatert. Helst på Internett. Der kommer det noe nytt hele tiden og man kan lese alt fra CNN til lokale aviser.

Ser du også på tv-produksjoner på Internett?

Nettavisar mest

Føler du at det er en skoleplikt, at de krever at du følger med?

Egen interesse. Vi prater ikke alltid så mye om nyheter da, men jeg synes det er greit å vite hva som skjer. Hvis ikke det skjer noe spesielt da, da snakker vi om det på skolen. Som for eksempel 11.sept. Bare såne ting man snakker om, ellers er det ikke så mye, men jeg synes det er greit å vite.

Andre i familien din, har de samme nyhetsvaner som deg?

Foreldra mine da, de pleier å se på såne vietnamesiske kanaler, det er kanskje en av grunnene til at jeg ikke ser så mye på tv. For jeg orker ikke se på det. Jeg vet ikke om de følger så mye med på nyhetene der. For Vietnam er kommunistisk ikke sant, så det er ganske mye propaganda i nyhetene. Så da ser de heller på nyhetene på TV2 når det er nyheter der, eller NRK. Men de følger en del med på nyheter i tv og i aviser og sånt.

Hvilke områder interesser deg mest; innenriks, utenriks, sport, eget hjemland

Det er vel egentlig alt sammen. Innenriks, utenriks og sport er vel det jeg følger mest med på. Alt det andre bryr jeg meg ikke om, hvis ikke det er noen interessante bilder da. Men det er så mye som ikke er interessant for meg men kanskje for andre da.

Hvordan opplever du norsk presse og norsk mediedekning?

Jeg synes de tar litt side. Altså når man skriver om en sak skal man helst holde seg saklig da. At man tar de fakta man har og så skriver man om det. Men jeg synes at norsk presse er litt sånn at de passer på at de ikke skriver noe feil så de ikke fornærmer en part. Sånn som det som skjer i Israel, jeg synes de er litt for mye på Israel sin side. Jeg synes at det skal være rettferdig og jeg synes ikke norsk presse er rettferdig alltid, ikke i den saken i alle fall.

Er det forskjell på de ulike medietypene?

Det er egentlig det samme som går igjen, synes ikke det er så stor forskjell. Men om du mener det som skrives så liker jeg bedre å lese Aftenposten enn for eksempel VG. VG er litt mer underholdende mens Aftenposten er mer seriøs da. Det er mange ting som er unødvendige å ta opp også, som sladder og sånn. Og privatlivet til folk. Men jeg leser det jo jeg også...

Hender det at du supplerer med nyheter fra Vietnam?

Jaja, det gjør jeg hele tiden, jeg synes det er viktig. Selv om jeg er født i Norge så er foreldrene mine fra Vietnam og jeg føler meg ikke norsk liksom, så da er det viktig å være oppdatert. Men på nettet må man passe på hvor man får nyhetene fra også da. For eksempel det som kommer fra Statene er det ganske selektivt. Og det som skrives i vietnamesisk presse er også sensurert, folk kan bli bura inne for å si det de mener.

Jeg har noen faste mediekkanaler som jeg bruker for å skaffe meg et rett nyhetsbilde. Når jeg ikke bor i Vietnam er det heller ikke lett å vite hva som faktisk skjer, men vi har slektninger og venner som vi også har kontakt med. Og er det noe du leser eller som du lurer på er det bare å spørre dem. Selv om det ikke er sikkert at de vet det heller...

Opplever du noen forskjeller i norsk og vietnamesisk nyhetsdekning?

Sensuren

Hvordan opplever du at norsk presse omtaler nyheter fra Vietnam? Er den bra?

Jeg vet ikke jeg. Synes ikke at de er noe negative egentlig. Men det er ikke så ofte at man omtaler noe fra Vietnam i norsk presse, kun hvis det har skjedd noe spesielt. For eksempel SARS el. Men det er greit synes jeg. Man skal ikke ta opp noe om ikke det har betydning for omverdenen. Men det har jo SARS..

Hvordan opplever du norsk presse i forhold til omtale av innvandrere?

Jeg synes ikke de er negative, stort sett saklige. Det er verre hvordan politikerne takler sånt, det liker jeg mindre. Avisene skriver stort sett bare om ting som har skjedd

Internett

Har dere Internett hjemme og evt. hva salgs oppkobling?

Ja, bredbånd

Hva bruker du Internett først og fremst til? Hva slags stoff søker du helst etter?

Kommunikasjon, til å chatte med venner og sånt. Taekwondo-stoff.

Kan du si noe om hvor ofte og hvor mye du er på Internett?

Rundt 2-3 timer om dagen de dagene jeg ikke trener. Når jeg trener har oftest ikke tid til å være på nettet.

Når på døgnet; helg, dag, kveld osv.

Mest når jeg kommer hjem fra skolen

Søker du etter mye stoff om Vietnam?

Egentlig mest nyheter. Om det ikke er noe spesielt som jeg må finne ut pga skolen.

Sammenfaller dine og familiens medievaner?

Bare jeg som bruker datamaskin. De ser mest på tv. Om jeg leser noe interessant på nettet om Vietnam så roper jeg på faren min så han kan komme å lese. Ellers så leser de Aftenposten.

Fremmedkulturell bakgrunn

Du er vokst opp i Norge?

Ja, jeg er født her.

Kan du si litt om hva som skiller og sammenfaller det å være norsk og vietnamesisk?

Føler du at det er noe som skiller dere?

Jeg tror egentlig ikke det. Bare at jeg føler at jeg har en fot i to land, og da vil man følge med på hva som skjer

Opplever du deg selv som norsk? Eller som flerkulturell?

Tospråklig. Jeg tror ikke jeg kommer til å føle meg som bare norsk. Ikke så lenge jeg prater et annet språk hjemme.

Hva slags forhold har du til din opprinnelige kultur nå som du bor i Norge?

For å si det sånn. Jeg er vietnameser fordi om vi hadde bodd her eller der hadde vi hatt akkurat de samme tradisjonene, men fordi vi bor her har vi fått mer norsk kultur i tillegg. Som 17.mai og sånn, vi har familieselskap da også. Så vi har ikke mista noe ved å bo her, tvert imot. Kulturene integreres liksom.

Tror du ditt mediebruk avviker fra nordmenns generelt?

Tror ikke det. Bort sett fra at jeg leser mer om mitt andre hjemland.

Sammenligner du vietnamesiske og norske medier

De tar ikke opp no særlig utenriksnyheter så der kan jeg ikke sammenligne noe. Men de avisene jeg leser har oss som målgruppe, som bor i utlandet. Og vi er mest interessert i hva som skjer i selve Vietnam. Så det kan komme av det. Men jeg tror faktisk ikke vietnamesiske nyhetskilder skriver så mye om det som skjer i verden uansett. Skjer det noe i Vietnam forsøker jeg selvsagt å finne info om det, men den er jo som sagt veldig sensurert.

Har Internett for deg hatt en positiv innvirkning i forhold til kommunikasjon og informasjonsmulighetene?

Ja, har ikke så mye familie der, men fetteren min har jeg mye kontakt med.

Demografi og kulturell bakgrunn:

- Kjønn M
- Alder 18
- Kulturell bakgrunn (nasjonalitet, språk) Vietnamesisk
- Religion Katolikk
- Bosted Holmlia
- Antall år i Norge, når kom du / foreldrene dine? De kom hit i starten på 80-tallet
- Foreldres sysselsetting (jobb + utdanning) Mamma jobber i barnehage. Pappa er håndverker.
- Foreldres medievaner: mest tv, både norsk og men vietnamesisk mest. Og avislesing
- Familiemedlemmer: 3 søsken
- Interesser: kampsport, venner
- Omgangskrets / Venner; norske, utenlandske: begge deler
- Framtidsplaner; utdanning, yrke). Jeg vet ikke, men jeg har mest lyst til å studere markedsføring på BI, men det koster så mye penger. Jeg har fått brev fra forsvaret også, men det blir sannsynligvis markedsføring

Medievaner – litt generelt

Hvilke medier bruker du mest og minst

Mest er tv og Internett og minst det er radio. Jeg leser litt bøker. Også mobiltelefon veldig mye.

Årsaker til at du bruker mediene?

Det er veldig mye underholdning. Og se på nyheter. Og til skolearbeid, alt mulig egentlig. Og få kunnskap.

Hvordan vil du definere et medium

Jeg vet ikke.

gamle og nye medier...

Kanskje bøker og aviser er gamle medier.. (tenker)

Hjemme hos deg, hvilken plass har mediene, hvor viktige er de?

De spiller en stor rolle for vi ser på tv hele tiden og leser aviser. Også er på pc

Er alle i familien opptatt av å følge med?

Ja, kanskje.

Dine medievaner, koster det deg noe?

Jo jeg kjøper avis noen ganger. Eller bøker. Mobiltelefon betaler jeg sjøl.

Hva med avisabonnement?

Ja, Aftenposten. Og så kjøper vi VG eller Dagbladet ofte.

Hvordan oppfatter du medier i forhold til sjanger og kjønn; kan man se at det er visse medier som passer eller tiltrekker forskjellige bedre for noen. Gutter eller jenter...

Generelt mener du? Det er veldig forskjellig men gutter ser gjerne mer action og spenning tror jeg mens jenter kanskje ikke gjør det. Så snakker jenter mer i telefonen

Brukes mediene mest i forbindelse med skole eller fritid, hjemme?

Fritid hjemme.

Hvorfor mener du at medier er viktige, eller er de viktige?

Det er viktig for da får man alltid vite hva som skjer, medier er rundt oss hele tiden. De er viktige for alle.

Åssen rolle tror du mediene kommer til å ha i framtida?

Enda større rolle tror jeg

Nyheter

Hvor ofte leser eller ser du på nyhetene?

Om dagen? To-tre ganger om dagen sikkert. Gjennom papiraviser og nettaviser. Ikke like ofte gjennom tv, da er det litt forskjellig hvilke kanaler jeg ser på.

Hvorfor følger du med på nyhetene?

For å følge med på hva som skjer i stedet for å være helt uoppdatert. Også pleier de å si på skolen at vi burde følge med men de krever det ikke.

Diskuterer dere venner imellom det som skjer på nyhetene?

Ja, ofte

Andre i familien din, har de samme nyhetsvaner som deg?

De bruker mer tv og avis og mindre Internett.

Hvilke områder interesser deg mest; innenriks, utenriks, sport?

Utenriks. Og litt innenriks og sport. Men ikke såper.

Hvordan opplever du norsk mediedekning?

Jeg tror de oppfyller (.) nyhetskravene. De velger ut saker og de undersøker sakene nøye nok. Men iblant tar de opp mange saker som ikke angår oss i samfunnet, sånn underholdning, som ikke kan hjelpe oss.

Bruker du noen chilenske nyhetskanaler?

Ja, vi har TVChile via parabol. Så ser vi på nyheter på nettet og leser nettaviser

Opplever du noen forskjeller i norsk og chilensk mediedekning?

Det er jeg ikke helt sikker på, har ikke tenkt så mye på det. Kanskje at de chilenske nyhetene er mer nyheter, ikke så mye om kjendiser og sånn. Mere utenriks. Veldig lite underholdning.

Hvordan opplever du at norsk presse omtaler nyheter fra Chile?

Veldig få ganger og da har det gjerne vært en liten notis i en avis, kort. Det er sant det som skrives men de går ikke i dybden og sier ikke noe om hvorfor..

Internett

Har dere Internett hjemme og evt. hva salgs oppkobling?

Ja, bredbånd

Hva bruker du Internett først og fremst til? Hva slags stoff søker du helst etter?

Kommer an på om foreldra mine er hjemme (latter). Men som vanlig går jeg først på VG og ser om det har skjedd noe nytt, så surfer jeg litt der. Ellers gjør jeg alt mulig rart, bare surfer. Sitter foran pc-en bare for å finne ut av ulike ting. Og så leser jeg om Chile også. Så chatter jeg med venner og bruker chatteprogram til å snakke med venner om skolearbeid eller noe annet. Hvis jeg chatter med noen i Chile er det mest moren min og broren min. Iblant spiller jeg litt, men det var mest før.

Kan du si noe om hvor ofte og hvor mye du er på Internett?

Forskjellig, kanskje 2-4 timer hver dag

Når på døgnet; helg, dag, kveld osv.

Helst på kveldstid

Søker du etter mye stoff om Chile?

Ikke så mye, bare hvis noe spesielt har skjedd. Da søker jeg mer. . Vanligvis er det det samme som skjer hver dag, like mange ran, like mange kræsjer, det går oftest i det samme hver dag så det må være noe spesielt om jeg skal søke opp ekstra informasjon om noe

Bruker familien din også Internett på samme måte?

Faren min bruker mye til å holde kontakt med de i Chile og til å lese nyheter

Fremmedkulturell bakgrunn**Du er vokst opp i Norge..?**

Nei, jeg kom hit for fem og et halvt år siden

Kan du si litt om hva som skiller og sammenfaller det å være norsk og chilensk? Føler du at det er noe som skiller dere?

Jeg vet ikke, det kan være hva som helst. Jeg føler at jeg fra Chile er mer åpen og tør å si hva jeg mener med en gang. Her er det å spørre en person om noe det samme som å mase nesten. V har mer respekt for eldre, sier De og Dem. Her i Norge føler jeg meg frekk selv om jeg ikke er det.

Opplever du deg selv som norsk? Eller som flerkulturell?

Flerkulturell. Jeg snakker jo to språk men prater mest norsk hjemme.

Hva slags forhold har du til din opprinnelige kultur nå som du bor i Norge?

Jeg skjønner litt og litt fordi hjemme har jeg stemor og hun er norsk. Så hjemme går det meste på norsk, norsk tv og sånn. Norsk generelt. Venna mine er jo norske, eller de er først i Norge. Kjæresten min er norsk. Men jeg har en onkel og tante og søskenbarn fra Chile og de bor i Nittedal. Så de ser jeg kanskje en gang i måneden. Faren min snakker jeg spansk med og så forsøker jeg som sagt å følge med på nyhetene der for å holde det gående. (.) Vi feirer sjelden chilenske nasjonale høytidsdager for de er ofte midt i uka. Kanskje vi har middag helga etter for eksempel.

Tror du ditt mediebruk avviker fra nordmenns generelt?

Nei, det tror jeg ikke, forhåpentligvis

I hvilken grad er det viktig for deg å ha tilgang til chilenske medier?

Naturligvis viktig.

Sammenligner du chilenske og norske medier

Ja, det hender. Særlig hvis det har skjedd noe spesielt. Det som skjer i Irak for eksempel.

Opplever du at dekningen er den samme?

Det kommer an på, men jeg synes ofte Chile gjør det bedre. De kommer mye mer inn på de... de dekker den bedre. De er ganske nøye, gir den minste detaljer, går mer inn på alt som skjer og historien. For eksempel i Irak-krigen jeg føler at jeg fikk mer informasjon fra Chile. Jeg fikk mye informasjon her også, men ikke så veldig mye

Hvilken rolle har Internett som global mediekilde

Stor rolle. Du får kontakt med mennesker på Internett og du kan lettere søke informasjon om alt mulig enn å slå på tv for eksempel. Den er alltid der.

Demografi og kulturell bakgrunn:

- Kjønn M
- Alder 19
- Kulturell bakgrunn (nasjonalitet, språk) chilensk
- Religion: katolsk
- Bosted Ellingsrud
- Antall år i Norge, når kom du / foreldrene dine? Jeg kom hit for snart seks år siden fordi pappa bodde her. Savner mamma men trives her. Tilbake et par ganger.
- Foreldres sysselsetting (jobb + utdanning) Pappa er elektriker
- Interesser: Fotball
- Fars medievaner: Internett, tv, avis
- Familiemedlemmer: 2 brødre
- Omgangskrets / Venner; norske, utenlandske: Mest norske
- Framtidsplaner; utdanning, yrke). Jeg vil prøve å bli siviløkonom

Mobiltelefonen – hva bruker du den mest til?

Ringe og sende sms. Og litt bilder

PK1 †

Medievaner – litt generelt

Hvilke medier bruker du mest og minst

TV og Internett bruker jeg mest. Og avis så klart. Radio og avis i papir minst. Leser bare aviser på nettet. Ikke bøker. Også mobiltelefon da.

Hvilke medier bruker du til hva?

Internett bruker jeg mest for å lese nettaviser. Også forskjellige ting, laste ned musikk og sånn. Tv er jo underholdning og sport. Det er ikke så mye mer

Hvordan vil du definere et medium

Noe som gir deg informasjon på en eller annen måte. Formidler et eller annet. Jeg vet ikke jeg..

gamle og nye medier...?

Ja nye er Internett og nye ting, mens gamle er sikkert radio og kanskje ting som er eldre. Som man brukte før i tida.

Hjemme hos deg, hvilken plass har mediene, hvor viktige er de?

Tv brukes jo mest, det er jo sikkert det viktigste. Så andre plass er det Internett. Kan være at vi leser aviser også, men nesten aldri radio i alle fall.

Dine medievaner, koster det deg noe?

Ja, det gjør jo det. Månedsavgift på Internett og tv, men det betaler foreldra mine. Mobilen betaler jeg sjøl.

Hva med avisabonnement?

Nei. Vi gjorde det før, men ikke nå. Aftenposten da.

Hvordan oppfatter du medier i forhold til sjanger og kjønn; kan man se at det er visse medier som passer eller tiltrekker forskjellige bedre for noen. Gutter eller jenter...

Ja det er det jo. Som fotball og sånn. Jeg vet ikke. Det er sikkert generelt hvis det skiller noe. Jeg vet ikke, men det er (.) (knis) gutter som leser mye sport.

Brukes mediene mest i forbindelse med skole eller fritid, hjemme?

Fritid hjemme.

Hvorfor mener du at medier er viktige, eller er de viktige?

De er jo viktige. Det er jo der man får informasjon om det som skjer. Nyheter og sånn. Det er viktig

For hvem?

Tror det er for folk som er over 25års alderen. De er nok mer interessert i hva som skjer.

Åssen rolle ser du for deg at mediene kommer til å ha i framtida?

Mer makt enn det de har nå. Jeg tror det blir sånn at det blir flere spesielle grupper som bestemmer hva som skal sendes, mer enn nå. Nå når vi får informasjon er det alltid lagt fram sånn at vi får begge sider av saken. Jeg tror det blir mindre av det. De blir mer partiske. Fordi jeg synes vi begynner å se litt av det nå allerede. Personlig synes jeg vi ser det særlig i USA nå og jeg tror mange vil følge dem.

Nyheter

Hvor ofte leser eller ser du på nyhetene?

Det blir sånn tilfeldig egentlig, sånn annenhver dag. Da blir det TV2. Jeg liker oppsettet deres, NRK blir litt sånn gammeldags og TVNorge er kjedelige. Det er mest moren min som pleier å se på dagsrevyen.

Er det tv, Internett, radio..

Nettavisen leser jeg hver dag, men radio bruker jeg aldri.

Hvorfor følger du med på nyhetsbildet?

Av egen interesse. For å vite hva som skjer. Vi diskuterer litt blant venner også men ikke så mye.

Andre i familien din, har de samme nyhetsvaner som deg?

Moren min ser mest på nyheter. Hun ser på alt da, norsk, CNN, BBC, og på en egen pakistansk kanal. Eller det er hele familien. Kanskje søsknene min litt mindre, bare sånn innimellom.

Hvilke områder interesserer deg mest; innenriks, utenriks, sport, eget hjemland

Aller mest er det jo sport da. Ellers er det utenriksnyheter.

Hvordan opplever du norsk mediedekning?

Jeg synes det er bedre enn for eksempel i forhold til USA. Jeg har jo vært der og sett åssen det er. Men jeg synes det er bra nok egentlig, helt greit. Men det er litt forskjellig, for eksempel er jeg interessert i Midtøsten og der synes jeg de klarer å vise flere sider av saken. Selv om mange mener at de er partiske synes jeg ikke det. Men andre ganger, for eksempel når de har om innvandrere er de mer partiske. De skriver ofte litt negativt da. Men jeg kan på en måte også forstå dem også.

Følger du med på pakistanske nyheter?

Jeg bruker ikke det, men foreldra mine gjør det hele tida. Både på nettet og på tv. Det finnes mange nettsider, både på urdu, engelsk og norsk, men jeg følger ikke så mye med, bare hvis det har skjedd noe spesielt. Men jeg tror pakistanske medier er litt partiske når det gjelder saker om landet sitt. Man er alltid mer kritiske til andre. Det ser man spesielt om man sammenligner indiske og pakistanske nyhetsomtaler. Indiske er mye mer negative om Pakistan en seg selv.

Vi har allerede vært litt inne på det, men hvordan opplever du at norsk presse behandler nyheter fra Pakistan? Er den bra?

Jeg synes jo de er veldig negative til saker som angår Pakistan da. I hvert fall hvis man leser alle nyheter om Pakistan. Akkurat nå er det jo om han presidenten som forsøker å få bort alle

terrorister, al Qaida og sånn. Man allikevel får Pakistan negativ omtale selv om de forsøker gjøre bra arbeid da. Selv om han har mange mot seg i det han gjør, får drapsforsøk mot seg og sånn. Han støtter jo USA i terrorkrigen men allikevel får han negativ omtale her. Samme hva de gjør. I forhold til India for eksempel, når de har prøvesprenginger og sånn. Det bryr man seg mindre om.

Jeg synes, jeg tror, at dette er spesielt et fenomen retta mot oss pakistanere. Kanskje fordi vi er den største minoriteten her i Norge. Og det er en av grunnene til at de har så mye negativitet retta mot oss. Ikke for at de føler seg trua, mer sånn at det selger på en måte. Man er opptatt av hva som skjer med pakistanere. Liksom fått et negativt stempel som må forsterkes gjennom mediene.

Internett

Har dere Internett hjemme og evt. Hva salgs oppkobling?

Ja, vi har bredbånd

Hva bruker du Internett først og fremst til? Hva slags stoff søker du helst etter?

Mest etter musikk egentlig.

Kan du si noe om hvor ofte og hvor mye du er på Internett?

Det er forskjellig. I helgene er det ganske mye, ellers så (...) ca 2-3 timer om dagen, spesielt på helgene

Søker du etter mye stoff om Pakistan?

Nei, ikke mye

Bruker familien din også Internett på samme måte?

Ja. Men jeg bruker mer chat og spill, kommunikasjon. Og andre ting som musikk og film og underholdning.

Fremmedkulturell bakgrunn

Du er vokst opp i Norge?

Ja. Foreldra mine kom på 70-tallet.

Kan du si litt om hva som skiller og sammenfaller det å være norsk og pakistansk? Føler du at det er noe som skiller dere?

Du blir jo, det er jo egentlig forskjell, det blir litt annerledes. Selvfølgelig så føler du deg helt annerledes enn om du er norsk. Jeg vet ikke, det er så vanskelig å forklare. Jeg føler kanskje at jeg har mer innsikt og forståelse enn andre når det kommer til det som skjer i verden, fordi jeg er både norsk og pakistansk liksom. Jeg får vite mer, flere sider av konflikter, når man har for eksempel pakistanske foreldre, fordi de kan fortelle og har opplevd mye, pluss at du har vært der selv. Du får på en måte et mer ordentlig måte enn det som fremstilles i mediene, flere sider av saker.

Opplever du deg selv som norsk? Eller som flerkulturell?

Tospråklig, både som norsk og pakistansk. Det er viktigere hvordan andre ser på meg enn åssen jeg ser på meg selv. Jeg vil at andre skal se på meg som en norsk pakistaner men som har kunnskap på lik linje med nordmenn generelt.

Tror du ditt mediebruk avviker fra nordmenns generelt?

Nei, tror ikke det. For jeg er ganske vanlig

Sammenligner du pakistanske og norske medier

Nei, bruker ikke det. Ser ikke så mye på pakistanske nyheter, bare om det har skjedd noe spesielt.

I hvilken grad er det viktig å kunne ha tilgang på pakistanske medier?

Ja, det er jo det. Jeg synes det er viktig da. Men det er mest for underholdning for min del. Men foreldrene mine har stor glede av det, så hvorfor ikke ha det liksom?.. Lettere å holde seg oppdatert på det som skjer der også.

Hvilken rolle har Internett som global mediekilde

Hmm, det er jo viktig at de ikke finner på noe som ikke er sant. Men jeg vet ikke, det blir jo akkurat som tv. De har jo en viktig rolle liksom. Blir ikke noe annerledes selv om det er Internett.

Demografi og kulturell bakgrunn:

- Kjønn M
- Alder 19
- Kulturell bakgrunn (nasjonalitet, språk) Pakistansk
- Religion Muslim
- Bosted Torshov
- Antall år i Norge, når kom du / foreldrene dine? Vokst opp her. Vært i Pakistan fem ganger.
- Foreldres sysselsetting (jobb + utdanning) mamma psykiatrisk sykepleier, pappa er pensjonist
- Interesser: sport, fotball, filmer,
- Familiemedlemmer: 2 yngre søsken
- Omgangskrets / Venner; norske, utenlandske: På barne- og ungdomsskolen gikk jeg bare med norske og hadde bare norske venner. Men etter at jeg begynte på videregående har det blitt motsatt på en måte. Jeg hadde litt kontakt med de norske i klassen min i første klasse, men de siste to åra har jeg kun hatt kontakt med de pakistanske eller utenlandske. Det er sikkert en grunn til at det har blitt sånn men jeg vet ikke hvorfor. Men det er vanskelig å få kontakt med de norske nå synes jeg.
- Framtidsplaner; utdanning, yrke). Jeg er ikke helt sikker, har en del interesser men har ikke bestemt meg

Mobiltelefonen – hva bruker du den mest til?

Kontantkort. Tror jeg ringer og sender sms like mye. Dette er min femte.

Oppfølgingsspørsmål 2008

1. Følger du mer med på nyhetene nå enn hva du bruker til vanlig og evt. Hvorfor?

I det siste har jeg fulgt med på nyhetene hele tida. Jeg har mange venner og slektninger i Pakistan og er bekymra for dem. Det blir mer enn jeg pleier

2. Hvilke medier benytter du deg av?

Alle ulike tv-kanaler både norske og CNN og BBC. Og Al Jazeera. Jeg er mye på nettet også

3. Kan du si noe om hvor mye tid du bruker til nyheter daglig nå for tiden?

Noen timer ca, avhengig av jobben

4. Følger du med alene eller sammen med andre?

På kveldene samles vi gjerne hele familien foran tv-en, men jeg har egen tv og data på rommet så jeg følger med selv der også

5. I hvilken grad mener du norske nyheter følger konflikten i Pakistan?

Den får stor oppmerksomhet synes jeg, kanskje fordi det er så mange pakistanere i Norge. Det virker som om de tar en del parti for Benazir Bhutto men det er greit synes jeg. Så lenge det ikke blir altfor tydelig.

PK2 †

Medievaner – litt generelt

Hvilke medier bruker du mest og minst

Mest og minst.. eh Tv og dvd er det som er mest i alle fall. Og radio er det som er minst.

Hva med Internett, mobiltelefon..

Jo, det er også... det blir det også mye av. I alle fall mobil
Ikke så mye bøker, eller litt, men ikke som de andre mediene.

Til hva bruker du mediene?

For eksempel telefon til å sende tekstmeldinger, Internett da bruker jeg til skolearbeid og litt mail og laste ned musikk. Og dvd er til film, og tv bare vanlig. Det som går.

Hvordan vil du definere et medium

Definere et medium, den er veldig stor i hvert fall. Alle vet hva medium eller hva media er, og det er ingen som ikke vet eller sier at de ikke vet hva det er...

gamle og nye medier... Formening om det

Jeg vet ikke om du kan definere det spørsmålet enda mer eller..

(jeg gir ulike mediealternativer til intervjuobjektet)

Gamle blir mest det som har vært i mange år. Radioen er gammel og man kan si at bøker er gammel, og Internett er ny og digitale tv-er og digitale kameraer. Det er vel de nye. De har bedre kvalitet nå enn før. Mer utvikla seg.

Nå kan man sende email som går kjempefort mens før måtte man sende brev og kanskje vente i flere dager. Jeg har jo slektninger i utlandet så hvis jeg skal sende en brev så går det en-to uker. Skal jeg sende en email tar det kanskje to minutter så har de den. Da kan jeg sende bilder og alt personlige saker til dem.

Hjemme hos deg, hvilken plass har mediene, hvor viktige er de?

Hjemme hos meg, ja, nyheter er de som er mest viktige fordi via nyhetene får vi vite hva som skjer rundt. Vi har jo to forskjellige kanaler, norske og utenlandske. Så da vet vi både hva som skjer her og hva som skjer i vårt eget hjemland. Så det er bra. Vi er informert. Tv er viktig, særlig når det gjelder nyheter. Vi er jo flere brødre og vi ser filmer. Men om det har skjedd noe så er det via tv-en eller via nyhetene får vi vite det. SÅ tv og dvd, det er mest. Mest tv.

Internett bruker dere det?

Ganske mye faktisk. Kanskje de mindre søsken til mest skolearbeid, og det gjør jeg også, ellers blir det brukt til msn som du kanskje vet om for å holde kontakt med venner og slektninger i utlandet og på fritiden. Da har man i alle fall noe å gjøre i fritiden via Internett.

Chatting..

Mest i Norge, Det er ikke bare i Pakistan, jeg har jo slektninger i hele verden. Italia, Amerika, England. Akkurat mest som jeg chatter blir Norge for da har jeg alle mine venner og bekjente her, og det er det. For tiden passer ikke og kanskje de i England ikke har tid og jeg er på nettet og da kan vi i alle fall avtale. Så det er det.

Hva med avisabonnement?

Ja, det gjør vi. Da har vi aftenposten.

Må du betale for dine medietjenester?

Ja jeg må visst det. Jeg må betale eh Internett og så har jeg da tv, årsavgiften, lisens, også det er det foreløpig. Så er det avisene da. Vi alle sammen jobber så det er egentlig familien. Vi betaler like. Mine penger er foreldra mine sine penger, det er samla liksom.

Hvordan oppfatter du medier i forhold til sjanger og kjønn; kan man se at det er visse medier som passer eller tiltrekker forskjellige bedre for noen. Gutter eller jenter...

Man kan jo si nesten alt, det er liksom for eksempel vi har ikke noe sånt hjemme. Men når det kommer noe på tv som ikke er bra å se for hele familie så kutter vi tv-en, hvis det er kysseener for eksempel. Det er noe som vi ikke ser hjemme sammen med familien, da er det bare å skifte kanal. Ellers så går det greit. Litt sånn nakenhet respekterer vi ikke. Action er mer ok, da tenker jeg på filmer. Krig i virkeligheten da hender at man får sympati, og det er det som skjer. Alle får det. Når man ser barn skriker og folk dør og gråter. Da får man sympati

Hvorfor mener du at medier er viktige, eller er de viktige?

De er ganske viktige for det er de som gir oss all informasjon, all den kunnskapen som vi har rundt om i verden, og det er (.) uten dem så ville vi være uten kunnskap, bare ha lokalkunnskap for eksempel, Det er i hvert fall bra at vi har utenriksnyheter, alt sånn som skjer rundt om i verden.

Nyheter

Hvor ofte leser eller ser du på nyhetene?

Kveldsnyhetene. Jeg jobber jo så da hender det at jeg kan se. Men det er bare en gang om dagen, for eksempel når jeg kommer hjem. Ellers er faren min han som følger mest med på nyhetene i Norge. Og moren min er den som følger mest med på nyhetene når det gjelder ute ..eller i pakistan. Fordi det er vel litt mer tilgjengelig for henne, eller litt mer forståelsesfull for henne å se på sin egen kanal enn å se på den norske. Så akkurat foreldra mine er dem som ser mest kan man si

Hvilke nyheter?

Det er avhengig av hvilken tid det er på, eh det er halvtimes mellomrom mellom NRK og TV2 og den jeg ser mest er NRK. Det er den som er mest sett hos oss.

Er det grunn til at den prioriteres?

Ja, faren min, og det er kanskje den som har vært lenge på markedet kan man si, litt mer tillitsfull enn TV2, men jeg har ikke noe imot TV2 så hvis det ikke det er nyheter på NRK så ser jeg på TV2. Spiller ingen rolle hvilken jeg ser på, men akkurat på det miljøet hjemme er det NRK med en gang liksom

Nyheter på radio, nettaviser?

Hvis jeg hører radio blir det p4 og sånne musikk-kanaler. Eller blir det sånne værmeldinger og trafikkmeldinger når jeg kommer på skolen om morgningen. Da er jeg informert hvor det er kø og hvor det ikke er kø, hvor det er luker og ikke luker og sånt.

Internett er som jeg sa bare søke kunnskap, snakke med venner og sånt.

Lester du nettaviser?

Ja da blir det mest VG og nettavisen. De har mye mer om kultur og innvandrere og sånt. Eller det blir mest VG, så kommer nettavisen, så de andre.

Hvorfor følger du med på nyhetene?

Hvorfor? Det er da for å være obs på hva som skjer.

Forutsetning for skolearbeidet, diskusjoner blant venner osv.?

Hvis jeg ikke har fulgt med på nyhetene og venna mine sier så du hva som skjedde på nyhetene, det som skjedde i Irak for eksempel, da sitter jeg der som en spørsmålstegn og vet ikke hva de snakker om. Da uttrykker de sine meninger og da sitter jeg der i et hjørne og uten å ha min egen mening er. For da har jeg ikke sett på tv. Man føler seg litt utafør da når resten av folka og gjengen har fått med seg alt, ikke sant. Da ser du deg selv som dum. Da tror du at du ikke vet nok, ikke nok som de andre

Du jobber?

Ja, hos faren min. Han eier. Jeg evt. ikke om du har hørt om pizzabaronen, og jeg er en av sønnene hans. Har du hørt om Khalid Hussein? Han som har skrevet boka pakkis. Faren min er broren hans. Så han jobber der. Vi har en sånn familiebedrift kan man si. Jeg jobber i sentralbordet. Eller jeg kan være pizzabud eller noe sånt. Jeg er sånn altmuligmann, men blir mest sentralbord, foreløpig. Blir sånn ved siden av studiene, har jo ikke fast stilling. Så etter videregående blir det mer konsentrert på høyskoleutdanning enn det jobben er.

Andre i familien din, har de samme nyhetsvaner som deg?

Jeg har jo mindre søsken som for eksempel lillebror som har barne-tv, for det meste. Så er det en lillesøster midt i mellom. Hu kan godt se både norske og pakistanske nyheter, det samme med meg og broren min. men han ser mest på norske da. Fordi ser vi bare pakistanske så får vi bare vite hva som skjer i Pakistan og ikke her. Vi må jo vite hva som skjer rundt omkring. Det er det.

Hvilke områder interesser deg mest; innenriks, utenriks, sport, eget hjemland

Enkelte områder. Som ikke interessere meg er sportsnyhetene. Det bryr jeg meg ikke om. Også det blir da innenriks og utenriks som jeg interesserer meg mest for, spesielt utenriks.

Hvordan opplever du norsk mediedekning?

Jeg synes de er bra jeg. Jeg synes de er helt uavhengige, de er ikke bundet av noe. Så de har sine egne meninger enn det som andre media har. Noen ganger kan medier som pakistanske nyheter kan være litt sensurerte. Men det er ikke de norske. Jeg har god tillit til norske medier. De er troverdige.

Sensurerte pakistanske medier?

Hvis for eksempel presidenten har talt og han har sagt noe spesielt ikke sant, så hører vi ikke fra han sier, bare referat liksom, nyhetsrapport. Sånn enkelte ganger. Hvis for eksempel Kjell Magne har sagt noe her så hører vi det hva han selv har sagt. Det er det som er forskjellen på sannheten og usannheten. Det jeg tenker da er at det kan jo være at presidenten har sagt noe helt annet enn det nyhetsrapporten sier. Her får vi vite selve basisen

Vi har allerede vært litt inne på det, men hvordan opplever du at norsk presse behandler nyheter fra Pakistan?

Ska vi se, jo vi har ikke så mye... pakistanske nyheter har mest sann da innenriks og politikken deres også, men vanligvis som det er i Norge så har de ikke så stor dekning ute i verden. Derfor er det forskjell på mediene i Norge og Pakistan.

Hvilke forskjeller?

I Norge, noen ganger det som blir sagt på tv og i nyhetene om innvandremiljøer er ikke sant. For eksempel det var nettopp en dokumentar som gikk om "ghettoskolen", og mye av det som ble sagt var kanskje sant, men hvis det har skjedd noe virkelig så blir alltid innvandrerne fremheva og får mer søkelys enn det nordmenn får. For eksempel hvis en mann har drept kona si så blir det ikke så mye oppslag, men hvis en utlending har drept kona si så da er det et innvandrerproblem. Så det blir misforståelser og det er dumt. Da blir det, da tenker man hva er det som er feil her og hvorfor er det alltid innvandrere som får skylda for alt. Det har du sikkert sett selv også. En pakistaner blir alltid mer omtalt enn det nordmannen blir om han gjør noe. Blir syndebukk. Skulle ønske det var litt mer rettferdig for... Media kan jo ødelegge en persons liv.

Føler du at enkelte saker får mye oppslag?

Enkelte ødelegger for mange. Fåfall av oss går ut og lager faenskap da går det utover resten. De som gjør det bra får det vanskeligere. Hvis jeg skal søke jobb, ser man mer på norske søknader enn innvandrernes. En kompis skrev norsk navn da fikk han jobb. Hadde han skrevet det pakistanske navnet sitt hadde han ikke fått den. Diskriminering. For folk forbinder oss med at vi er kriminelle fordi de har hørt det i media. Det er bare at fåfall som er dumme og de sitter bak lås og slå, ikke sant. Men det går ut over de som lever i samfunnet. Som et klaseskille mellom nordmenn og innvandrere. Mange har vanskelig for å kommunisere med hverandre og unngår hverandre. Det er frykt, og det skaper misforståelser.

Opplever du at norsk mediedekning er negativ også i forhold til andre minoritetsgrupper?

Jeg tror det bare er pakistanere. Når jeg tenker blir det kanskje mest om religion kanskje, og muslimer er de som blir mest omtalt. Ikke bare pakistanere men også iranere, irakere eller hva det måtte være. For eksempel ikke så mye hvor du kommer fra men mer religion kanskje. Så det er det jeg tenker mest på. Ikke et spesielt folkeslag men mest religionen deres. Ofte blir pakistanere omtalt men ikke så mye som muslimer. Pakistanere er jo muslimer og iranere er muslimer og alle er jo muslimer kan man si. Så det er mest dem som blir omtalt.

Er dette et resultat av hvordan Norge ønsker at mediedekningen skal være eller er det reporterens valg av saker og vinklinger?

Det er reportasjene

Internett

Har dere Internett hjemme og evt. hva salgs oppkobling?

Ja, vi har bredbånd

Hva bruker du Internett først og fremst til? Hva slags stoff søker du helst etter?

Musikk, også hvis jeg skal leke litt så blir det programmer, musikk, fire bilder og sånn.

Kan du si noe om hvor ofte og hvor mye du er på Internett?

Sånn helt personlig er det ca tre-fire timer i uka. For jeg jobber jo ved siden av skolen og de hjemme er mye mer aktive enn meg på nettet. Og Internett bruker jeg mye til skolearbeid og slik også. Så har vi jo en pakistansk portalside, vet ikke om du har hørt om den, "desi.no". De har jo sånne linker til nettaviser, det er jo litt mer informasjonsfullt. Når det gjelder internett og pakistanere er det særlig sida desi som er flerkulturell. Den har forum der du chatter, fine folk med samme problemer og sånt.

Søker du etter informasjon om Pakistan utover det du får vite fra desi?

Nei

Fremmedkulturell bakgrunn

Hva skiller og sammenfaller mellom det å være norsk vs. pakistansk?

Selv ser jeg på meg selv som norsk-pakistaner, men når jeg går rundt i samfunnet blir jeg alltid sett på som en pakistaner, ikke sant. Det er noen fåtall som har ødelagt for oss og vi får det enda vanskeligere å bygge oss opp igjen. Da blir det vanskeligere å integrere oss og når vi selv forsøker å integrere oss møter vi store vanskeligheter. I enkelte tilfeller gir vi oss.

Hva slags forhold har du til den pakistanske kulturen når du bor i Norge?

Det er jo hjemme først og fremst. Eller, jeg har jo venner som er pakistanere og venner som er nordmenn, så den pakistanske kulturen er den som er mest gjeldende kan man si, for den har jeg hjemme. Har jeg noe viktig å snakke om er pakistanere mer forståelsesfull. Nordmenn er også helt greie, frisinna til andre mennesker. Kan snakke om alt, men pakistanere vi er litt mer følsomme. Kan liksom ikke snakke like lett om alt med alle eller har like meninger om alt. Lettere oss pakistanere imellom.

Tror du ditt mediebruk avviker fra nordmenn generelt?

Eh, nei, jeg tror ikke det fordi vi bor i et land som er fullt dekket av mediene, og vi leser jo samme aviser og sånn og da får vi den samme kunnskapen. Bare jeg for eksempel vet mer om det som skjer i Pakistan

Hvilken rolle mener du Internett har som global mediekilde?

Det er bra, du får all informasjon via tastetrykk, vet alt hva som skjer uansett hvor du er. Hadde jeg vært i Pakistan nå og skulle hatt informasjon om verden ville jeg for eksempel søkt på norske og pakistanske sider. Ikke noe annet. For de er troverdige så da ville jeg ikke gått på CNN eller andre store nyhetsportaler, heller gått til norske mediene. Jeg er jo født og oppvokst her så de er mer troverdige for meg.

Hender det at sammenligner norske og pakistanske medier?

Litt, man får jo ulike syn på saker. For eksempel terrorbildet, da gir pakistanske og norske medier ulike syn på Osama Bin Laden. Dessuten omtales det mer her enn der, det er det som er forskjellen faktisk. Men terroren blir jo omtalt i alle medier i hele verden, bare på litt forskjellige måter.

Demografi og kulturell bakgrunn:

- Kjønn M
- Alder 18
- Kulturell bakgrunn (nasjonalitet, språk) Pakistansk
- Religion Muslim
- Bosted Bjørndalen
- Antall år i Norge, når kom du / foreldrene dine? Vokst opp i Norge, faren kom da han var 16 år som arbeidssøkende og er fullt ut integrert i Norge og snakker flytende norsk. Han misforstår ikke det som sies i mediene og er et godt bilde på åssen jeg vil være.
- Foreldres sysselsetting (jobb + utdanning) Far eier pizzabaronen, mor hjemme
- I Pakistan ca hver t 5 år
- Interesser: være med venner, trene, skole
- Familiemedlemmer: 3 søsken, alle yngre
- Omgangskrets / Venner; norske, utenlandske: Det er begge deler
- Framtidsplaner; utdanning, yrke). Siviløkonom, militæret først

Spillmedier

Liten interesse nå, mest når jeg var liten. Lillebroren min spiller litt, men ikke jeg. Verken data eller playstation

Oppfølgingsspørsmål 2008

1. Følger du mer med på nyhetene nå enn hva du bruker til vanlig og evt. hvorfor?

Jeg følger med på nyhetene hver dag, ofte flere ganger. Det er en viktig det som skjer i Pakistan nå, jeg håper at alt roer seg snart

2. Hvilke medier benytter du deg av?

Alt. Tv, Internett og aviser

3. Kan du si noe om hvor mye tid du bruker til nyheter daglig nå for tiden?

Kanskje 1-2 timer hver dag

4. Følger du med alene eller sammen med andre?

Mest sammen med venner og familien. Vi diskuterer mye sammen

5. I hvilken grad mener du norske nyheter følger konflikten i Pakistan?

Mye.

IQ †

Medievaner – litt generelt

Hvilke medier bruker du mest og minst?

Eh, Tv og internett bruker jeg mest, minst blir da radio. Jeg bruker også mobiltelefon mye. Jeg pleier å skimlese litt igjennom nettaviser, VG og Dagbladet, bare for å holde meg oppdatert. Jeg leser ikke bøker.

Hvorfor bruker du disse mediene?

Internett er for å søke kunnskap og informasjon. Tv for nyheter. Mobil for å holde kontakt med venner og familie.

Hvordan vil du definere et medium

Det er all slags kommunikasjonsmiddel. Det kan være tv, Internett, mobil...

Gamle og nye medier?

Hm. Nye medier vil være mobil og Internett, de er ganske nye nå. Gamle vil være aviser tror jeg. Kanskje Internett er mindre seriøst.

Hjemme hos deg, hvilken plass har mediene, hvor viktige er de?

Eh, det er tv.

Kan man si at mediene er et samlingspunkt I familien?

Ja (nikker)

Dine medievaner, koster det deg noe?

Telefon ja, men ikke noe annet. Det betaler mamma. Vi har kabel-tv.

Hva med avisabonnement?

Aftenposten før men ikke nå lenger. Leser heller på Internett

Hvordan oppfatter du medier i forhold til sjanger og kjønn; kan man se at det er visse medier som passer eller tiltrekker forskjellige bedre for noen. Gutter eller jenter...

Vet ikke helt.. Såpeserier kan være mest jenter, gutter ser mer sport.

Brukes mediene mest i forbindelse med skole eller fritid, hjemme?

Begge deler, men mest fritida

Hvorfor mener du at medier er viktige, eller er de viktige?

Ja de er viktige. Medier blir sett på som den fjerde statsmakt her i landet så de har veldig stor innflytelse på samfunnet. Jeg synes det er veldig viktig. For å få informasjon

Hvilken rolle ser du for deg ta mediene kommer til å ha?

Enda større rolle, hele tida. De kommer til å dominere verden liksom. Bestemme hva som skjer nesten

Nyheter

Hvor ofte leser eller ser du på nyhetene?

Jeg prøver å holde meg oppdatert mest mulig så det blir nesten hver dag.

Er det tv, Internett, radio..

Det blir TV2 og NRK. Hvis jeg bare vil vite litt kort hva som har skjedd så velger jeg TV2, men hvis jeg vil vite litt mer om noe som har skjedd så velger jeg NRK. De går liksom litt mer i dybden. NRK er mer seriøse synes jeg. Jeg leser litt nettaviser også, men ikke radio.

Bruker du mediene på en måte at de kompletterer hverandre?

Det blir uavhengig bare, hva som passer best for meg

Hvorfor følger du med på nyhetene?

Det er veldig viktig for å vite hva som skjer i verden. Jeg kommer fra Irak og i det siste har det vært veldig mye om Irak på tv så derfor er det ekstra viktig for meg å følge med på hva som skjer i hjemlandet mitt. Iblant krever også skolen at jeg er oppdatert.

Andre i familien din, har de samme nyhetsvaner som deg?

Ja pappa siden han er journalist ikke sant. Men ikke mamma, hun pleier ikke se på så mye nyheter.

Hvilke områder interesser deg mest; innenriks, utenriks, sport, eget hjemland

Det blir utenriks.

Hvordan opplever du norsk presse og norsk mediedekning?

De prøver å være nøytrale, men noen ganger opplever jeg at de er veldig ensidig og veldig kritiske til innvandrere selv om de har universitetsbakgrunn. Jeg opplever det sånn i alle fall. Kanskje av uvitenhet. I Israel og Palestina-saken, der er de veldig ensidige.

Når du ser nyheter på norsk tv, supplerer du med andre nyhetskanaler fra andre land?

Ja, for det er veldig veldig stor forskjell mellom norsk og irakisk mediedekning. Jeg ser på Al Jazeera, det viser store forskjeller. De viser flere sider og er mer nøytrale føler jeg i hvert fall. Norske medier mister litt helheten og mangler detaljer. Al Jazeera har mer informasjon. Mye er også feil her, for eksempel når en åndelig leder blir omtalt som terrorist.

Internett

Har dere Internett hjemme og evt. hva salgs oppkobling?

Ja, vi har bredbånd tror jeg.

Hva bruker du Internett først og fremst til? Hva slags stoff søker du helst etter?

Det meste er vel skolearbeid. Sånn generell surfing, email, den må jeg sjekke nesten hver dag.

Kan du si noe om hvor ofte og hvor mye du er på Internett?

Jeg er ganske ofte på Internett, hver dag nesten. Ca to timer hver dag tipper jeg.

Når på døgnet; helg, dag, kveld osv.

Tilfeldig, når jeg ikke har noe å gjøre eller trenger å finne noe informasjon om et eller annet emne.

Søker du etter mye stoff om Irak?

Nei, ikke utenom det jeg leser i aviser.

Bruker familien din også Internett på samme måte?

Ja, søsknene mine er like som meg, venner også.

Fremmedkulturell bakgrunn

Du er vokst opp i Norge

Ja men født i Irak. Jeg kom hit da jeg var 2 år. Jeg har aldri vært tilbake fordi det er så utrygt.

Kan du si litt om hva som skiller og sammenfaller det å være norsk og irakisk? Føler du at det er noe som skiller dere?

Jeg vet ikke, det er så vanskelig. Det er selvfølgelig kulturforskjeller. Jeg synes det er veldig vanskelig for jeg har engelsk og fransk, og i tillegg arabisk og norsk. Vi prater arabisk hjemme, men det er vanskelig for det

Opplever du deg selv som norsk? Eller som flerkulturell?

Flerkulturell. Og flerkulturell, men mest arabisk hjemme.

Hva slags forhold har du til din opprinnelige kultur nå som du bor i Norge?

Jeg har godt forhold for å si det sånn. Jeg kjenner kulturen og respekterer den

Tror du ditt mediebruk avviker fra nordmenns generelt?

Det vet jeg ikke. Jeg bruker kanskje mer tid på medier ettersom jeg forsøker følge med på nyhetene på flere kanaler og i flere land.

Sammenligner du arabiske og norske medier og nyheter? Hva skiller evt. dem?

Ja. Jeg føler at norsk media er veldig ensidig

Hvordan opplever du at norske medier omtaler Irak?

De er informerte, ikke spesielt negative

Hvilken rolle har Internett som global mediekilde, integrering?

Jeg får innblikk i flere lands kulturer og nyheter

Har Internett for deg hatt en positiv innvirkning i forhold til kommunikasjon og informasjonsmulighetene?

Det har veldig stor innvirkning. Jeg kan kommunisere og prate med venner som ikke bor her i Norge. Både folk jeg kjenner og som jeg blir kjent med på nettet.

Demografi og kulturell bakgrunn:

- Kjønn K
- Alder 17
- Kulturell bakgrunn (nasjonalitet, språk) Irak /arabisk
- Religion Muslim
- Bosted Holmlia
- Antall år i Norge, når kom du / foreldrene dine? Jeg kom hit da jeg var to år)
- Foreldres sysselsetting (jobb + utdanning) Mamma har tatt norskkurs. Men nå er hun ferdig med det og er hjemme. Pappa er journalist, freelancer
- Foreldres medievaner: Bare pappa, han følger med på aviser og tv og Internett. Vi har 3 pc-er og 2 tv-er hjemme så det ikke skal bli krangling.
- Interesser: svømming, basket
- Familiemedlemmer: 3 søstre, 2 brødre
- Omgangskrets / Venner; norske, utenlandske: Flest utlendinger, blanda. Har også en irakisk omgangskrets her også
- Framtidsplaner; utdanning, yrke). Jeg hadde det, journalist men jeg forandra mening for at det var så krevende. Og bestevenninna mi ville bli psykolog. Nå vil jeg studere religion, psykologi og språk.

Mobiltelefonen – hva bruker du den mest til?

Jeg har Netcom kontantkort. Jeg bruker mobilen ganske ofte, mest sms. Jeg har bytta mobil tre ganger.

Medievaner – litt generelt

Hvilke medier bruker du mest og minst?

Jeg pleier å se mest på tv da. Og minste er aviser fordi.. vi ha'kke no abonnement ikke sant. Jeg pleier å lese bøker, jeg leser bøker mer enn jeg leser aviser. Men tv er absolutt mest. I det siste har jeg kutta ut på Internett for det bare går utover skolen min. Bruker litt mobiltelefon, sånn passe.

Årsaker til medievalgene

Underholdning. Også for å holde meg oppdatert da. Så ser jeg mye på nyheter og sånn.

Hvordan vil du definere et medium?

Spensing kanskje.

Gamle og nye medier, hva karakteriserer de forskjellige?

Nye medier er mobiltelefon og sånn da. Og gamle er jo radio, det var jo det første som kom, ikke sant?

Hjemme hos deg, hvilken rolle har medier der?

Nesten hele familien pleier å se på tv, altså nyhetene først og fremst.

Du sa du så mye på tv, er det det samme med resten av familien?

Jaja. Hvis ikke er det på data og leser avisa, Dagbladet og VG og sånn. Det gjør hele familien.

Koster mediebruket ditt deg noe?

Nei, de hjemme betaler

Sjanger og kjønn...

Nei, veit ikke jeg. Jeg tenker liksom ikke noe særlig over det. Jeg tror at jenter ser mer på "sex og singelliv", hvorfor veit jeg ikke, det burde egentlig være motsatt (latter).

Mediebruk når?

På fritida. Etter skolen

Er medier viktig, evt. hvorfor?

Ja, de er ikke så viktige, men det er jo, det er jo viktig da, for å holde seg oppdatert, få med seg hva som skjer i verden. Så er det enkelte ting som andre folk burde vite om og aviser eller tv er en måte å gi det liksom ut til hele landet på.

Hvilken rolle tror du medier kommer til å ha i framtida?

Større rolle enn nå. Det er de som bestemmer hvilke saker som skal taes opp og mange avgjørelser.

Nyheter

Hvor ofte følger du med på nyhetene?

Daglig. Det pleier å bli en gang om dagen for jeg trener jo ganske mye også vet du. Fotball. Så det blir en gang om dagen.

Hvilke nyhetskanaler bruker du?

Tv og Internett. Egentlig bruker jeg det parallelt, tv sier jo akkurat det samme som Internett.

Hvilke nettaviser foretrekker du?

VG

Hva med tv – hvilken kanal foretrekker du?

TV2, helst halv sju.

Hvorfor følger du med på nyhetene?

Fordi jeg har lyst. Jeg har lyst og så liker jeg å holde meg oppdatert å vite hva som skjer.

Hvordan samstemmer din og familiens nyhetsvaner?

De liker alle å se nyheter, være oppdatert.

Interessante områder?

Jeg er ganske interessert i sporten, men det viser de ikke så veldig mye før på slutten. Og utenriks da.

Hvordan opplever du norsk mediedekning?

Den er bra den. Den er bra. Jeg, jeg mener at den er ganske nøytral altså.

Hva med troverdigheten?

Jeg har aldri oppdaga noe eller hørt noe fra andre egentlig.

Supplerer du med iranske nyhetskanaler?

Nei, for vi har ikke parabol da, så vi får ikke sett noe da. Og jeg kan ikke lese persisk så da blir det lite. Men faren min spesielt er opptatt av Iran, han er med i sånne organisasjonsgreier.

Forskjeller iransk- norsk mediedekning?

Nei, veit ikke jeg. Jeg tror nok at det er det samme egentlig. Stort sett. Tror det.

Internett

Har dere Internett?

Ja, bredbånd.

Hva søker du først og fremst etter på Internett?

Egentlig, jeg bare går inn på VG også leser jeg det som ser interessant ut. Jeg chatter ganske mye, eller jeg gjorde det i alle fall. Med kjente.

Hvor ofte og mye er du på Internett?

To ganger i uka, halvtime til en time kanskje. I helgene er det på dagen da, for da har jeg ikke så særlig mye å gjøre, og kan like godt bare sitte på nettet.

Hovedårsak til å bruke Internett?

Lese avisen.

Søker du etter mye stoff om Iran?

Nei, altså. Ikke ting som skjer i Iran, men iranske begivenheter som skjer her i Norge. Det er norske sider, både på norsk og persisk. På den ene siden står det på norsk (viser med hendene) og på den andre sida står det på persisk.

Så det er en side som er laga av iranere i Norge?

Ja, jeg regner med det, tror det.

Fremmedkulturell bakgrunn

Hva skiller det å være etnisk norsk og iransk?

Jeg føler ikke at det er noen forskjeller.

Det at du er tospråklig og vokst opp med to kulturer, hva har det gjort med deg?

Foreldra mine er liksom litt gammeldags, jeg er mer moderne enn dem kan du si, men jeg har litt gammeldagshet i meg pga kulturen i Iran, ikke sant.

Føler du at det har ført til konflikter?

Neii (trekker på det). Det går stort sett fint.

Hvordan ser du på deg selv?

Som mest flerkulturell.

Hva slags forhold har du til den iranske kulturen?

Altså, jeg respekterer og setter den iranske kulturen ganske høyt, men akkurat om jeg kan leve etter det, å gjøre alt det som faren og moren min pleier å gjøre, så veit jeg ikke om jeg klarer. For jeg har bodd her nesten hele livet mitt ikke sant. Da blir det vanskelig. Men for eksempel ved høytider feirer vi både norske og iranske. Det er fordi da vi var små, da ville vi ha gaver vet du.

Hva slags iranske mediekanaler kan en ha tilgang på i Norge?

Eh, altså, faren min bruker å få iranske aviser sendt hjem til seg, men jeg tror ikke den blir skrevet i Norge, tror det blir skrevet i Tyskland.

Hva med iranske nettaviser?

Jeg veit ikke.

Hvordan opplever du at norske medier omtaler Iran?

De omtaler dem... de sier jo ganske mye bra om dem egentlig. Jeg husker ikke så mye, men det var jo det jordskjelvet og så togkræsjet. Men assa, jeg synes ikke at norske medier er negative til Iran, jeg synes ikke det.

Kan de være nedlatende i forhold til andre folkegrupper?

Nei, men de kan få en person, liksom Bush, han er jo ganske negativ til Iran, de får han til å virke enda mer negativ.

Så de forsterker?

Ja, særlig det negative. Det er det jeg føler i alle fall.

Sammenligner du iranske og norske nyhetsmedier?

Iblant, i hvert fall om det har skjedd noe viktig eller stort, særlig i Iran.

Er det viktig for deg å holde kontakt med Iran, med personer og det som skjer der?

Nei, ikke internett. Vi chatter ikke eller sender mail. Vi ringer. I det siste har det blitt veldig ofte, to ganger i uka kanskje. Jeg har mye familie der nede, ikke venner. Ganske stor familie faktisk.

Demografi og kulturell bakgrunn:

- Kjønn m
- Alder 18
- Kulturell bakgrunn (nasjonalitet, språk) Iransk, persisk
- Religion muslim
- Bosted Mortensrud
- Antall år i Norge, når kom du / foreldrene dine. Kom til Norge da jeg var ett år
- Foreldres sysselsetting (jobb + utdanning) Hva mener du? ..Faren min er utdanna jurist og mora mi holder på å utdanne seg til professor i ernæringsfysiologi. Pappa kan ikke språket så veldig godt ikke sant, så han jobber ikke her.
- Foreldres medievaner. Pappa leser mye aviser fra iran, også på nettet, Mora mi bare ser på nyhetene, resten får hu fra faren min når han forteller, ikke sant
- Familiemedlemmer en bror
- Omgangskrets / Venner; norske, utenlandske.. flest fremmedspråklige, tilfeldig hvorfra
- Ofte på besøk i ditt tidligere hjemland. En gang, første gang i forfjor. Kjempefint
- Interesser fotball, sport, venner, musikk
- Framtidsplaner; utdanning, yrke). Enten regissør eller fotograf. Jeg tror jeg må gå på NISS. Egentlig har jeg lyst til å dra til utlandet å utdanne meg der.

Mobiltelefon

Kontantkort, snakker. Oftest har ikke vennene mine penger på kortet så da må jeg ringe skjønner du

Dette er min tredje telefon, de andre har blitt ødelagt

PK3 †

Medievaner – litt generelt

Hvilke medier bruker du mest og minst

Jeg bruker tv, radio, Internett og telefon mest. Jeg tror jeg faktisk må innrømme at jeg leser veldig sjelden aviser egentlig. Bøker leser jeg veldig ofte. Jeg spiller nesten aldri spill.

Så da bruker du mediene til å holde deg oppdatert stort sett? Eller er det andre årsaker til at du bruker det?

Når det er tv er bare avkobling liksom, etter å ha lest alle lekser trenger jeg å slappe av. Og på jobb hører jeg mye på radio; radio1, nrg, radio-Oslo, mp3; de med mye musikk. Men på søndager når hele familien er samlet kan vi høre på et eller annet debattinnlegg eller et eller annet politisk, som vi har i bakgrunnen.

Internett bruker jeg for å sjekke mail hovedsakelig, hvis vi ikke har prosjekt eller skolearbeid da jeg må søke etter informasjon. Jeg synes egentlig det er litt synd at vi ikke bruker bøker lengre, for jeg mener de er en bedre kilde enn Internett. Det er så vanskelig å finne fram på nettet til de rette tingene, alt er så abstrakt. Men bøker har du foran deg og det er mye bedre, føler jeg i alle fall.

Hvordan vil du definere et medium

Det er på en måte et mellomledd mellom oss og resten av verden liksom. De formidler de viktigste tingene og hendelsene i verden til oss. Informasjonskilde.

Gamle og nye medier...?

Altså, det er, de nye mediene har mer moderne teknologi med i bildet, mer teknisk utstyrt liksom. Mer personlig før synes jeg, det er sånn, ville du noe måtte du gå å snakke med dem. Nå er alt over telefon, mail og sånn.

Hjemme hos deg, hvilken plass har mediene, hvor viktige er de?

Hvis jeg tenker på mamma og pappa er det nyheter hele tiden, de skal ha med seg alt. På tv altså. Men Internett bruker de kun til å betale regninger og gjøre konkrete ting, Ikke bare surfe. Det gjør søstera mi. Men jeg er nok den som bruker Internett mest til å surfe bare, lete etter informasjon.

Så man kan si at mediene er et samlingspunkt I familien?

Tv-en er vel det ja. Vi sitter sammen og prater så det er sosialt. I familien min så er vi sånn at vi diskuterer mye. Etter nyhetene eller etter en film snakker vi for eksempel om budskapet og det som ligger bak. Det synes jeg er koselig. Så lærer jeg mye av det. Litt sånn typisk journalistopplegg det..

Er alle i familien opptatt av å følge med?

Spesielt mamma og pappa.

Dine medievaner, koster det deg noe?

Ikke Internett og tv, men mobil måtte jeg ha betalt sjøl.

Hva med avisabonnement?

Før, ikke nå. Da hadde vi Dagsavisen.

Hvordan oppfatter du medier i forhold til sjanger og kjønn; kan man se at det er visse medier som passer eller tiltrekker forskjellige bedre for noen. Gutter eller jenter...

Gutter synes ofte mer at action er kult, pappa følger mer med på programmer om dyr og verden, som animal-planet, travel-channel. Mamma ser mer på redaksjon 21 og sånne ting. Jeg vet ikke jeg. Reality appellerer kanskje mer til jenter. Men den alderen vi er i nå så virker ikke guttene så seriøse, så interesserte i nyheter kanskje..

I familien din, er det stor forskjell på hva kvinner og menn ser på og bruker?

Når det gjelder generelle nyheter så er det det. Men la oss si at det er snakk om mobiltelefon, at det kommer på nyhetene eller noe sånt. Mora mi bryr seg ikke så mye om det. Og ikke Internett. Asså, det er snakk om alder, men ikke så mye med typer medier.

I forhold til andre typer medier som radio og tv er det ikke så mye forskjell.

Brukes mediene mest i forbindelse med skole eller fritid, hjemme?

Fritid hjemme.

Hvorfor mener du at medier er viktige, eller er de viktige?

Kommer an på åssen du definerer det. Hvis det er nyheter så synes jeg det er veldig viktig, for det er vår kontakt med omverden. For tenker vi grundig etter så er tv-en der egentlig for å gi informasjon. Ikke bare for å underholde. Så sånn sett synes jeg det er veldig viktig. Kommer litt an på bruken egentlig.

Hvilken rolle kommer mediene til å ha i framtida?

Veldig viktig fordi de har allerede stor makt i dag. Og det er litt skremmende egentlig. At de styrer så mye. Fordi hvis du tenker på det de vi på en måte får servert på nyhetene for eksempel, det kjøper vi fordi vi har ikke andre kilder å sjekke det på. Og da er det de som bestemmer hva vi skal se og hva vi skal mene indirekte. Setter dagsorden i enda større grad.

Nyheter

Hvor ofte leser eller ser du på nyhetene?

Jeg følger med hver dag, men ikke alltid på tv. Da blir det på radio, sånn kort. Men hvis jeg har tid og ikke så masse lekser så vil jeg veldig gjerne se på nyhetene og da pleier jeg å se sammen med foreldra mine. De ser alltid. Da er det helst NRK, de virker mest seriøse. I det siste har jo TVNorge også begynt med reklame for aktuelt, de viser klipp for sakene de har. Og det virker så teit for det skal liksom være seriøst og det er alvorlige saker og da blir det feil og liksom forsøker å selge sine nyheter. Så jeg liker NRK best, de er mest seriøse. Kanskje ninyhetene er mest seriøse for da er det flere voksne som ser og det virker som om de går litt mer i dybden.

Hvorfor følger du med på nyhetene?

Selv om jeg bare er en liten bit i hele verden så påvirker alt det som skjer meg indirekte. Liksom, altså, som en del av menneskeheten er det på en måte min plikt å være oppdatert. Og selv om ikke hele verden gjør det som er riktig, så må du forsøke bidra og se om det er noe jeg kan gjøre. Selv om jeg ikke er hovedpersonen.

Andre i familien din, har de samme nyhetsvaner som deg?

De ser mest på tv, ganske mye..

Hvilke områder interesser deg mest; innenriks, utenriks, sport, eget hjemland

Jeg tror utenriksnyheter

Hvordan opplever du norsk mediedekning?

Jeg synes det kan være litt ensidig av og til. Sånn år det gjelder Israel og Palestina for eksempel så har de en tendens til å vise Israel som litt stakkarslig og Amerika ikke er så grusomme som de er. Men så er det noen aviser som har artikler som ifølge meg er mye mer riktige. De klarer i større grad å være objektive enn på tv. For eksempel den diskusjonen med hijab og sånn og tvangsekteskap, der trenger man egentlig mer teori. Det slår meg at det var ingen som sjekket i koranen selv, de bare spør dem ekspertene. Men hvorfor ikke bare gå til kilden selv for koranen er jo oversatt til både engelsk og norsk og mange andre språk. Jeg skjønner ikke hvorfor det skal være så mye oppstyr rundt det når svaret ligger der i boka. Men det var bare et eksempel da..

Supplerer du med pakistanske nyhetskanaler?

Nei. Ikke tv eller Internett. Men mamma og pappa gjør det. Vi har flere pakistanske tv-kanaler.

Opplever du noen forskjeller i norsk og pakistansk nyhetsdekning?

Det er jo, la oss ta en nyhetssak der det har skjedd noe mellom India og Pakistan så er det liksom sånn at norske og pakistanske vil oppfatte saken annerledes og legge den fram ulikt. Gi den to sider av samme sak liksom.

Hvordan opplever du at norsk presse behandler nyheter fra Pakistan?

Altså, det er en tendens til å gre alle over samme kam. Men sånn er det vel for de fleste. Men jeg vet ikke helt konkret. Men med muslimer er det sånn. Føler jeg. At det er en negativ holdning mot oss uansett sak. Om noe har skjedd og man ikke har bevis tror man allikevel med en gang at det er Taliban. Det skal ikke være sånn, man skal være åpen fram til man har bevis på bordet. Ikke sant. Man skal liksom ikke være kategorisk forhåndsdommende.

Internett

Har dere Internett hjemme og evt. hva salgs oppkobling?

Ja, bredbånd

Hva bruker du Internett først og fremst til? Hva slags stoff søker du helst etter?

Hvis jeg søker etter stoff så er det ofte i skolesammenheng. Ellers så er det prosjektarbeid. Og litt mail. Men jeg bruker generelt ikke Internett så mye.

Så det er først og fremst en informasjonskanal, ikke så mye underholdning?

Ja, og litt kontakt med venner og familie.

Kan du si noe om hvor ofte og hvor mye du er på Internett?

Noen timer i uka kanskje

Søker du etter mye stoff om Pakistan?

Nei, egentlig ikke.

Bruker familien din også Internett på samme måte?

Mest til praktiske gjøremål for foreldra mina

Fremmedkulturell bakgrunn

Du er vokst opp i Norge?

Ja

Kan du si litt om hva som skiller og sammenfaller det å være norsk og pakistansk? Føler du at det er noe som skiller dere?

Man blir rikere på en måte, med tanke på at jeg har et bein der og et bein her. Jeg kan på en måte sammenligne de to kulturene og ta det beste fra de to kulturene. Og det former meg til den jeg er. Og det er jeg veldig glad for

Fungerer mediene på den måten at det representerer alle sider? Eller er det lettere å få det inntrykket når man bor i land som for eksempel Norge.

For eksempel i land som er krigsherja med borgerkrig, da prøver selvfølgelig nyhetene og mediene å få folket til lå være på statens side. Da viser de bare sånn propaganda og sånn. For eksempel, irakerne, de fikk hele tiden vite at Saddam var slem og blablabla, og at de måtte gjøre motstand, og det får man ikke vite i mange land. Det blir annerledes i Norge. I Norge er Saddam slem.

Opplever du deg selv som norsk? Eller som flerkulturell?

Flerkulturell. Og tospråklig. Men kanskje mest som pakistaner i Norge.

Tror du ditt mediebruk avviker fra nordmenns generelt?

Tror det ja. Vi har en pakistansk tv-kanal men jeg ser lite på den. Jeg bruker også sjelden pakistanske nettsider. Men allikevel er det viktig å ha en slik tilgang. For da får du kontakt med ditt hjemland og får innblikk i hvordan det er der. På en måte at du ikke er så langt unna, men en del av deg.

Sammenligner du pakistanske og norske medier

Egentlig ikke fordi jeg ikke følger med på pakistanske nyheter.

Hvordan opplever du at norske medier omtaler Pakistan?

Det er litt vanskelig å si fordi ettersom jeg bor her så følger jeg jo med på nyhetene her. Men iblant er de ikke så veldig nøytrale, de kan ha en partisk undertone selv om de ikke sier det direkte. De er egentlig ikke så negative når det gjelder oss pakistanere, men når det kommer til religion, til islam, da er det litt kaos. For det, ja, er litt misforstått. Man burde kanskje henta fram flere pakistanere til å stå fram og forklare så kunne det kanskje hjulpet. De bruker ofte bare noen imamer og alle pakistanere er ikke som dem. De som står fram nå er ofte veldig konservative og ikke representative for flesteparten. Selv om jeg synes integrering er kjempeviktig, men ikke så viktig at man glemmer hvor dine grenser går.

Hvilken rolle har Internett som global mediekilde

Nesten like viktig som tv-en. Folk sitter jo og ser på nyheter der og får mye informasjon der.

Har Internett for deg hatt en positiv innvirkning i forhold til kommunikasjon og informasjonsmulighetene?

Ja, absolutt. Der kan man søke seg fram til det man trenger å vite. Få kontakt lett med andre.

Demografi og kulturell bakgrunn:

- Kjønn K
- Alder 17
- Kulturell bakgrunn (nasjonalitet, språk) Pakistan / urdu
- Religion Muslim
- Bosted Mortensrud
- Antall år i Norge, når kom du / foreldrene dine? Jeg er født her, foreldrene mine kom hit for å jobbe på søttitallet da Norge trengte arbeidskraft. Vært tilbake ca fem ganger.
- Foreldres sysselsetting (jobb + utdanning) Pappa jobber i dagligvarebutikk, mamma er lærer på barneskolen.
- Interesser: Høre på musikk, shoppe, venner. Generelle jenteinteresser. Å reise! Svømme. Spilte innebandy før.
- Foreldres medievaner:
- Familiemedlemmer: 3 eldre søsken
- Omgangskrets / Venner; norske, utenlandske: Det er utenlandske men ikke bare pakistanske. For jeg føler at de forstår meg bedre og er enige med meg. Det er ikke alltid at de norske forstår meg. Og det er enklere. Men det er personligheten som er viktigst så det er litt tilfeldigheter også.
- Framtidsplaner; utdanning, yrke: Jeg har mange planer men vet ikke hva det blir. Jeg har vurdert psykolog, advokat eller sosionom.

Mobiltelefonen – hva bruker du den mest til?

Jeg har ikke mobil (knis). Det er litt synd at det har blitt et behov. Men jeg må innrømme at jeg misunner vennene mine som har det, og man faller lett utenfor når man ikke har det ettersom man gjør avtaler via sms og da får de kanskje ikke tak i meg. Men jeg betaler alt selv av det jeg kjøper og bruker så jeg har ikke råd. Pengene skal helst spares til studier senere.

Oppfølgingsspørsmål 2008

1. Følger du mer med på nyhetene nå enn hva du bruker til vanlig og evt. hvorfor?

Ja, fordi det handler masse om Pakistan som jeg har min bakgrunn og det er veldig urolig der nå

2. Hvilke medier benytter du deg av?

Jeg ser på tv og leser litt nyheter på nettet

3. Kan du si noe om hvor mye tid du bruker til nyheter daglig nå for tiden?

1-2 timer

4. Følger du med alene eller sammen med andre?

Begge deler men mest med familien kanskje. Så merker man at der er mye som skjer i det pakistanske miljøet i Oslo men jeg er ikke så aktiv der.

5. I hvilken grad mener du norske nyheter følger konflikten i Pakistan?

Det står mye i aviser og mye på nyhetene om Pakistan. Det er bra at norske medier er aktive i Pakistan for det er viktig for både nordmenn og oss norskpakistanere å vite hva som skjer der. Man kan oftest stole på norske medier.

ER ¶

Medievaner – litt generelt

Hvilke medier bruker du mest og minst

Mest er vel data, for at jeg føler at jeg bruker data til mye mer enn før. Før så jeg bare på tv hele tiden, men nå ser jeg nesten ikke på tv i det hele tatt. Data mest. Og kanskje tv minst. Jeg er ikke så avhengig av mobilen min egentlig. Og radioen hører jeg mest på hvis jeg er inne på nettet eller noe. Eller så har jeg musikk inne på dataen også så jeg kan høre på det.

Hvilke medier bruker du til hva, hvorfor?

Egentlig er det først for å sjekke e-posten min. Og er jeg på msn så chatter jeg med venna mine. Da går tiden så fort synes jeg, plutselig har det gått flere timer, ikke sant. Og hvis jeg trenger stoff til lekser eller noe så bruker jeg dataen

Hvordan vil du definere et medium

Hvis du har et budskap som du vil ha ut eller få fram så bruker du et slags medium. Vet ikke helt åssen jeg skal forklare det. Overføringskanal!

Gamle og nye medier...?

Nye er data, absolutt. For de har ikke all den teknologien før som de har nå. Og gamle er jo aviser og alt det der. For det har jo alltid vært der.

Hjemme hos deg, hvilken plass har mediene, hvor viktige er de?

Tv og data er alltid i bruk hos meg. Det er i alle fall alltid noen som ser på tv ettersom vi er fem stykker i familien min så er det alltid noen som ser på tv mens andre er på data eller gjør noe annet. Vi samles alltid i stua om det er noe og da står alltid tv-en på

Så man kan si at mediene er et samlingspunkt I familien?

Ja

Dine medievaner, koster det deg noe?

Ikke for meg, men hadde det økt etter hvor mye man brukte det måtte jeg nok bidratt en del! Kontantkort til mobilen må jeg betale sjøl.

Hva med avisabonnement?

Nei

Hvordan oppfatter du medier i forhold til sjanger og kjønn; kan man se at det er visse medier som passer eller tiltrekker forskjellige bedre for noen. Gutter eller jenter...

Jeg tror det er sånn at realityprogrammer tiltrekker mer jenter for de er sånn "yeahh" de kommer til å slå opp snart og sånn, mens gutta er mer opptatt av sport. Etter hvert som man blir eldre ser man sikkert bare på nyhetene ikke sant. Gamle mennesker de pleier å se på både reality og nyheter. Så ser de på Temptation Island og sier uff er det sånn ungdommen er nå til dags liksom. Eller jeg vet ikke, men det er det jeg tror.

Hvorfor mener du at medier er viktige, eller er de viktige?

Ja for de er så stor del av hverdagen vår. De er rundt oss overalt og vi klarer oss ikke uten. De sprer informasjon og gir oss kunnskap. Ellers bare hadde gått rundt som huleboere og ikke forstått noe. Særlig ungdommene trenger informasjonene for de er nysgjerrige og trenger å vite mer mens de voksne de kan så mye allerede. Så alt som skjer tror jeg også ungdommer oppfatter bedre enn de voksne

Nyheter

Hvor ofte leser eller ser du på nyhetene?

Tja, når jeg har tid. Jeg prøver å se daglig men når jeg først ser på tv er det gjerne sent, sånn rundt elleve og da er det ikke alltid at det er nyheter. Hvis jeg rekker det pleier jeg å se på det.

Er det tv, Internett, radio..

Siden vi ikke abonnerer på avis så leser jeg på vg.no eller aftenposten.no. Hvis ikke det er noe på tv. Hvis jeg ser nyheter på tv så foretrekker jeg NRK eller TV2.

Hvorfor følger du med på nyhetene?

For å være oppdatert. Hvis man snakker med andre og de snakker om det som skjedde der og da og du sjøl ikke vet noe så føler men seg dum og litt driti ut. Noen venner diskuterer jeg nyheter og det som skjer med mens andre venner er mer overfladiske og er mer opptatt av sminke og gutter og sånn. Jeg har egentlig veldig mange saklige venner som er interessert i politikk så da prøver de å få meg også interessert i det, men jeg er mer sånn, nei, ikke i dag...

Andre i familien din, har de samme nyhetsvaner som deg?

De ser mer på tv enn det jeg gjør. De følger med på tv hver dag for de er veldig opptatt av nyheter. Jeg er mer opptatt av realityprogrammer og talkshows og sånn. Søsteren min bruker nettaviser som meg. Vi er de eneste som bruker nettet.

Hvilke områder interesser deg mest; innenriks, utenriks, sport, eget hjemland

Utenriks. Ikke sport i alle fall. Og noe av det som er innenriks. Vet ikke om det er noe mer egentlig. Utenriks er mest interessant, det er der det skjer noe liksom.

Hvordan opplever du norsk mediedekning?

Jeg vet ikke. Det er litt rart å tenke på det. Noen er flinke til å få fram poenget liksom mens andre sier og skriver ting bare for å få lesere. For å få flertall liksom. Så det varierer. Noen er veldig flinke og saklige mens andre har mye sladder. Noen ganger klarer de å være objektive. Det var jo veldig mye styr rundt den Orderud-saken. Selv om de skulle være objektive så skyldte de på han Per hele tida, følte jeg i alle fall.

Har du tilgang på noen mediekkanaler fra Eritrea?

Ikke tv, men vi har en sånn nettside som er for eritreere, asmarin.no. Asmarina er hovedstaden i Eritrea så det er vår nyhetskilde derfra. Den er laget utenfor Eritrea men har kontakter slik at den har oversikt over hva som skjer der. Men det finnes flere slike nettstedet. Men det er den vi bruker. Den tar bare opp saker om Eritrea.

Den leser jeg iblant, men jeg er også opptatt av det som skjer rundt meg her. Men jeg følger så klart med, særlig om det er noe spesielt som skjer. Dessuten står det på språket mitt og det

klarer jeg ikke lese så fort så da trenger jeg tid til å lese og det er ikke alltid jeg har det. Jeg får med meg det i norske aviser mye lettere. Skriftspråket er også annerledes så det er også uvant.

Opplever du noen forskjeller i norsk og eritreisk nyhetsdekning?

Nei, jeg vet ikke helt fordi asmarin tar bare opp innenriks og jeg leser den ikke så veldig ofte.. men (...)

Hvordan opplever du at norsk presse behandler nyheter fra Eritrea?

Det er jo alltid sånn at de nevner at Eritrea er verdens fattigste land. Det er jo greit liksom men når man har vært der nede selv så ser man annerledes på det enn når man leser om det eller bare hørt om det. Før kunne jeg også tenke jaja, men etter at jeg var der nå siste gangen så synes jeg at det som skrives i avisene er galt og at det ikke er så ille. Det blir en overfokusering på fattigdommen, det finnes ting som er bra der også.

Nå er det jo en stund siden krigen mellom Etiopia og Eritrea, men følte du at norske medier tok parti i den krigen?

Absolutt. De var nok mer på Etiopias side enn på Eritreas. Kanskje fordi de ser på Etiopia som mer selvstendig land, de er mer kjent liksom

Internett

Har dere Internett hjemme og evt. hva salgs oppkobling?

Ja, bredbånd

Hva bruker du Internett først og fremst til? Hva slags stoff søker du helst etter?

Mest skolestoff, email og chatting.

Kan du si noe om hvor ofte og hvor mye du er på Internett?

Det varierer. Ikke så mye egentlig. Noen ganger går jeg inn og sjekker det jeg skal så logger jeg meg av med en gang. Mens hvis jeg har god tid så kan jeg bli sittende i flere timer. Særlig hvis jeg chatter, da tar jeg ikke telefonen engang.

Når på døgnet; helg, dag, kveld osv.

På kveldene

Søker du etter mye stoff om Eritrea?

Nei, mer før da det var mye som skjedde der. Nå har ting roa seg så da blir det ikke så mye. Om det ikke er noe spesielt jeg trenger å vite til skolen for eksempel.

Bruker familien din også Internett på samme måte?

Søstera mi er omtrent som meg. Foreldra mine ser mye nyheter.

Fremmedkulturell bakgrunn

Du er vokst opp i Norge?

Jeg kommer fra Eritrea, født i Saudi-Arabia. Kom hit da jeg var fem år

Kan du si litt om hva som skiller og sammenfaller det å være norsk og eritreisk? Føler du at det er noe som skiller dere?

Jeg vil ikke si at vi, vi har liksom kulturelle ulike syn på hverandre. Vi er ikke sånn at vi..., vi er liksom mer vant til andre kulturer og andre mennesketyper. Nordmenn er mindre avhengig av familiekjærlighet og passer ikke like godt på sine egne. De gamle må bo på gamlehjem her.

Opplever du deg selv som norsk? Eller som flerkulturell?

Flerkulturell. Jeg er mest eritreer men norsk også. Mamma går alltid med norsk flagg på 17mai og sier hun er norsk (latter).

Hva slags forhold har du til din opprinnelige kultur nå som du bor i Norge?

Jeg liker det. Vi har veldig mange eritreiske venner og vi samles ofte bare for å liksom, jeg vet ikke. De beste vennene mine er fra Eritrea. Og vi feier festdager sammen, som 24. mai. De eritreere i Oslo får tette bånd, man kjenner alle. Et sterkt bånd liksom

I hvilken grad er det viktig for deg å ha tilgang på mediekkanaler fra Eritrea?

Ja, for at da holder man seg oppdatert. Hadde den ikke vært der hadde ikke jeg visst noe om det som skjedde der, det er ikke lett å skaffe informasjon ellers

Tror du ditt mediebruk avviker fra nordmenns generelt?

Nei det tror jeg ikke.

Sammenligner du eritreiske og norske medier

Ja, hele tiden. Spesielt det som skjer i Eritrea og i Afrika. Noen saker er mer partisk innstilt, andre saker er mindre partiske. Hvis historiene avviker fra hverandre må jeg sammenligne, uansett hva det er. Deretter må jeg avgjøre selv hvordan jeg tror det henger sammen. Se på historien til hva som har skjedd, hvorfor det skjedde

Hvilken rolle har Internett som global mediekilde

Stor rolle. Det blir veldig mer normalt å ha pc og Internett hjemme hos seg, så det at alle har tilgang til det blir liksom sånn viktig på en måte.

Demografi og kulturell bakgrunn:

- Kjønn K
- Alder 17
- Kulturell bakgrunn (nasjonalitet, språk) Eritrea /tigrinja
- Religion kristen (gresk-ortodoks)
- Bosted Opsahl
- Antall år i Norge, når kom du / foreldrene dine? Jeg kom hit da jeg var fem år
- Foreldres sysselsetting (jobb + utdanning) Mamma er kantinesjef, pappa går på skole for å lære mer norsk samtidig som han vasker på Oslo Plaza.
- Interesser: danse, musikk, venner selv om jeg ikke alltid får tid til å møte dem, sjokolade
- Familiemedlemmer: Vi er fire søsken, tre jenter og en gutt. Han studerer i utlandet.

- Omgangskrets / Venner; norske, utenlandske: Det er forskjellig, liksom, det kommer an på personligheten selvfølgelig. Men det er begge deler
- Framtidsplaner; utdanning, yrke). Jeg blir så stressa når folk spør meg, det blir så stort press. Allerede i 10.klasse må man bestemme seg for linje og nå må man velge yrke. Foreldra mine vil lege eller advokat, det er sånn som alle utlendinger mener er bra. Men jeg tåler ikke blod og advokat er for kjedelig. Men psykolog har jeg lyst til, kanskje i Sverige så kan jeg jobbe i Norge senere.

Mobiltelefonen – hva bruker du den mest til?

Jeg har kontantkort. Flere ringer meg enn jeg ringer ut. Jeg sender mest sms, det er billigere (latter). Dette er min andre mobil, jeg fikk ikke lov til å ha før jeg var 14, søsteren min var 11.